

EUROJUST
SPRAWOZDANIE ZA ROK
2011

Budynek Arc

SPIS TREŚCI

UWAGA ODNOŚNIE DECYZJI USTANAWIAJĄCEJ EUROJUST	6
LISTA STOSOWANYCH SKRÓTÓW	7
WSTĘP.....	8
STRESZCZENIE	11
1 DZIAŁANIA OPERACYJNE	13
1.1 Wstęp	13
1.2 Sprawy kierowane do Eurojustu w ramach współpracy sądowniczej	13
1.2.1 Trudności i najlepsze praktyki w ramach spraw prowadzonych przez Eurojust.....	13
1.2.2 Spotkania koordynacyjne.....	15
1.2.3 Centra koordynacji	15
1.2.4 Artykuł 6 i 7 Decyzji ustanawiającej Eurojust.....	17
1.2.5 Konwencje o Wzajemnej Pomocy Prawnej	19
1.2.6 Kwestie dotyczące gromadzenia i dopuszczalności materiału dowodowego.....	19
1.2.7 Zapobieganie i rozwiązywanie konfliktów jurysdykcji	21
1.2.8 Przekazywanie ścigania w sprawach karnych	21
1.2.9 Wymiana danych z rejestrów karnych.....	22
1.2.10 Europejskie Nakazy Aresztowania	23
1.2.11 Nakazy zabezpieczenia mienia.....	26
1.2.12 Konfiskata i odzyskanie mienia	27
1.2.13 Dostawy niejawnie nadzorowane	28

1.3 Współpraca sądownicza w priorytetowych obszarach działalności przestępczej	30
1.3.1 Terroryzm.....	30
1.3.2 Handel narkotykami.....	30
1.3.3 Handel ludźmi	31
1.3.4 Oszustwa finansowe.....	32
1.3.5 Korupcja	33
1.3.6 Przestępstwa z użyciem Internetu.....	34
1.3.7 Pranie pieniędzy	34
1.3.8 Inna działalność zorganizowanych grup przestępczych	35
1.4 Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze	39
1.5 Postępowania prowadzone we współpracy z państwami trzecimi	41

2 RELACJE Z INSTYTUCJAMI UE I PARTNERSKIMI 45

2.1 Relacje instytucjonalne.....	45
2.1.1 Parlament Europejski	45
2.1.2 Rada Unii Europejskiej	45
2.1.3 Komisja Europejska	46
2.2 Sieci w ramach organów wymiaru sprawiedliwości	46
2.2.1 Europejska Sieć Sądownicza	47
2.2.2 Sekretariat Sieci JIT.....	47
2.2.3 Sieć ds. ludobójstwa	48
2.2.4 Europejska Sieć ds. Kształcenia Sędziów.....	48
2.2.5 Forum Konsultacyjne	48
2.3 Agencje i organy Unii Europejskiej	49
2.3.1 Europol	49
2.3.2 OLAF	51
2.3.3 Frontex	52

2.3.4	CEPOL	53
2.3.5	Szefowie Agencji JHA	53
2.4	Relacje z państwami trzecimi i organizacjami spoza Unii Europejskiej	53
3	DECYZJA USTANAWIAJĄCA EUROJUST, PRZYSZŁOŚĆ I ZMIANY ADMINISTRACYJNE	55
3.1	Implementacja Decyzji Rady w sprawie wzmocnienia Eurojustu	55
3.2	Grupa Specjalna ds. przyszłości Eurojustu.....	58
3.3	Kwestie administracyjne	58
3.4	Publiczny dostęp do dokumentów Eurojustu	60
4	WNIOSKI RADY	63
	ZAŁĄCZNIK.....	69
Wykres 1	– Ilość spraw prowadzonych w latach 2002-2011.....	69
Wykres 2	– Sprawy dwustronne/wielostronne.....	70
Wykres 3	– Sprawy otwarte i zamknięte w latach 2003-2011	71
Wykres 4	– Ogólna klasyfikacja spraw.....	72
Wykres 5	– Priorytetowe obszary działalności przestępczej w sprawach prowadzonych przez Eurojust	73
Wykres 6	– Priorytetowe i inne typy przestępstw w sprawach prowadzonych przez Eurojust.....	74
Wykres 7	– Sprawy prowadzone przez Eurojust, państwa wnioskujące.....	75
Wykres 8	– Sprawy prowadzone przez Eurojust, państwa otrzymujące wnioski	76
Wykres 9	– Sprawy omawiane w toku spotkań koordynacyjnych	77
Wykres 10	– Spotkania koordynacyjne, państwa wnioskujące	78
Wykres 11	– Spotkania koordynacje, państwa otrzymujące wnioski	79

Uwaga odnośnie Decyzji ustanawiającej Eurojust

Decyzja ustanawiająca Eurojust – Decyzja Rady z dnia 28 lutego 2002 roku ustanawiająca Eurojust w celu wspomagania walki z poważną przestępczością, wraz z najnowszymi poprawkami wprowadzonymi w treści Decyzji Rady 2009/426/JHA z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie wzmocnienia Eurojustu, nazywana będzie w niniejszym raporcie „Decyzją ustanawiającą Eurojust”.

Jednolity tekst Decyzji ustanawiającej Eurojust, udostępniony w celach informacyjnych przez Sekretariat Generalny Rady Europejskiej, znaleźć można na naszej stronie internetowej pod adresem www.eurojust.eu.

Lista stosowanych skrótów

AWF	Analityczny Plik Roboczy (<i>Analysis Work File</i>)
CEPOL	Europejskie Kolegium Policyjne (<i>European Police College</i>)
CMS	System Zarządzania Sprawami (<i>Case Management System</i>)
COSI	Stały komitet ds. współpracy operacyjnej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego
EIO	Europejski Nakaz Dochodzeniowy (<i>European Investigation Order</i>)
EJN	Europejska Sieć Sądowa (<i>European Judicial Network</i>)
ENA	Europejski Nakaz Aresztowania
ENCS	Krajowy System Koordynacji Eurojust (<i>Eurojust National Coordination System</i>)
Frontex	Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej
JIT	Wspólny Zespół Dochodzeniowo-Śledczy (<i>Joint Investigation Team</i>)
MLA	Wzajemna Pomoc Prawna (<i>Mutual Legal Assistance</i>)
OCC	Koordynacja na Żądanie (<i>On-Call Coordination</i>)
OCTA	Raport o Zagrożeniu Przestępczością Zorganizowaną (<i>Organised Crime Threat Assessment</i>)
OLAF	Europejski Urząd ds. Zwalczania Oszustw
TE-SAT	Raport o Zagrożeniu Terroryzmem w Unii Europejskiej (<i>Terrorism Situation and Trend Report</i>)
THB	Handel Ludźmi (<i>Trafficking in Human Beings</i>)

Wstęp

Przedstawiamy Państwu dziesiąte sprawozdanie roczne Europejskiej Jednostki Współpracy Sądowniczej. W roku 2011 zaobserwowaliśmy istotny rozwój w kontekście kluczowych obszarów działalności Eurojustu polegającej na wspomaganiu działań operacyjnych skierowanych przeciwko poważnej przestępczości ponadgranicznej. Choć liczba spraw kierowanych do agencji przez Państwa Członkowskie wzrosła jedynie nieznacznie w porównaniu z rokiem 2010, zanotowaliśmy wyraźny wzrost w zakresie prowadzonych przez Eurojust działań koordynacyjnych.

Spotkania koordynacyjne dają możliwość nawiązania kontaktów pomiędzy ekspertami akredytowanymi przy Eurojust a ich odpowiednikami w Państwach Członkowskich i innych organach Unii Europejskiej. Umożliwiają one skuteczne podejmowanie decyzji na temat tego kiedy, gdzie i jak organy ścigania i organy sądownicze podejmować mają działania skierowane przeciwko zorganizowanym grupom przestępczym w postępowaniach o charakterze ponadgranicznym. O przydatności tego rodzaju spotkań dla praktyków z Państw Członkowskich świadczy niemal 40% wzrost ich liczby odnotowany w roku 2011. Jednocześnie, wzrost ten jest dla nas ciągłym przypomnieniem, że zagrożenie przestępczością ponadgraniczną pozostaje wciąż niezwykle poważnym problemem. Po raz pierwszy liczba spraw omawianych w toku spotkań koordynacyjnych przekroczyła 200.

Rok 2011 to również okres dalszego rozwoju koncepcji spotkań koordynacyjnych poprzez utworzenie koncepcji *centrum* koordynacji. Po podjęciu, w toku spotkania koordynacyjnego, decyzji na temat działań operacyjnych jakie podjęte być mają w danym dniu na terenie Państwa Członkowskiego, eksperci Eurojust pozostają do dyspozycji w zabezpieczonym centrum koordynacji, skąd mogą oni na bieżąco doradzać przedstawicielom organów ścigania Państw Członkowskich i UE. Wraz z rozwojem sytuacji, mogą oni służyć pomocą w kwestiach dotyczących np. dopuszczalności materiałów dowodowych w ramach różnych jurysdykcji czy też przygotowywaniu Europejskich Nakazów Aresztowania bądź wniosków o udzielenie pomocy sądowniczej. W roku 2011 Eurojust nadzorował siedem centrów koordynacji w sprawach obejmujących takie obszary jak handel ludźmi, handel narkotykami, czy oszustwa finansowe na dużą skalę. Co istotne, działania te przeprowadzono skutecznie w sytuacji, gdy wiele Państw Członkowskich wciąż jeszcze nie implementowało zapisów nowej Decyzji ustanawiającej Eurojust.

Kolejny istotny aspekt działań koordynacyjnych Eurojust w roku 2011 dotyczył Wspólnych Zespołów Dochodzeniowo-Śledczych (JIT). Choć początkowo postrzegane jako nadmiernie biurokratyczne, JIT są dzisiaj szeroko akceptowane jako skuteczne narzędzie w

walce z przestępczością ponadgraniczną. Zapewniają one ramy dla współdziałania przedstawicieli organów wymiaru sprawiedliwości z różnych jurysdykcji, pozwalając uniknąć trudności i opóźnień napotykanych w kontekście tradycyjnych form udzielania wzajemnej pomocy prawnej. W roku 2011 w ramach Eurojustu utworzony został Sekretariat Sieci JIT, zaś prokuratorzy, sędziowie i przedstawiciele organów ścigania akredytowani przy Eurojust uczestniczyli w pracach około 30 zespołów.

Zanotowaliśmy również istotny postęp pod względem rozwoju infrastruktury służącej działaniom koordynacyjnym. Udało się nam osiągnąć porozumienie z władzami holenderskimi i przedstawicielami UE w sprawie zgody na budowę nowej siedziby agencji. Pozwoli to na centralizację naszej pracy w jednym, nie zaś jak do tej pory dwóch budynkach. Zakończenie budowy planowane jest na rok 2015. Kolejną korzyścią związaną z nowym budynkiem będzie fakt, że siedziba Eurojustu znajdzie się w bezpośrednim sąsiedztwie jednego z najważniejszych partnerów agencji w ramach struktur UE - Europolu. Bliskość ta sama w sobie stanowić będzie fizyczny wyraz potrzeby koordynacji działań wymierzonych przeciwko przestępczości zorganizowanej zagrażającej obywatelom UE.

Podobnie jak w latach poprzednich, Sprawozdanie za rok 2011 koncentruje się na kwestiach operacyjnych. Przedstawiam go Państwu z nadzieją, że stanowić będzie przydatną ilustrację działań Eurojust podejmowanych w ramach walki z przestępczością ponadgraniczną.

Aled Williams

ALED WILLIAMS

Przewodniczący Kolegium Eurojust

Kolegium Przedstawicieli Krajowych przy Eurojuście

Siedzą od lewej:

Elena Dinu, RO; Mariusz Skowroński, PL; Malči Gabrijelčič, SL; Gunars Bundzis, LV; Michèle Coninsx, BE, Vice-President; Aled Williams, UK, President; Raivo Sepp, EE, Vice-President; Ilona Lévai, HU; Lampros Patsavellas, EL; Donatella Frendo Dimech, MT; Juan Antonio García Jabaloy, ES

Stoją od lewej:

Harri Tiesmaa, FI; Ingrid Maschl-Clausen, AT; Jesper Hjortenber, DK; Francesco Lo Voi, IT; Laima Čekelienė, LT; Ladislav Hamran, SK; Carlos Zeyen, LU; Mariana Lilova, BG; Ola Laurell, SE; Robert Sheehan, IE; João Manuel Da Silva Miguel, PT; Hans-Holger Herrnfeld, DE; Lukáš Starý, CZ; Sylvie Petit-Leclair, FR; Marc van Erve, NL; Katerina Loizou, CY

Streszczenie

Liczba spraw, w toku których Państwa Członkowskie kierowały do Eurojustu wnioski o wsparcie w walce z poważną przestępczością ponadgraniczną wzrosła nieznacznie w porównaniu z rokiem ubiegłym, z 1421 do 1441 spraw.

Jednocześnie zaobserwowaliśmy znaczny rozwój roli koordynacyjnej Eurojustu:

- Liczba spraw omawianych w toku spotkań koordynacyjnych wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym, ze 140 do 204;
- 80% spotkań koordynacyjnych dotyczyło „priorytetowych obszarów działalności przestępczej” (opisanych poniżej);
- Prawie 70% spotkań koordynacyjnych odbywało się przy udziale trzech lub więcej Państw Członkowskich;
- Utworzono siedem centrów koordynacji, których zadaniem było zapewnienie bieżącego wsparcia dla działań prowadzonych na terenie Państw Członkowskich;
- Przedstawiciele Europolu wzięli udział w 89 spotkaniach koordynacyjnych Eurojustu.

Wspomniane osiem priorytetowych obszarów działalności przestępczej określonych przez Radę znalazło odzwierciedlenie w ilości związanych z nimi spraw prowadzonych przez Eurojust. W kolejności malejącej były to, odpowiednio: handel narkotykami, oszustwa finansowe, inne działania zorganizowanych grup przestępczych, pranie pieniędzy, handel ludźmi, terroryzm, korupcja i przestępstwa z użyciem Internetu.

Zaangażowanie Eurojustu w prace Wspólnych Grup Dochodzeniowo-Śledczych (JIT) rosło stopniowo w roku 2011:

- Przy współpracy z agencją ustanowiono 33 nowe JIT;
- Prokuratorzy, sędziowie i przedstawiciele organów ścigania akredytowani przy Eurojust uczestniczyli w pracach 29 JIT;
- Eurojust ocenił wnioski i przyznał dofinansowanie ze środków Komisji dla JIT obejmujących swym działaniem łącznie 16 Państw Członkowskich.

Na koniec roku 2011, 10 Państw Członkowskich z powodzeniem zakończyło pra-

ce konieczne dla zapewnienia zgodności swych krajowych systemów prawnych z nową Decyzją ustanawiającą Eurojust.

Budżet Eurojustu na rok 2011 wyniósł 31,7 milionów euro. Agencja wykonała 98% swojego budżetu.

Liczba osób zatrudnionych w Eurojust w roku 2011 wyniosła 269, z czego:

- 42 to prokuratorzy, sędziowie oraz posiadający odpowiednie kompetencje funkcjonariusze policji oddelegowani do Eurojust przez Państwa Członkowskie, wspierani przez 15 ekspertów krajowych;
- 210 to osoby zatrudniane zgodnie z zapisami Regulaminu Pracowniczego UE, wspierane przez dwóch ekspertów krajowych.

Udało się nam osiągnąć porozumienie z władzami holenderskimi w sprawie zgody na budowę nowej siedziby agencji, oraz z instytucjami UE w sprawie związanych z powyższym kwestii budżetowych.

W roku 2011, w ramach Eurojustu ustanowiono sekretariaty Sieci JIT oraz Sieci ds. ścigania ludobójstwa.

1 Działania operacyjne

1.1 Wstęp

Priorytety w pracy Eurojustu w roku 2011 odzwierciedlały wnioski Rady na temat zagrożeń dla obywateli UE wynikających z działalności przestępczej. Zidentyfikowane przez Radę Unii Europejskiej „priorytetowe obszary działalności przestępczej” obejmują: terroryzm, handel narkotykami, handel ludźmi (THB), oszustwa finansowe, korupcję, przestępstwa z użyciem Internetu, pranie pieniędzy oraz inne formy zorganizowanej działalności przestępczej. Informacje na temat postępowań prowadzonych przez Eurojust w powyższych obszarach wraz z opisem napotykanych problemów, najlepszych praktyk i uwagami na temat pracy strategicznej, ujęto poniżej.

W roku 2011 Eurojust otrzymywał wnioski Państw Członkowskich o udzielenie wsparcia w toku 1441 postępowań. Dwie trzecie spraw dotyczyło „priorytetowych obszarów działalności przestępczej”, zaś pozostałe innych poważnych przestępstw

takich jak morderstwo, gwałt czy napad rabunkowy. Szczegółowe statystyki na temat prowadzonych spraw i zaangażowanych w nie Państw Członkowskich ujęte zostały w treści Załącznika I.

Choć łączna liczba kierowanych do Eurojustu wniosków o udzielenie wsparcia była niemal identyczna w latach 2011 i 2010, zaobserwowaliśmy znaczący wzrost liczby organizowanych spotkań mających na celu koordynację działań organów sądowniczych i ścigania. Liczba spraw omawianych w toku spotkań koordynacyjnych wzrosła do 204, co stanowiło 44% wzrost w porównaniu z rokiem 2010 (w którym łączna liczba takich spraw wyniosła 141). Około 70% spotkań koordynacyjnych odbyło się przy uczestnictwie trzech lub więcej państw, zaś 80% z nich dotyczyło priorytetowych obszarów działalności przestępczej.

W roku 2011 wzrosło również zaangażowanie Eurojustu w tworzenie JIT (*patrz* sekcja 1.4).

1.2 Sprawy kierowane do Eurojustu w ramach współpracy sądowniczej

Działania Eurojustu mają charakter operacyjny i dotyczą zazwyczaj rozwiązywania problemów wynikających w toku spraw związanych z poważną przestępczością ponadgraniczną. W niektórych przypadkach trudności takie mogą dotyczyć kwestii praktycznych bądź wynikać ze specyfiki danej jurysdykcji krajowej. W toku prowadzonych spraw, udało nam się zidentyfikować kluczowe trudności i najlepsze praktyki operacyjne.

1.2.1 Trudności i najlepsze praktyki w ramach spraw prowadzonych przez Eurojust

Często pojawiającą się trudnością były wynikające z różnych przyczyn opóźnienia w wykonaniu wniosków o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej (MLA). W niektórych przypadkach, braki prawnego

bądź rzeczowego opisu danego materiału powodowały konieczność zawieszenia udzielania MLA przez jedną z jurysdykcji do czasu dostarczenia koniecznych informacji bądź wyjaśnień. Opóźnienia mogły również wynikać z kwestii związanych z brakiem scentralizowanych baz danych, które pozwalałyby na szybką identyfikację kont bankowych lub innego mienia; w innych przypadkach opóźnienia wynikały z faktu, że wniosek kierowany był przez organ wymiaru sprawiedliwości jednego Państwa Członkowskiego do nieodpowiedniej instytucji drugiego Kraju Członkowskiego w skutek błędnej interpretacji organu właściwego dla danego postępowania. Zdarzało się także, że pojęcia prawne stosowane w jednej jurysdykcji nie miały bezpośrednich odpowiedników w drugiej, zaś problemy z ich tłumaczeniem, zarówno prawne jak i językowe, pogłębiały dodatkowo trudności przy udzielaniu MLA.

Zaobserwowano również problemy wynikające z różnych definicji poszczególnych przestępstw, zaś rolą Eurojustu w takich wypadkach było ułatwianie nawiązania dialogu pomiędzy państwami wnioskującymi i otrzymującymi wnioski oraz udzielanie pomocy w doprecyzowywaniu definicji przestępstw w ramach zainteresowanych jurysdykcji.

Spotkanie koordynacyjne z udziałem 14 Państw Członkowskich, Norwegii, Chorwacji, USA, oraz Europolu

Działania Eurojustu w sytuacjach problematycznych polegały często na udzieleniu wsparcia, zazwyczaj w bardzo krótkich ramach czasowych, przy pisaniu wniosków o udzielenie pomocy sądniczej, identyfikacji odpowiednich w danej sytuacji organów krajowych, oraz ustalaniu wymogów dopuszczalności dowodowej

w kraju wnioskującym i kraju otrzymującym wnioski. Zaangażowanie agencji na wczesnym etapie złożonych postępowań pozwalało na efektywną identyfikację potencjalnych problemów i podejmowanie odpowiednich kroków we właściwym czasie. Tego rodzaju wczesny dialog pomiędzy Eurojustem a organami wymia-

ru sprawiedliwości zainteresowanego Państwa Członkowskiego ma ogromne znaczenie. Pozwala on na rozwiązywanie wszelkiego rodzaju problemów, począwszy od kwestii praktycznych i bezpośrednio związanych z prowadzonym aktualnie postępowaniem, a skończywszy na ogólnych problemach taktycznych i strategicznych omawianych w toku prowadzonych przez agencje seminariów.

Najogólniej rzecz biorąc, działania Eurojustu nakierowane na wspieranie wymiany informacji polega na wykorzystaniu dwóch podstawowych narzędzi: spotkań koordynacyjnych oraz JIT. Poprzez stworzenie warunków dla współpracy przedstawicieli organów wymiaru sprawiedliwości i wspomaganie wymiany informacji na temat prowadzonych postępowań, Eurojust przyczynia się do wzmocnienia wzajemnych związków pomiędzy praktykami w poszczególnych Państwach Członkowskich oraz innych organach UE.

1.2.2 Spotkania koordynacyjne

Jak wspomniano powyżej, w roku 2011 Eurojust organizował spotkania koordynacyjne w toku 204 postępowań, co stanowiło znaczący wzrost w porównaniu z rokiem 2010. Spotkania te stanowią istotną wartość dodaną dla odpowiednich or-

ganów krajowych zaangażowanych w walkę z przestępczością ponadgraniczną. Pozwalają one na efektywną i natychmiastową wymianę informacji, rozwiązywanie trudności praktycznych i prawnych, oraz służą budowie wzajemnego zaufania pomiędzy odpowiednimi organami wymiaru sprawiedliwości poszczególnych Państw Członkowskich. Choć nie jest to rozwiązanie optymalne, w sytuacjach gdy fizyczne spotkanie pomiędzy zainteresowanymi stronami nie jest możliwe z uwagi na operacyjne ograniczenia czasowe, spotkania koordynacyjne odbywać się mogą z wykorzystaniem narzędzi telekonferencyjnych, pozwalając tym samym na rozwój postępowań bez względu na okoliczności.

Spotkania koordynacyjne prowadziły często do podpisania porozumień operacyjnych, monitorowanych następnie przez Eurojust w celu zapewnienia ich skutecznej implementacji przez organy krajowe. Szczególnie istotne w tym kontekście były zawierane w toku spotkań koordynacyjnych porozumienia o powołaniu JIT. Oprócz przedstawicieli Państw Członkowskich, gdy zachodziła taka potrzeba, w spotkaniach koordynacyjnych brali również udział przedstawiciele państw trzecich oraz organów UE, w tym Europolu i OLAF. Przedstawiciele państw trzecich, Europolu i OLAF brali udział w

Pierwsze centrum koordynacji

odpowiednio 45, 89 i 8 spotkaniach koordynacyjnych.

1.2.3 Centra koordynacji

Rok 2011 przyniósł istotne usprawnienia w zakresie wykorzystania spotkań koordynacyjnych. W celu zapewnienia jeszcze lepszego wsparcia w dniach przeprowadzania czynności operacyjnych na terenie Państw Członkowskich, Eurojust wypracował narzędzie pod nazwą *centrum*

Eurojust udzielił wsparcia organom włoskim i holenderskim w toku operacji mającej na celu aresztowanie podejrzanego z listy 100 najbardziej poszukiwanych osób we Włoszech. Zbieg był członkiem *Clan Polverino*, należącej do Camorry zorganizowanej grupy przestępczej z Neapolu. Członkom *Clan Polverino* zarzuca się przemyt dużych ilości narkotyków z Hiszpanii do Woch, morderstwa, wymuszenia, nielegalne posiadanie broni, pranie pieniędzy za pośrednictwem sektora handlowego, oraz inne działania o charakterze kryminalnym. Działania zmierzające do aresztowania podejrzanego rozpoczęto w 2011 roku gdy udało mu się uniknąć aresztowania w czasie kolejnej międzynarodowej akcji policyjnej wymierzonej w *Clan Polverino*, w toku której na terenie Włoch i Hiszpanii aresztowano łącznie 40 członków gangu.

Zbiega udało się wytropić w Zeewolde. W czasie zorganizowanego w Eurojuście spotkania koordynacyjnego, organy sądownicze i policyjne z Włoch i Holandii wymieniły się istotnymi informacjami i wspólnie zaplanowały aresztowanie. Omówiono i rozstrzygnięto praktyczne kwestie związane z wy-

daniem Europejskiego Nakazu Aresztowania i czynnościami dochodzeniowymi ujętymi we wniosku o udzielenie pomocy prawnej, co pozwoliło na sprawne i bezproblemowe przeprowadzenie operacji.

Włoscy *Carabinieri*, we współpracy z policją holenderską, przeprowadzili nalot na willę, w której pod przybranym nazwiskiem zatrzymał się poszukiwany wraz z partnerką. W toku operacji zabezpieczono sfałszowany paszport, 20 000 euro oraz zdjęcia ukazujące poszukiwanego w towarzystwie szefa *Clan Palverino*.

Działania koordynacyjne Eurojustu stworzyły podstawę dla skutecznego przeprowadzenia operacji, która stanowiła istotny postęp w walce z *Clan Polverino* prowadzonej przez neapolitańskie Biuro Antymafijne od roku 2007, przy cennej współpracy hiszpańskiej Guardia Civil i holenderskiej Policyjnej Jednostki Specjalnej. Informacje udostępnione i przeanalizowane w toku kilku zorganizowanych przez Eurojut spotkań koordynacyjnych pomogły w identyfikacji struktury kierowniczej badanej zorganizowanej grupy przestępczej.

koordynacji. Dzięki zastosowanym rozwiązaniom technologicznym, centrum koordynacji pozwala Eurojustowi na bezpieczny kontakt w czasie rzeczywistym

z zaangażowanymi w postępowanie prokuratorami, sędziami i funkcjonariuszami policji. W czasie gdy na terenie Państw Członkowskich przeprowadzane są dzia-

łania operacyjne, zabezpieczany jest majątek i dokonuje się aresztowań, w konsekwencji czego pojawiać się mogą nowe kierunki dochodzeń, Eurojust jest w stanie zapewnić natychmiastowe wsparcie w pilnych kwestiach dotyczących np. wydawania Europejskich Nakazów Aresztowania (ENA) bądź ustalania wymogów natury prawnej bądź dowodowej związanych przykładowo z wydaniem nakazu przeszukiwania czy zajęciem rachunku bankowego.

Ponadto, centra koordynacji pozwalają na usprawnienie komunikacji pomiędzy krajowymi organami sądowniczymi podejmującymi działania operacyjne dzięki możliwości niezwłocznego raportowania na temat wydarzeń zachodzących w poszczególnych Państwach Członkowskich, co pozwala na koordynację w czasie rzeczywistym działań wszystkich zaangażowanych w operację organów krajowych.

Centra koordynacji tworzone są niekiedy w bardzo krótkim czasie, w jednym przypadku w niecałe trzy godziny, co świadczy o zdolności Eurojustu do szybkiej reakcji na operacyjne potrzeby organów sądowniczych i prokuratorskich w Państwach Członkowskich.

W roku 2011, utworzonych zostało siedem centrów koordynacji w toku spraw

dotyczących takich przestępstw jak handel narkotykami, pranie pieniędzy, przemyt tytoniu, oszustwa finansowe oraz handel ludźmi.

1.2.4 Artykuł 6 i 7 Decyzji ustanawiającej Eurojust

Artykuły 6 i 7 Decyzji ustanawiającej Eurojust tworzą podstawy prawne dające Przedstawicielom Krajowym i Kolegium możliwość wystosowywania do odpowiednich krajowych organów wymiaru sprawiedliwości formalnych rekomendacji w toku prowadzonych spraw. Rekomendacje te stanowią cenne narzędzie pozwalające na usprawnienie współpracy sądowej w postępowaniach ponadgranicznych w Unii Europejskiej. Odzwierciedlają one naturę swoistego, nieustannego dialogu pomiędzy Przedstawicielami Krajowymi przy Eurojuście a odpowiednimi organami krajowymi w toku działań operacyjnych agencji.

W roku 2011, ów dialog z organami sądowymi i agencjami wymiaru sprawiedliwości odbywał się zarówno za pośrednictwem kanałów formalnych jak i nieformalnych. Odwołania do Artykułu 6 przyjmowały różne formy. Niekiedy wynikały one z uprzednich nieformalnych dyskusji i spotkań z organami krajowymi, w

Przeprowadzona w roku 2010 rutynowa kontrola hiszpańskiego pojazdu przez francuskie służby celne ujawniła dużą ilość banknotów, na których odkryto wyraźne ślady kokainy. W toku dochodzenia ustalono, że kierujący pojazdem miał powiązania ze zorganizowaną grupą przestępczą działającą na terenie Francji, Belgii, Niemiec, Hiszpanii oraz Holandii. Z uwagi na złożoną naturę dochodzenia, po skontaktowaniu się z Eurojustem, zaproponowano dzień przeprowadzenia działań kierowanych za pośrednictwem centrum koordynacji.

W czerwcu 2011 roku, w Eurojuście ustanowione zostało centrum koordynacji pozostające w kontakcie z organami wymiaru sprawiedliwości w pięciu Państwach Członkowskich oraz korzystające z cen-

nego wsparcia mobilnego biura Europolu. Pozwoliło to na komunikację i koordynację w czasie rzeczywistym informacji przekazywanych pomiędzy poszczególnymi organami dochodzeniowymi i sądowymi, oraz natychmiastową analizę danych wpływających wraz z przeprowadzanymi kolejnymi aresztowaniami i przeszukaniem. Łącznie zatrzymano dziewięciu podejrzanych i przeprowadzono dziesięć jednoczesnych przeszukań na terenie kilku Państw Członkowskich. Zabezpieczono pokazywany materiał dowodowy, mienie i materiały wykorzystywane w produkcji narkotyków. Wystawiono Europejskie Nakazy Aresztowania wobec obywateli Niemiec, Kolumbii, Libanu oraz Turcji podejrzewanych o aktywne członkostwo w dużej i niezwykle złożonej sieci przestępczej.

kontekście kwestii problematycznych zidentyfikowanych w toku spotkań koordynacyjnych, lub po prostu z informacji zawartych we wnioskach o udzielenie pomocy prawnej przesłanych do agencji.

Z uwagi na duże znaczenie kontaktów nieformalnych w kontekście Artykułów 6 i 7, wykorzystanie formalnych kanałów wnioskowania w świetle wspomnianych

zapisów wiązało się zazwyczaj z konkretnymi uwarunkowaniami proceduralnymi w danym Państwie Członkowskim, jak na przykład wymóg tworzenia sformalizowanej ścieżki audytu dla wszystkich decyzji prokuratorskich. W roku 2011 zarejestrowano 14 formalnych wniosków w świetle zapisów Artykułu 6 Decyzji ustanawiającej Eurojust, których przykłady przedstawiono poniżej:

Wnioski o podjęcie dochodzenia lub ścigania za określone czyny – Artykuł 6(1)(a)(i)

Przedstawicielstwa Krajowe przy Eurojust wystosowały łącznie sześć wniosków w świetle zapisów Artykułu 6(1)(a)(i). W jednym z powyższych przypadków, Przedstawiciel Krajowy Włoch skierował do odpowiednich organów w swoim kraju wniosek o rozpatrzenie rozpoczęcia postępowania w związku z francuska sprawą dotyczącą handlu ludźmi w celu wykorzystania seksualnego. W wyniku wystosowanego wniosku, sprawa przekształciła się ostatecznie w wielostronne dochodzenie, w którym uczestniczyły Czechy, Irlandia, Włochy i Europol.

W trzech sprawach dotyczących prania pieniędzy, Eurojust zwrócił się z wnioskami do odpowiedniego włoskiego organu prokuratury z wnioskiem o podjęcie działań na podstawie informacji dostarczonych przez organy krajowe Portugalii i Niemiec. Wnioski tego rodzaju wystosowywano również w sprawach dotyczących przemytu nielegalnych imigrantów, powiązanych ze zorganizowaną przestępczością na terenie Niemiec, Austrii, Grecji, Włoch i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, oraz w sprawie dotyczącej przemytu tytoniu. We wszystkich

powyższych przypadkach organy włoskie rozpoczęły postępowania zgodnie z przedstawionymi wnioskami. Jedna z powyższych spraw opisana jest w podsekcji 1.3.7 poniżej.

Wnioski do właściwych organów zainteresowanych Państw Członkowskich o uznanie, iż jedno z nich może mieć lepsze możliwości podjęcia dochodzenia lub ścigania za określone czyny – Artykuł 6(1)(a)(ii)

W jednym przypadku Przedstawicielstwo Krajowe przy Eurojust zwróciło się do odpowiednich organów w swoim kraju z wnioskiem o podjęcie dochodzenia i ścigania w związku z pewnymi aspektami postępowania w sprawie oszustwa finansowego. Odpowiedni w tym przypadku krajowy organ wymiaru sprawiedliwości postąpił zgodnie z rekomendacją Eurojustu.

Wnioski o koordynowanie między właściwymi organami zainteresowanych Państw Członkowskich – Artykuł 6(1)(a)(iii)

W świetle zapisów Artykułu 6(1)(a)(iii) wystosowane zostały trzy wnioski formalne, w każdym z przypadków rozpoczęto w ich następstwie odpowiednie dochodzenia. Do włoskich organów krajowych skierowano wnioski o zapewnienie koordynacji toczących się już postępo-

wań z czynnościami w innych Państwach Członkowskich (Belgia, Bułgaria oraz Niemcy) we francuskiej sprawie dotyczącej przemytu papierosów. Podobna inicjatywa pojawiła się w sprawie dotyczącej oszustw podatkowych i prania pieniędzy, która obejmowała swym zasięgiem osiem organów wymiaru sprawiedliwości na terenie Włoch i Holandii. Skoordynowane działania podjęto w porozumieniu z organami holenderskimi, w ich toku skutecznie przeprowadzono pewną liczbę przesłuchań. Trzeci ze wspomnianych wniosków doprowadził do wszczęcia postępowania w sprawie o handel narkotykami.

Wnioski o dostarczenie wszelkich informacji koniecznych do wykonania zadań Przedstawiciela Krajowego – Artykuł 6(1)(a)(v)

Zdolność Eurojustu do szybkiego i efektywnego zbierania i przekazywania informacji stanowi istotny element zapewniający skuteczność postępowań w sprawach ponadgranicznych i jest jednym z kluczowych zadań agencji. Formalne wnioski kierowane w świetle Artykułu 6 obejmowały trzy wnioski o wymianę informacji. W toku litewskiego dochodzenia w sprawie o korupcję, Przedstawicielstwo Hiszpanii zwróciło się do krajowych organów sądowniczych o identyfikację właściwej pro-

kuratury krajowej w celu wymiany informacji i koordynacji działań. W toku innego postępowania, Rumunia i Włochy badały oskarżenia o fałszerstwo pieniędzy i środków płatniczych. Trzeci wniosek wystosowany został przez Przedstawicielstwo Krajowe Włoch do organów krajowych w związku z dochodzeniem w sprawie o fałszerstwo wszczętym przez Austrię.

Wnioski o podjęcie wszelkich innych działań uzasadnionych w kontekście dochodzenia lub ścigania – Artykuł 6(a)(vii)

W świetle powyższego zapisu, Eurojust zwrócił się z wnioskiem do włoskich organów wymiaru sprawiedliwości o tymczasowe odstępianie od postępowania w sprawie dotyczącej fałszerstwa i przestępczości zorganizowanej.

1.2.5 Konwencje o Wzajemnej Pomocy Prawnej

Konwencja o Wzajemnej Pomocy Prawnej z roku 2000 wraz z Protokołem z roku 2001, oraz Konwencja z roku 1959 o Pomocy Prawnej w Sprawach Karnych wraz z uzupełniającymi ją Protokołami (Konwencje o MLA) stanowią w dalszym ciągu podstawę współpracy sądowniczej w granicach Unii Europejskiej. Ich praktyczne zastosowanie jest zazwyczaj oceniane pozytywnie,

choć zidentyfikowano również pewne powtarzające się w ich kontekście trudności. W dalszym ciągu nie wszystkie Państwa Członkowskie implementowały Konwencję o MLA z roku 2000, co może prowadzić do trudności z zastosowaniem tak ważnych i przydatnych narzędzi współpracy sądowniczej jak wideokonferencje czy JIT. Dodatkowo, problemy w praktycznym stosowaniu wspomnianych Konwencji wynikać mogą z nieokreślenia w ich treści terminów, w jakich wnioski winy być wykonywane oraz braku informacji na temat toku postępowania po otrzymaniu wniosku. Eurojust często uczestniczy w rozwiązywaniu tego rodzaju trudności.

Jednym z istotnych wstępnych działań podejmowanych przez agencję jest nawiązanie kontaktu za pomocą kanałów nieformalnych z organami wnioskującymi i otrzymującymi wnioski w próbie rozstrzygnięcia kwestii przed nawiązaniem formalnej komunikacji, co w znacznym stopniu zwiększa prawdopodobieństwo przyspieszenia wykonania wniosku.

1.2.6 Kwestie dotyczące gromadzenia i dopuszczalności materiału dowodowego

Eurojust ma coraz większe doświadczenie w radzeniu sobie z jedną z najczę-

ściej powracających kwestii związanych ze współpracą ponadgraniczną: różnicami zasad dotyczących dopuszczalności oraz ujawniania materiałów dowodowych i informacji w poszczególnych jurysdykcjach krajowych, co wpływać może na wiele obszarów prowadzonych postępowań. Przykładami mogą być tutaj różnice zapisów na temat dopuszczalności podsłuchów oraz przesłuchań świadków, które podobnie jak w latach ubiegłych przysparzały trudności w toku gromadzenia, wymiany i dopuszczania sądowego materiałów dowodowych. Podobne trudności napotymano w kontekście wykorzystania wideokonferencji, pracy agentów działających pod przykryciem, czy pobierania próbek DNA.

Problemy praktyczne związane z tłumaczeniami oraz transmisją danych w dalszym ciągu utrudniają współpracę sądowniczą pomiędzy Państwami Członkowskimi. Dobrym przykładem może tu być spotkanie koordynacyjne, w toku którego uzgodniono wykorzystanie narzędzi przechwytywania komunikatów. Jednakże zgodnie z krajową legislacją obowiązującą w jednym z Państw Członkowskich, tego rodzaju dowody podlegają utajnieniu, co uniemożliwiało przekazanie zapisów rozmów drugiemu z Państw Członkowskich przed rozpoczęciem procesu. Dzięki interwen-

Rozwiązywanie konfliktów jurysdykcji i wykorzystanie JIT stanowiły kluczowe elementy w jednej z najbardziej złożonych spraw prowadzonych w Eurojuście w związku z handlem narkotykami. Wynikiem przeprowadzonego postępowania było zajęcie kokainy wartej ponad 400 milionów euro oraz aresztowanie 30 członków zorganizowanej grupy przestępczej.

Zorganizowana grupa przestępcza przesyłała tony kokainy z Ameryki Południowej do Europy, zaś uzyskane w ten sposób korzyści prała za pośrednictwem licznych operacji bankowych. Dochodzenie w sprawie rozpoczęte w Szwecji w roku 2008 ujawniło międzynarodowy wymiar sprawy, której zasięg obejmował inne Państwa Członkowskie, w tym Francję i Hiszpanię, jak również liczne kraje spoza Unii Europejskiej, w tym Kolumbię, USA, Szwajcarię, Wenezuelę, Izrael oraz Andorę.

Z uwagi na złożony charakter postępowania, zwrócono się do Eurojustu z wnioskiem o udzielenie wsparcia. Po przeprowadzonym w Hadze spotkaniu koordynacyjnym, utworzony został JIT, którego działania wspierane były ze środków Projektu Finansowania JIT. Pierwszym sukcesem zespołu było zabezpieczenie 1,4 ton kokainy ujawnionej na pokładzie łodzi żaglowej płynącej w stronę Europy, Eurojust wspomagał działania doradzając w kwestiach prawnych związanych z zajęciem mienia na morzu. Prawne ramy działania JIT pozwoliły na szybką wymianę informacji bez konieczności inicjowania

powolnych procedur MLA; co okazało się elementem kluczowym dla sukcesu omawianej operacji (pomocy udzieliły również organy z Holandii, Malty, Wielkiej Brytanii, Estonii, Cypru oraz Niemiec).

W toku całego, trwającego trzy lata dochodzenia Eurojust organizował 13 spotkań koordynacyjnych, niejednokrotnie przy wsparciu ze strony Europolu. W toku spotkań udało się rozwiązać wiele praktycznych kwestii dotyczących prowadzonych postępowań, w tym potencjalnych konfliktów jurysdykcji. Ostatecznie udało się osiągnąć porozumienie na temat organów właściwych dla ścigania rzeczowych przestępstw, w następstwie czego organy kolumbijskie przekazały Szwecji przywódcę grupy przestępczej.

W wyniku operacji udało się doprowadzić do zatrzymania ponad 30 członków zorganizowanej grupy przestępczej na całym świecie. Dzięki interwencji hiszpańskich i szwedzkich organów wymiaru sprawiedliwości, w toku dochodzenia dotyczącego prania pieniędzy doprowadzono do zamrożenia rachunków bankowych i zabezpieczenia na terenie pięciu różnych krajów około 6 milionów euro powiązanych z inwestycjami zdobytych nielegalnie środków finansowych w nieruchomości, dyskotekę oraz inne legalne interesy, luksusowe pojazdy i statki. Szacuje się, że sieć przestępcza zainwestowała bądź wydała łącznie co najmniej 12 milionów euro. Łączna wartość detaliczna zabezpieczonej kokainy szacowana jest na co najmniej 416 milionów euro.

cji Eurojustu, udało się doprowadzić do odtajnienia materiału dowodowego co umożliwiło jego dalszą transmisję.

Działania Eurojustu nakierowane są na rozwiązywanie tego rodzaju trudności nie

tylko w kontekście poszczególnych spraw, lecz również poprzez udział w toczącej się debacie na temat reformy systemu gromadzenia ponadgranicznych materiałów dowodowych, obejmującej chociażby proponowane wprowadzenie Europejskiego

Nakazu Dochodzeniowego (EIO). Opinia agencji na temat planów wprowadzenia tego instrumentu opublikowana została w treści dokumentu Rady z dnia 4 marca 2011 (6814/11). Więcej informacji na ten temat ujęto w Sekcji 2.1.

1.2.7 Zapobieganie i rozwiązywanie konfliktów jurysdykcji

Formalne uprawnienia Eurojustu wykorzystywane są dla zapobiegania bądź rozwiązywania konfliktów jurysdykcji w bardzo niewielkiej liczbie przypadków. Występując jako Kolegium, od roku 2002 Eurojust przedstawił jedynie trzy rekomendacje skierowane do organów wymiaru sprawiedliwości Państw Członkowskich w związku z wystąpieniem konfliktów jurysdykcji; wszystkie z nich zostały zaakceptowane. Jednakże sytuacje, w których dwa lub więcej Państw Członkowskich posiadają, zgodnie z zapisami własnego prawa krajowego, jurysdykcję w kontekście danego postępowania, zdarzają się o wiele częściej. Eurojust wielokrotnie brał na siebie rolę mediatora w tego rodzaju przypadkach starając się rozwiązać konflikt bez konieczności przesyłania formalnego wniosku do zainteresowanych Państw Członkowskich.

Spotkania koordynacyjne okazały się praktycznym i użytecznym narzędziem w tym kontekście, pozwalając na omówienie spornych kwestii we wczesnej fazie postępowania i uzgodnienie ich pomiędzy samymi zainteresowanymi organami zaangażowanymi w prowadzone równolegle dochodzenia. Na podobnej zasadzie, wiele

Sprawa z roku 2011 dotycząca handlu ludźmi stanowi dobrą ilustrację możliwości rozwiązywania potencjalnych konfliktów jurysdykcji przy wsparciu Eurojustu. Postępowanie dotyczyło przewożenia romskich kobiet z terenu Czech do Wielkiej Brytanii, gdzie zmuszane one były do nierządu. W celu zapewnienia skutecznej koordynacji dochodzeń, utworzony został JIT. W czasie spotkania zorganizowanego w Eurojuście zauważono problemy związane z metodami gromadzenia dopuszczalnych materiałów dowodowych oraz z wyborem jurysdykcji znajdującej się w lepszej pozycji do prowadzenia postępowania, ponieważ oba zainteresowane kraje miały do-

bre podstawy dla ścigania powyższych przestępstw. Eurojust zapewnił wsparcie przy omawianiu wyboru właściwej jurysdykcji oraz zasad dotyczących dopuszczalności materiałów dowodowych, w wyniku czego uzgodniono, iż jeden z partnerów powinien uzyskać pierwszeństwo. Wsparcie Eurojustu pozwoliło na szybkie rozstrzygnięcie konfliktu jurysdykcji, dzięki czemu możliwe było zaangażowanie wszystkich dostępnych środków bezpośrednio w działania operacyjne. Po rozwiązaniu potencjalnego problemu jurysdykcji utworzony został JIT, którego prace w przeciągu trzech miesięcy doprowadziły do aresztowania 11 osób kierujących grupą przestępczą.

konfliktów jurysdykcji udało się zidentyfikować i rozwiązać na drodze uzgodnień w toku pracy JIT. Ponadto, rolą Eurojustu w zapobieganiu występowaniu konfliktów jurysdykcji jest stymulowanie wczesnej, nieformalnej wymiany zdań pomiędzy zainteresowanymi stronami. Rolę tą podkreślono również w treści pisemnych *Wytycznych Eurojustu na temat decyzji „która jurysdykcja ma odpowiadać za ściganie?”* opublikowanych w treści Sprawozdania Rocznego za rok 2003. Wytyczne te obejmują przydatne wskazówki na temat poszczególnych czynników jakie należy brać pod uwagę przy podejmowaniu tego rodzaju decyzji. Są one powszechnie stosowa-

wane przez odpowiednie krajowe organy wymiaru sprawiedliwości.

Postępowania prowadzone przez Eurojust stanowią doskonałą ilustrację faktu, że wczesna wymiana informacji na temat powiązanych ze sobą dochodzeń pomaga zapobiegać występowaniu przyszłych konfliktów.

1.2.8 Przekazywanie ścigania w sprawach karnych

W poszczególnych Państwach Członkowskich zastosowanie mają różne podstawy prawne dla przekazywania ścigania w

Fińskie organy wymiaru sprawiedliwości prowadziły dochodzenie w sprawie o handel narkotykami przeciwko obywatelom Finlandii przebywającym na terenie Hiszpanii. Gdy zaginęła obywatelka Finlandii będąca znajomą osób podejrzewanych o handel narkotykami, zwrócono się z prośbą o wszczęcie dochodzenia wymagającego autoryzacji sądowej w formie Wniosku o udzielenie MLA. Obywatelka Finlandii została zamordowana na terenie Hiszpanii, gdy poinformowała organy hiszpańskie o próbie rekrutowania jej przez grupę handlarzy narkotykami. Osoby podejrzewane o morderstwo znajdowały się obecnie na terenie Finlandii. Zwrócono się o pomoc Eurojustu w celu rozwiązania potencjalnego konfliktu pomiędzy Hiszpanią a Finlandią dotyczącego miejsca wszczęcia postępowania sądowego. Zorganizowano spotkanie koordynacyjne, w toku którego, po dogłębnej analizie prawnej, zdecydowano, iż Hiszpania przekaże Finlandii wszelkie materiały dowodowe zgromadzone w wyniku wykonania wcześniejszych wniosków o udzielenie MLA. Organy hiszpańskie zgodziły się również na przekazanie Finlandii, w momencie spełnienia wszelkich wymogów prawnych, ścigania w prowadzonym przez siebie postępowaniu dotyczącym morderstwa oraz śledztwie w sprawie o handel narkotykami. Wsparcie ze strony Eurojustu pozwoliło na jednoczesne postawienie podejrzanym o morderstwo zarzutów w związku z równoległym dochodzeniem w sprawie o handel narkotykami.

sprawach karnych, co prowadzić może do trudności natury prawnej. Instrumentami stosowanymi najczęściej w tego rodzaju przypadkach są: Europejska Konwencja o przekazywaniu ścigania w sprawach karnych podpisana w roku 1972 oraz Konwencja o MLA z roku 1959 (Artykuł 21) w połączeniu z ostatnim ustępem Artykułu 6(1) Konwencji o MLA z roku 2000. W niektórych Państwach Członkowskich zastosowanie ma również Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej z roku 2000 (Artykuł 21).

Eurojust wspomaga nawiązywanie nieformalnych kontaktów pomiędzy Państwami Członkowskimi a proces ten obejmuje również sprawdzenie przez Przedstawicielstwa Krajowe możliwości przekazania ścigania jeszcze przed wystosowaniem oficjalnego wniosku w tej sprawie. Mimo tego jednak, przekazanie ścigania może okazać się trudne z uwagi na wiele czynników, przykładowo: zgromadzony materiał dowodowy musi być dopuszczalny również przed sądami Państwa Członkowskiego otrzymującego wniosek mimo, że często zdobywany jest on w innym niż przyjęty formacie i

zgodnie z innymi zasadami proceduralnymi; wykazać trzeba niepodważalne korzyści dla Państwa Członkowskiego otrzymującego wniosek płynące z faktu wyrażenia zgody na przekazanie ścigania; należy również wziąć pod uwagę prozaiczną lecz praktycznie bardzo istotną kwestię dotyczącą dostępności środków w związku z koniecznością przetłumaczenia całej dokumentacji dotyczącej danej sprawy.

1.2.9 Wymiana danych z rejestrów karnych

Choć wymiana danych z rejestrów karnych przeprowadzana jest zazwyczaj bezpośrednio pomiędzy zainteresowanymi Państwami Członkowskimi, Eurojust proszony bywa niekiedy o udzielenie wsparcia w pilnych przypadkach. W toku jednego z postępowań, konieczne było uzyskanie przez sąd krajowy dostępu do informacji, które pozwoliłyby na skazanie niebezpiecznego sprawcy przestępstw na tle seksualnym, który by już wcześniej karany za podobne przestępstwa w innym Państwie Członkowskim. Rejestry dostępne za pośrednictwem standardowych kanałów nie zawierały niezbędnych szczegółowych informacji na temat dokładnej klasyfikacji prawnej popełnionych czynów. Dzięki bezpośredniemu kontaktowi z organami sądowymi Eurojust był

w stanie w zaledwie kilka godzin zdobyć potrzebne informacje w formie możliwej do wykorzystania przez sąd. Jednakże w tego rodzaju sytuacjach dochodzić może często do opóźnień, zwłaszcza w przypadku Państw Członkowskich nie posiadających scentralizowanej bazy rejestrów karnych, jak dzieje się na przykład w sy-

tuacji gdy dokumentacja przechowywana jest jednocześnie przez różne organy krajowe (np. policję i sądy).

Decyzja Ramowa Rady z roku 2009 2009/315/JHA w sprawie organizacji wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego pomiędzy Państwami Członkow-

skimi oraz treści tych informacji, oraz Decyzja Rady 2009/316/JHA z roku 2000 w sprawie ustanowienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS), wciąż oczekują na implementację w części Państw Członkowskich. W tym kontekście, trudności występują w sytuacji gdy dany czyn klasyfikowany jest jako inny rodzaj działalności przestępczej w poszczególnych Państwach Członkowskich. Wymiana informacji może mieć również ograniczone zastosowanie w sytuacji, gdy dokumentacja nawiązuje do zapisów prawnych krajowej legislacji bez jednoznacznego określenia faktycznych elementów popełnionego przestępstwa.

1.2.10 Europejskie Nakazy Aresztowania

W roku 2011 w bazie postępowań Eurojustu zarejestrowano 263 sprawy obejmujące wydanie ENA, co stanowiło niemal 18% ogółu prowadzonych postępowań. W większości przypadków, sprawy obejmowały wnioski o wsparcie przez Eurojust wykonania ENA. Najwięcej wniosków tego rodzaju kierowanych było przez Przedstawicielstwo Krajowe Polski, na drugim miejscu uplasowała się Francja. Z kolei adresatami wniosków były najczęściej Przedstawicielstwa Hiszpanii, Wielkiej Brytanii i Włoch.

Włoskie organy wymiaru sprawiedliwości prowadziły dochodzenie w sprawie zorganizowanej grupy przestępczej zaangażowanej w przemyt tytoniu i fałszerstwa dokumentów, oraz zapewniającej pomoc prawną swym członkom aresztowanym przez organy ścigania. W kluczowej fazie dochodzenia konieczne okazało się przeprowadzenie ogólnoeuropejskiej operacji obejmującej skoordynowane wykonanie ENA i przesłuchań przeprowadzanych przy obecności przedstawicieli organów włoskich, tak, aby zebrany materiał dochodowy mógł zostać dopuszczony w toku postępowań sądowych. Na mniej więcej 40 godzin przed planowaną operacją zwrócono się w wnioskiem do Eurojustu o udzielenie wsparcia przy koordynacji działań prowadzonych na terenie pięciu Państw Członkowskich (Austrii, Niemiec, Grecji, Hiszpanii i Słowenii).

Konieczne było podjęcie pilnych działań w celu synchronizacji aresztowań oraz zabezpieczenia materiału dowodowego tak, aby sąd prowadzący rozprawę uzyskał pełen obraz działalności grupy przestępczej. W toku tej niezwykle udanej operacji, w ciągu zaledwie 20 godzin, Eurojust był w stanie zapewnić współpracę odpowiednich organów zaangażowanych w sprawę Państw Członkowskich nadzorując wydanie i autoryzację wniosków o udzielenie pomocy sądowniczej; agencja utrzymywała również stały kontakt pomiędzy Państwami Członkowskimi w toku trwania operacji oraz zabezpieczyła prawo dostępu włoskich funkcjonariuszy do miejsc, w których prowadzone były przeszukania.

Europejski Nakaz Aresztowania

Działania Kolegium obejmowały również trzy ogólne obszary związane ze stosowaniem ENA. Pierwszy z nich dotyczył zbierania informacji na temat praktycznych aspektów przekazywania przez Państwa Członkowskie obywateli lub osób stale mieszkających na ich terenie do wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego (zgodnie z zapisami Artykułu 5(3) Decyzji Ramowej Rady 2002/584/JHA w sprawie Europejskiego Nakazu Aresztowania

(Decyzja Ramowa w sprawie ENA)). Drugi ze wspomnianych obszarów związany był z klasyfikacją danego ENA jako wydanego do celów ścigania bądź też skazania w sytuacji, gdy istnieje możliwość ponownego rozpatrzenia sprawy po dokonaniu przekazania. Trzeci obszar dotyczył implementacji i praktycznego zastosowania postanowień Decyzji Ramowej Rady 2009/299/JHA zmieniającej Decyzję Ramową w sprawie ENA oraz jej zapisy na temat praw procesowych osób w sprawach gdzie orzeczenie wydawane jest *in absentia*.

Postępowania dotyczące konfliktów ENA (Artykuł 16(2), Decyzji Ramowej w sprawie ENA)

Zgodnie z zapisami Artykułu 16(2) Decyzji Ramowej w sprawie ENA, wykonujący nakaz organ sądowy może zasięgnąć porady ze strony Eurojustu przy podejmowaniu decyzji, który z nakazów aresztowania wydanych w odniesieniu do tej samej osoby przez dwa lub więcej Państw Członkowskie podlega wykonaniu.

W roku 2011, wnioski o opinię w świetle Artykułu 16(2) kierowane były do Eurojustu czterokrotnie. We wszystkich przypadkach agencji udało się doprowadzić do osiągnięcia konsensu pomiędzy organami Państw Członkowskich w sprawie

wykonania nakazów. W jednej z powyższych spraw, Eurojust był w stanie przedstawić swą opinię w przeciągu zaledwie 24 godzin, a rekomendacja agencji przyjęta została przez odpowiednie organy krajowe, dzięki czemu podejrzany mógł być postawiony przed sądem już po kilku dniach.

Eurojust angażował się często na wczesnym etapie postępowań (oraz w roku spotkań koordynacyjnych) w ocenę możliwości wystąpienia potencjalnych konfliktów ENA, pomagając tym samym uniknąć sytuacji wystosowywania nakładających wniosków o wydanie tej samej osoby.

W czerwcu 2011 roku Kolegium przyjęło *Wytyczne do procedur wewnętrznych w toku wydawania opinii Eurojust w sprawach dotyczących konfliktów Europejskich Nakazów Aresztowania* dla spraw, w których do agencji kierowane są wnioski o wydanie opinii zgodnie z zapisami Artykułu 16(2).

Sprawy związane z niedotrzymaniem terminów (Artykuł 17(7), Decyzji Ramowej w sprawie ENA)

W świetle zapisów Artykułu 17(7) Decyzji Ramowej w sprawie ENA, w przypadku gdy Państwo Członkowskie nie jest w stanie dotrzymać terminów przewidzianych

w Artykule 17, winno ono powiadomić o tym fakcie Eurojust, podając przyczyny wystąpienia zwłoki.

W roku 2011 Eurojust odnotował 116 przypadków niedotrzymania terminów. Największa liczba zgłoszeń w świetle zapisów Artykułu 17(7) przesłana została przez Irlandię. Zgłoszenia przesyłane były do Eurojustu również przez organy Hiszpanii, Czech, Szwecji, Słowacji, Bułgarii i Estonii. Podobnie jak w latach ubiegłych, należy zaznaczyć, że fakt, iż zgłoszenia niedotrzymania terminów ENA przekazywane były tylko przez siedem Państw Członkowskich nie oznacza, że sytuacje tego rodzaju nie zdarzały się w pozostałych państwach. Statystyki prowadzone w UE wskazują, że niedotrzymania terminów zachodzą częściej niż wskazywałyby na to raporty otrzymywane przez Eurojust.

Najczęstszą zgłaszaną przyczyną niedotrzymania terminów były wnioski o przekazanie dodatkowych informacji (koniecznych dla wykonania ENA). Inne często występujące powody opóźnień to między innymi konieczność tłumaczenia istotnych dokumentów, ilość wniosków kierowanych do danego Państwa Członkowskiego oraz braki środków dostępnych w państwie wykonującym wniosek.

Zidentyfikowane problemy związane z praktycznym stosowaniem ENA

W nagłych przypadkach, (które mają miejsce dość często z uwagi na fakt, że osoby wymienione w ENA znajdują się niejednokrotnie w areszcie tymczasowym), Eurojust odgrywa kluczową rolę wspierając procesy wymiany informacji pomiędzy organami krajowymi, doradzając w kwestiach związanych z wymogami poszczególnych organów sądowniczych, oraz ogólnie działając na rzecz szybkiego wykonania ENA. Praktycy zyskują coraz większe doświadczenie w wykorzystaniu tego narzędzia, zaś najczęściej zgłaszane są problemy natury praktycznej (brak lub zła jakość tłumaczeń, brakujące informacje, itp.) nie zaś prawnej. Oczywiście występują również trudności natury prawnej, jak chociażby stosowanie zasad specjalności i proporcjonalności oraz różnice definicji poszczególnych przestępstw. Przykładowo, nie wszystkie Państwa Członkowskie definiują oszustwa związane z podatkiem VAT jako przestępstwa zagrażające interesom UE. Różnica w tym kontekście prowadzić może do opóźnień w związku z ustaleniem podwójnej karalności, które konieczne będzie w niektórych Państwach Członkowskich, zaś w innych nie będzie potrzebne w świetle zapisów Artykułu 2.2 Decyzji Ramowej w sprawie ENA.

Poniższe przykłady problemów napotkanych w toku postępowań prowadzonych w Eurojuście obrazują zarówno trudności natury praktycznej jak i prawnej:

- Niewystarczające informacje na temat opisu faktów bądź przestępstw ujętych w ENA.
- Brak informacji na temat wyroku, którego dotyczy ENA.
- Brak szczegółowych informacji na temat okresu czasu, który dana osoba mogła spędzić już w areszcie przed wydaniem przez Państwo wykonujące nakaz, z czym wiążą się problemy z ustaleniem długości kary pozostającej do odbycia w Państwie wnioskującym.
- Orzeczenia wydawane *in absentia* i różnice pod względem prawa do ponownego rozpoznania sprawy; brak implementacji w niektórych Państwach Członkowskich Decyzji Ramowej Rady 2009/299/JHA zmieniającej zapisy Decyzji Ramowej w sprawie ENA na temat prawa do ponownego rozpoznania sprawy.
- Opóźnienia informacji na temat wycofania ENA, zwłaszcza w sytuacji, gdy osoba poszukiwanej została już zatrzymana.

W toku rozprawy *Istaneek przeciwko Sadowi Rejonowemu Přešov*, sąd Wielkiej Brytanii zdecydować musiał czy ENA ma zostać zakwalifikowany jako wydany w celu ścigania czy w celu wykonania kary ograniczenia wolności bądź nakazu zatrzymania w sytuacji, gdy zastosowanie miało prawo do ponownego rozpoznania sprawy (wyrok wydany został *in absentia*). Organy krajowe sprzeciwiły się takiej interpretacji, co skutkowało mogło istotnymi konsekwencjami proceduralnymi (włącznie z oddaleniem nakazu) zależnie od ostatecznej decyzji sądu. W związku z konfliktem orzeczeń w ramach prawa krajowego, sąd Wielkiej Brytanii zwrócił się do Eurojustu z zapytaniem o przepisy i praktyki stosowane w podobnych sytuacjach w innych Państwach

Członkowskich. W przeciągu zaledwie kilku godzin od otrzymania wniosku, Eurojust przekazał informacje na temat procedur stosowanych w innych Państwach Członkowskich. Przedstawicielstwo Krajowe Czech również przedstawiło interpretację zgodną ze swoim prawem krajowym, w świetle którego osoba skazana *in absentia* może ubiegać się o ponowne rozpoznanie sprawy oraz odpowiedziało na pytanie, czy decyzja sądu czeskiego w rozpatrywanej sprawie będzie traktowana jako ostateczna. Dzięki wsparciu ze strony Eurojustu materiał zawierający informacje na temat praktyk ogólnie stosowanych w innych jurysdykcjach UE oraz szczegółowy opis praktyk w jednym państwie Członkowskim został sprawnie i szybko przekazany do rozpatrzenia przez sąd krajowy.

- Przypadki, w których nie podano powodów niewykonania ENA, nawet po uprzednim zwolnieniu osoby poszukiwanej.
- Straty finansowe i inne ponoszone przez Państwo wnioskujące w sytuacji, gdy osoba poszukiwana zwolniona zostaje za kaucją lecz nie stawia się w sądzie zgodnie z instrukcją; bądź w sytuacji, gdy Państwo wykonujące przekazuje niewłaściwą osobę.
- Odmowa tymczasowego przekazania osoby, co może w znacznym stopniu negatywnie wpłynąć na postępowanie dochodzeniowe prowadzony w Państwie wnioskującym.
- Przesyłanie ENA innymi kanałami, bez powiadomienia o wykorzystaniu danego kanału dla tych celów.
- Opóźnienia przekazywania zgody na ściganie za inne (nowo wykryte) prze-

stępstwa (zasada specjalności, Artykuł 27 Decyzji Ramowej w sprawie ENA).

Eurojust wielokrotnie i skutecznie wykorzystywał możliwości współpracy z biurami SIRENE (Supplementary Information Request at the National Entry). Podstawowym zadaniem biur SIRENE, działających na terenie wszystkich państw strefy Schengen, jest wymiana pomiędzy Państwami Członkowskimi dodatkowych informacji na temat rejestrowanych alertów. Jednostki SIRENE odgrywają istotną rolę w praktycznym wykorzystaniu ENA.

1.2.11 Nakazy zabezpieczenia mienia

W toku bardzo niewielu postępowań prowadzonych w Eurojuście stosowane były zapisy Decyzji Ramowej Rady 2003/577/JHA w sprawie wykonania w Unii Europejskiej postanowień o zabezpieczeniu minia i środków dowodowych. Choć wiele Państw Członkowskich wprowadziło rzeczowe zapisy do swych legislacji krajowych, organy sądownicze wciąż skłaniają się zazwyczaj do wykorzystania bardziej tradycyjnych form MLA przy składaniu wniosków o wydanie nakazu zabezpieczenia mienia.

Sytuacja ta może być spowodowana faktem, że przewidziany w treści Decyzji

Ramowej formularz nakazów zabezpieczenia mienia postrzegany jest jako nadmiernie skomplikowany i trudny do wykorzystania. Pojawiały się również opinie praktyków twierdzących, iż nakaz zabezpieczenia mienia ma ograniczony zakres, w związku z czym łatwiej jest im ujmować łącznie wszystkie wnioski odnoszące się do danej sprawy w treści wniosku o udzielenie pomocy prawnej wystosowanego w świetle zapisów Konwencji o MLA z lat 1959 i 2000. O wiele bardziej fundamentalny problem dotyczy trudności z wydaniem nakazu zabezpieczenia mienia w sytuacji, gdy w toku przeszukiwania ujawniony zostanie dodatkowy materiał dowodowy, o którym nie wiedziały uprzednio organy wydające nakaz.

Obserwacje poczynione w toku spraw prowadzonych w Eurojuście wskazują, że organy wymiaru sprawiedliwości częściej skłaniają się ku stosowaniu nakazów zabezpieczenia mienia jeśli Państwo wykonujące podejmuje konieczne działania niezwłocznie po otrzymaniu takiego dokumentu. W tym kontekście, rola Eurojustu polega na dostarczaniu organom krajowym informacji na temat praktyk stosowanych w danych Państwach Członkowskich i priorytetowości wykonania nakazów zabezpieczenia mienia. Często powtarzanym komentarzem jest obserwacja, iż w

Faktyczny właściciel jednej z największych hiszpańskich spółek holdingowych inwestującej w wielu obszarach gospodarki (w tym w paliwa, gaz, rolnictwo, nieruchomości oraz przemysł spożywczy) objęty został dochodzeniem wraz z ośmioma innymi osobami z Hiszpanii i Belgii w sprawie o oszustwa podatkowe, pranie pieniędzy i udział w organizacji przestępczej. Prawnicy jednej ze znanych firm oskarżeni zostali o domniemane stworzenie sieci spółek i transakcji finansowych w Panamie, na Antylach, w Holandii oraz Szwajcarii, których celem było ukrycie wła-

sności środków finansowych. Szacuje się, że około 2 miliardy euro należące do głównego oskarżonego uniknęło w ten sposób opodatkowania. Eurojust zorganizował dwa spotkania koordynacyjne z udziałem organów krajowych z Hiszpanii, Belgii i Wielkiej Brytanii, w toku których ustalono strategię działania i uzgodniono dobór narzędzi prawnych odpowiednich dla tej niezwykle złożonej sprawy. Na chwilę obecną, udało się zabezpieczyć środki finansowe na łączną kwotę 112 milionów euro na terenie Belgii i 10 milionów euro na terenie Wielkiej Brytanii.

krajach gdzie istnieje centralny rejestr bankowy, możliwe jest szybsze zidentyfikowanie kont bankowych należących do podejrzanego, a tym samym szybsze wykonanie nakazu ich zajęcia.

1.2.12 Konfiskata i odzyskanie mienia

Państwo Członkowskie napotykać może opóźnienia oraz inne problemy związane z odzyskaniem mienia od innego Państwa. Trudności tego rodzaju wynikać mogą z różnic w zakresie obowiązujących w poszczególnych Państwach Członkowskich przepisów materialno-prawnych i proceduralnych dotyczących procedur konfiskaty. W części Państw Członkowskich

dopuszcza się przepadek mienia pochodzącego z przestępstwa bez uprzedniego wyroku skazującego (non-conviction-based (NCB) asset forfeiture), jednak w większości krajów działanie takie nie jest możliwe. Sytuacja ta ma oczywisty wpływ na efektywność egzekucji ponadgranicznej w przypadkach gdy Państwo Członkowskie dopuszczające przepadek mienia bez wyroku skazującego zwraca się z wnioskiem o egzekucję do Państwa Członkowskiego nie stosującego tego rozwiązania. Z praktycznego punktu widzenia, wiele problemów wynika z braku w niektórych Państwach Członkowskich scentralizowanego rejestru gruntów, który pozwalałby na łatwiejsze i szybsze identy-

Handel narkotykami – dostawa niejawnie nadzorowana

fikowanie majątku należącego do podejrzanego, jak również z trudności związanych z ustaleniem podziału środków.

W roku 2011 Eurojust wspierał organy krajowe w staraniach zmierzających do konfiskaty i przekazania środków uzyskanych w wyniku przestępstw, oraz w toku rozwiązywania części z problemów ujętych powyżej. W toku postępowań zarejestro-

wanych w bazie Eurojustu w roku 2011, udało się zabezpieczyć znaczne zasoby finansowe i inny majątek w postaci np. nieruchomości, towarów luksusowych, itp.

1.2.13 Dostawy niejawnie nadzorowane

W roku 2011 Eurojust kontynuował wspieranie Państw Członkowskich w działaniach obejmujących ponadgraniczne dostawy niejawnie kontrolowane. Zgodnie z zapisami Artykułów 9c i 9d Decyzji ustanawiającej Eurojust, Przedstawicielstwa Krajowe jako odpowiednie organy swych Państw Członkowskich mogą uzyskać pełnomocnictwa pozwalające im na autoryzację i koordynację dostaw niejawnie nadzorowanych.

Dostawy tego rodzaju są szczególnie skutecznym narzędziem w postępowaniach dotyczących handlu narkotykami. Dzięki nim, przed sądami stawiani być mogą faktyczni przywódcy zorganizowanych grup przestępczych a nie wyłącznie pracujący dla nich kurierzy. Pomędzy poszczególnymi Państwami Członkowskimi w dalszym ciągu występują istotne różnice pod względem praktycznych i prawnych aspektów dostaw niejawnie kontrolowanych, co prowadzi często do trudności napotykanych w toku współ-

pracy międzynarodowej, zarówno na poziomie służb policyjnych jak i organów sądowniczych.

Szybkość prowadzenia działań jest jednym z kluczowych elementów dostaw niejawnie nadzorowanych, wszelkie opóźnienia oznaczać mogą niepowodzenie całej operacji. Trudności praktyczne w tym względzie mogą wiązać się z identyfikacją organów uprawnionych do wyrażenia zgody na wykorzystanie tego rodzaju narzędzia. W części Państw Członkowskich wymagana jest autoryzacja sądowa, w innych organem uprawnionym do wydania autoryzacji są służby policyjne, co może skutkować trudnościami przy identyfikacji właściwych organów wymiaru sprawiedliwości w danym Państwie Członkowskim. W toku przeprowadzonego w Eurojuście w październiku 2011 seminarium na temat handlu narkotykami, jako możliwe rozwiązanie tego problemu sugerowano utworzenie scentralizowanych punktów kontaktowych na terenie każdego Państwa Członkowskiego (najprawdopodobniej funkcjonujących na poziomie sądowniczym), odpowiedzialnych za autoryzację dostaw niejawnie kontrolowanych.

Eurojust zapewniał również wsparcie, zarówno ogólne jak i w ramach konkretnych spraw, w kontekście dopuszczalności ma-

teriałów dowodowych. Odpowiednia autoryzacja samej dostawy może w dalszym biegu postępowania bezpośrednio wpływać na dopuszczalność dowodów, podobnie jak proporcjonalność stosowanych form nadzoru i inne powiązane powyższym kwestie. Napotymane są również problemy wynikające z zastępowania narkotyków przed przeprowadzeniem dostawy niejawnie kontrolowanej. Legislacje niektórych Państw Członkowskich dopuszczają możliwość takiego działania, lecz w innych nie jest ono akceptowane. Szczególnie trudne organizacyjnie są dostawy obejmujące swym zakresem państwa trzecie, w tym kontekście Eurojust służył wsparciem przedstawicielom kilku Państw Członkowskich dzięki swym doświadczeniom w koordynacji działań ponadgranicznych z udziałem państw spoza Unii Europejskiej.

W roku 2011 Eurojust dostarczał informacje na temat obowiązujących w poszczególnych Państwach Członkowskich wymogów dotyczących dostaw niejawnie kontrolowanych. W toku jednego z postępowań, dostawa nie mogła być przeprowadzona z uwagi na fakt, że przesłany wniosek nie zawierał szczegółowych informacji wymaganych w świetle obowiązującego prawa krajowego w państwie otrzymującym wniosek. Aby uniknąć tego

Kilka Państw Członkowskich z Europy Centralnej prowadziło dochodzenie w sprawie zorganizowanej grupy przestępczej dostarczającej swym operującym na terenie Turcji współpracownikom bezwodnik octowy, kluczowy prekursor stosowany przy produkcji heroiny. (Z tony bezwodnika octowego wytworzyć można około 400-600 kg heroiny). W toku dochodzenia ustalono, że sprawa dotyczyć może nawet ponad 30 ton prekursora. Wyprodukowana heroina była następnie rozprowadzana i sprzedawana na terenie Unii Europejskiej. Podejmowane wcześniej próby zorganizowania na terenie Turcji kontrolowanej niejawnie dostawy prekursora nie powiodły się.

Gdy do słowackich organów wymiaru sprawiedliwości wpłynęła wiadomość, że planowana jest kolejna dostawa 10 ton bezwodnika octowego do Turcji oraz przewóz w drodze powrotnej 300 kg heroiny przez terytoria Włoch, Bułgarii, Rumunii, Słowacji i Austrii, skontaktowano się z Eurojustem w celu organizacji ponadgranicznej dostawy niejawnie kontrolowanej

prowadzonej pod nadzorem organów sądowniczych. Eurojust zwrócił się o wsparcie ze strony Europolu w celu przeprowadzenia analizy powiązań z postępowaniami prowadzonymi na terenie innych państw. W listopadzie 2011 roku zorganizowane zostało spotkanie koordynacyjne z udziałem wszystkich zainteresowanych państw (w tym Turcji), w toku którego ustalono strategię dalszego działania. Dostawa niejawnie kontrolowana przeprowadzona została zgodnie z uzgodnieniami na terenie poszczególnych Państw Członkowskich, lecz po dotarciu do Turcji została ona zatrzymana a niewinny kierowca ciężarówki został aresztowany, wbrew temu co ustalono w toku spotkania koordynacyjnego. Eurojust odegrał kluczową i czynną rolę w staraniach o uwolnienie kierowcy ciężarówki. Choć niemożliwe okazało się kontynuowanie operacji na terenie Turcji, w granicach Unii Europejskiej aresztowano ośmiu przywódców grupy i zabezpieczono łącznie 32 tony bezwodnika octowego oraz narkotyki, broń i sfałszowane dokumenty.

rodzaju trudności, Państwa Członkowskie zachęcane są do angażowania Eurojustu we wszystkie tego rodzaju postępowania, dzięki czemu wnioski o udzielenie pomo-

cy sądowniczej spisywane będą w sposób odpowiadający bezpośrednio wymogom prawnym obowiązującym na terenie danego Państwa Członkowskiego.

1.3 Współpraca sądowa w priorytetowych obszarach działalności przestępczej

1.3.1 Terroryzm

W roku 2011 zarejestrowano w Eurojuście 27 spraw związanych z działalnością terrorystyczną, w tym z procederem jej finansowania, a walkę z terroryzmem traktowano jako priorytetowy obszar pracy operacyjnej agencji. Liczba spraw powiązanych z terroryzmem prowadzonych w roku 2011 była porównywalna do liczby zarejestrowanej w roku 2010 (28). Zorganizowano jedno spotkanie koordynacyjne dotyczące sprawy związanej z działalnością terrorystyczną (przy współudziale Europolu). Utworzony został JIT z zadaniem wspieranie prowadzonego ponadnarodowego dochodzenia, w dalszym ciągu aktywnie działał również drugi JIT powołany w roku ubiegłym.

Na podstawie informacji uzyskanych od krajowych korespondentów Eurojustu ds. terroryzmu działających zgodnie z zapisami Decyzji Rady 2005/671/JHA z dnia 20 września 2005 roku, oraz danych dostępnych z otwartych źródeł, w roku 2011 Eurojust opublikował trzy wydania Monitora wyroków za przestępstwa związane z terroryzmem (Terrorism

Convictions Monitor). Wydawnictwo identyfikuje istotne z punktu widzenia interesów UE sprawy dotyczące terroryzmu, analizuje prowadzone postępowania w celu ustalenia najlepszych praktyk, oraz pozwala na rozpowszechnianie informacji na temat zmian legislacji w tym zakresie.

Zespół ds. zwalczania terroryzmu przy Eurojust organizował spotkania taktyczne i strategiczne, w toku których sędziowie i eksperci w dziedzinie terroryzmu mogli wymieniać się doświadczeniami, wspierając tym samym wysiłki instytucji UE nakierowane na zwiększenie efektywności działań antyterrorystycznych. W kwietniu 2011 roku odbyło się spotkanie taktyczne poświęcone „Brutalnym aktom ekstremizmu/terroryzmu jednej sprawy”. W czerwcu, Eurojust zorganizował doroczne spotkanie strategiczne swych korespondentów krajowych ds. terroryzmu, w toku którego omawiano wyniki ankiety rozesłanej do organów sądowych UE dotyczącej wykorzystania Internetu przez islamskich ekstremistów. Przeprowadzono również analizę prowadzonych postępowań.

Ponadto, Eurojust uczestniczył w pracach nad Raportem Rocznym Europejskiego Koordynatora ds. zwalczania terroryzmu; w badaniach rozpoczętych na zlecenie

Parlamentu Europejskiego mających na celu *Oszacowanie kosztów działań antyterrorystycznych w UE*; oraz w pracach nad Raportem za rok 2011 o zagrożeniu terroryzmem w Unii Europejskiej (TE-SAT) Europolu. Eurojust uzyskał również status obserwatora w toku prac Komitetu Ekspertów ds. Terroryzmu (CODEXTER) przy Radzie Europy.

1.3.2 Handel narkotykami

W roku 2011 zarejestrowano w Eurojuście 242 postępowania dotyczące handlu narkotykami, co oznacza, że był to typ działalności przestępczej najczęściej napotykanym w toku spraw prowadzonych przez agencję, stanowiąc 16,8% ich ogólnej liczby. Liczba dochodzeń zmalała w niewielkim stopniu w porównaniu z rokiem 2010 (254), lecz jednocześnie liczba spotkań koordynacyjnych organizowanych w kontekście spraw dotyczących handlu narkotykami wzrosła z 39 (2010) do 50 (2011). Ponadto, w ramach rzeczonych postępowań w roku 2011 powołano siedem JIT, w porównaniu do trzech utworzonych w roku poprzednim.

Przy współpracy z Polską Prezydencją w Unii Europejskiej, w październiku 2011 roku Eurojust zorganizował seminarium strategiczne w Krakowie w ramach projek-

tu *Zwiększenia zaangażowania Eurojustu w postępowania dotyczące handlu narkotykami*. Projekt obejmował analizę danych i ocenę skuteczności spotkań koordynacyjnych organizowanych w Eurojuście w kontekście handlu narkotykami w okresie od 1 września 2008 do 31 sierpnia 2010 w celu identyfikacji kluczowych trudności i dostępnych rozwiązań. Raport z projektu obejmujący również kwestie omawiane w toku seminarium w Krakowie oraz wyniki analiz prowadzonych spraw przedstawiono zostanie w roku 2012.

Eurojust zaangażowany jest obecnie w prace nad wszystkimi Analitycznymi Plikami Roboczymi (AWF) Europolu dotyczącymi handlu narkotykami (w roku

2011 były to AWF Heroin i AWF Cannabis). Agencja miała również swój wkład w prace nad Europejskim Paktem przeciwko narkotynom syntetycznym oraz w seminaria Komisji dotyczące zmian europejskiej legislacji w kontekście handlu narkotykami. Eurojust zacieśnił ponadto współpracę z Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA) (w roku 2011 organizowano wizyty wzajemne) oraz w dalszym ciągu wspierał CEPOL w ramach szkoleń prowadzonych przez tą instytucję.

1.3.3 Handel ludźmi

W roku 2011 Eurojust zarejestrował 79 spraw dotyczących THB, z czego większość

W sierpniu 2010 roku policja francuska zatrzymała ciężarówkę przewożącą ponad 2 000 kg marihuany. W toku postępowania ujawniono powiązania obejmujące Belgię, Holandię, Litwę i Estonię, w związku z czym zwrócono się z prośbą o wsparcie Eurojustu. Agencja zorganizowała spotkania koordynacyjne z udziałem Europolu w celu ułatwienia wymiany informacji w toku działań mających objąć całą sieć przestępczą. Ustalono w ten sposób, że w

sprawę zaangażowana była zorganizowana grupa przestępcza z Holandii, co z kolei oznaczało, że należy utworzyć JIT. Stosowne kroki podjęto w lutym 2011 roku a zespół otrzymał dofinansowanie Eurojustu na pokrycie kosztów działalności operacyjnej. W maju 2011 roku przeprowadzono aresztowania na terenie Belgii i Francji oraz wykonano nakazy przeszukania na terenie Holandii, co skutecznie zaburzyło działania grupy przestępczej.

Wizyta Pani Myrty Vassiliadou, Koordynatora UE ds. zwalczania handlu ludźmi (Komisja Europejska)

dotyczyła handlu ludźmi w celach wykorzystania seksualnego. Choć odnotowano niewielki spadek ogólnej liczby spraw tego rodzaju w porównaniu z rokiem 2010 (87 spraw), niemal dwukrotnie wzrosła liczba zorganizowanych w ich toku spotkań koordynacyjnych, z 13 w roku 2010 do 24 w roku 2011. Łącznie powołano również sześć wspólnych zespołów dochodzeniowo-sledczych w postępowaniach dotyczących przypadków THB.

Organizacja przestępcza, której przywódcy pochodzili głównie z Wietnamu, zaopatrywała nielegalnych imigrantów w sfałszowane dokumenty i przemycali ich, przez Europę wschodnią, do Unii Europejskiej. Powiązana z nimi grupa irackich Kurdów transportowała tych z imigrantów, którym udało się dotrzeć na teren Belgii i Francji do Wielkiej Brytanii, pobierając opłatę wysokości od 2 do 3 tysięcy euro za każdego nielegalnie przewożonego imigranta. Aby możliwe było posunięcie naprzód postępowania obejmującego swym zasięgiem niemal całą Unię Europejską mającą jednocześnie powiązania również z państwami trzecimi, francuski sędzia śledczy z Lille zwrócił się z wnioskiem o udzielenie wsparcia przez Eurojust.

Agencja zorganizowała spotkanie koordynacyjne z udziałem wszystkich zainteresowanych organów

krajowych. Ustalono datę skoncentrowanego działania przeciwko strukturom grupy przestępczej, w toku którego Eurojust pełnił rolę centrum koordynacji działań. Uzgodniono również, które prokuratury podejmą się ścigania. Dzięki wsparciu i koordynacji Eurojustu i Europolu, funkcjonariusze policji i prokuratorzy śledczy podjęli skoordynowane działania na terytorium Francji, Wielkiej Brytanii, Czech, Niemiec i Węgier. Eurojust doradzał na bieżąco w kwestiach związanych z przesyłaniem i wykonywaniem wniosków o udzielenie pomocy sądowniczej i nakazów; aresztowano 30 domniemych przywódców grupy; wykonano ENA i przeprowadzono przeszukania; dodatkowo, choć nie było to bezpośrednim celem dochodzenia, zamknięto i zabezpieczono dużą hodowlę konopi indyjskich odkrytą w czasie przeszukań.

Dnia 18 października 2011 roku, pod auspicjami Polskiej Prezydencji, Eurojust wraz z innymi Agencjami JHA (CEPOL, Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, Europol, Agencja Praw Podstawowych oraz Frontex) uczestniczył w piątym europejskim Dniu Zwalczania Przemytu (EU Anti-Trafficking Day) z udziałem unijnego koordynatora ds. zwalczania przemytu. Wydarzenie to obejmo-

wało między innymi dyskusję pomiędzy Szefami Agencji JHA, podpisanie przez Eurojust i pozostałe agencje Wspólnego Oświadczenia, oraz trzy sesje warsztatów. Wraz z Europolem, Eurojust kierował warsztatami dotyczącymi działań dochodzeniowych i ścigania w sprawach dotyczących THB.

Pojawiają się głosy, że zakres ścigania przypadków THB jest niewystarczający,

zaś ofiary tego procederu traktowane są często jak przestępcy dopuszczający się prostytucji czy nielegalnej imigracji. W celu zbadania tego problemu, Zespół Eurojustu ds. Przemytu i Powiązanych Przestępstw rozpoczął program strategiczny pod nazwą *Działanie Eurojustu przeciwko handlowi ludźmi*, którego celem jest identyfikacja potencjalnych problemów natury praktycznej i prawnej jakie utrudniają mogą postępowania w sprawach o THB w granicach Unii Europejskiej, oraz identyfikacja ich możliwych rozwiązań. Zakończenie projektu planowane jest na rok 2012.

1.3.4 Oszustwa finansowe

W roku 2011 zarejestrowano 218 postępowań dotyczących oszustw finansowych, co stanowiło wzrost w porównaniu z 204 sprawami zarejestrowanymi w roku 2010. Pojęcie „oszustwa finansowego” obejmuje wiele rodzajów przestępstw, w tym oszustwa podatkowe, oszustwa z użyciem komputera, wyłudzenie zaliczek, sprzeniewierzenie aktywów oraz oszustwa związane z podatkiem VAT. W toku prowadzonych postępowań Eurojust zorganizował 58 spotkań koordynacyjnych, co stanowi znaczący wzrost w porównaniu z 17 spotkaniami w roku 2010. W roku 2011, w kontekście spraw dotyczących oszustw finansowych, powołano cztery JIT.

W ramach ogólnej kategorii oszustw finansowych, najczęściej rejestrowane były oszustwa związane z podatkiem VAT; w roku 2011 w sprawach związanych z tą grupą przestępstw zorganizowane zostały 24 spotkania koordynacyjne, liczba postępowań odzwierciedla prawdopodobnie duży wpływ przestępstw tego typu na wysokość dochodów Państw Członkowskich.

W roku 2011 Zespół Eurojustu ds. Przestępstw Gospodarczych i Finansowych sfinalizował projekt usprawnienia procesów wymiany informacji i udzielania MLA pomiędzy organami sądowymi Państw Członkowskich w kontekście oszustw związanych z podatkiem VAT. 28 marca zorganizowane zostało seminarium strategiczne z udziałem praktyków ze wszystkich Państw Członkowskich oraz przedstawicieli Europolu, którego celem była identyfikacja bieżących problemów natury praktycznej i prawnej utrudniających postępowania dochodzeniowe i ściganie w sprawach dotyczących oszustw na podatku VAT, zwłaszcza tzw. oszustw karuzelowych. W toku rozmów sformułowano istotne rekomendacje, w tym: przybliżenie definicji, poziomów sankcjonowania i terminów przedawnienia w poszczególnych Państwach Członkowskich dla przestępstw związanych z podatkiem VAT; potrzebę stworzenia ram prawnych

we wszystkich Państwach Członkowskich dla działań dochodzeniowych i ścigania ponadgranicznych oszustw związanych z podatkiem VAT, bez względu na miejsce, w którym faktycznie popełniane jest przestępstwo oraz gdzie występuje strata; oraz potrzebę nawiązywania ponadgranicznej współpracy organów policyjnych i sądowych na jak najwcześniejszym etapie prowadzonych postępowań, przy wsparciu ze strony Eurojustu i Europolu.

1.3.5 Korupcja

W roku 2011 zarejestrowano 26 spraw dotyczących korupcji, co stanowiło niewielki spadek w porównaniu z 31 sprawami zarejestrowanymi w roku 2010. Zgodnie z ogólną tendencją rozszerzania zakresu działań koordynacyjnych Eurojustu, liczba organizowanych w tym kontekście spotkań koordynacyjnych wzrosła znacząco, z 11 w roku 2010 do 19 w roku 2011.

Kierownictwo holenderskiego przedsiębiorstwa podejrzewane było o udział w działaniach przestępczych z użyciem tzw. schematu Ponziego. 800 inwestorów skłonionych zostało do zakupu fałszywych produktów inwestycyjnych na łączną kwotę 200 milionów euro. Inwestorzy rekrutowani byli za pośrednictwem reklam telewizyjnych, emitowanego w holenderskiej telewizji programu „Busienss Class” oraz „Targów milionerów”. Holenderskie przedsiębiorstwo utrzymywało również biura sprzedaży w całej Europie. Z uwagi na międzynarodowy charakter przestępstwa (obejmującego swym zasięgiem przynajmniej cztery państwa Członkowskie oraz trzy państwa trzecie), zwrócono się z wnioskiem o wsparcie ze strony Eurojustu. Po zorganizowaniu przez agencję spotkania koordynacyjnego, podjęto decyzję o utworzeniu w Hadze centrum koordynacyjnego.

27 września 2011 roku organy sądowe i policyjne ośmiu krajów podjęły wspólne działania operacyjne. Na terytorium Holandii przeprowadzono przeszukania sześciu domów prywatnych, pięciu budynków należących do spółki, oraz biura prawniczego. W Szwajcarii przeszukano jeden dom prywatny i dwa budynki spółki. Jednoczesne przeszukania przeprowadzono również na terenie Belgii, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Turcji, USA i w Dubaju. Eurojust na bieżąco koordynował przeprowadzane przeszukania i zatrzymania z utworzonego w tym celu biura koordynacyjnego. W wyniku operacji, na terenie wielu jurysdykcji udało się zabezpieczyć majątek w formie nieruchomości, samochodów oraz znacznych ilości gotówki na rachunkach bankowych.

W następstwie śledztwa dziennikarskiego wysunięto zarzuty korupcyjne wobec czterech deputowanych do Parlamentu Europejskiego (PE). Parlament Europejski (PE) nie wyraził zgody na przeprowadzenie przez OLAF dochodzenia administracyjnego w sprawie bez otrzymania uprzedniego nakazu wydanego przez odpowiednie krajowe organy sądownicze i odmówił funkcjonariuszom służb antykorupcyjnych prawa do przeszukania biur deputowanych, których dotyczyły powyższe oskarżenia. Odpowiednie organy krajowe zaangażowanych w sprawę Państw Członkowskich podjęły dochodzenia, w toku których zwrócono się o wsparcie ze strony Eurojustu. Zgodnie z sugestią agencji, Austriackie organy są-

downicze zwróciły się do OLAF z wnioskiem o wsparcie ekspertów, w szczególności w toku przeszukania pomieszczeń zajmowanych przez deputowanego. Przy współdziale OLAF i Eurojustu, w krótkim okresie czasu przeprowadzono przeszukania biura deputowanego przez organy francuskie i belgijskie, zgodnie z nakazem wydanym przez austriackie organy sądownicze. Zorganizowano spotkanie koordynacyjne z udziałem Austrii, Rumunii, Słowenii, Belgii i Francji oraz przy współdziale OLAF i Eurojustu. Zaangażowanie w sprawę OLAF zapewniło skuteczne i sprawne przeprowadzenie przeszukania biura deputowanego zgodnie z nakazem wydanym przez organ krajowy. Postępowanie jest w obecnie w toku.

Wysiłki utworzonego we wcześniejszym okresie JIT pracującego nad sprawą związaną z korupcją przyniosły znaczące rezultaty w roku 2011. W wyniku dochodzenia firma w jednym z Państw Członkowskich zmuszona była zapłacić równowartość 3 milionów euro w związku z ponadgranicznym postępowaniem w sprawie o korupcję.

1.3.6 Przestępstwa z użyciem Internetu

W roku 2011 zarejestrowano 24 sprawy, w porównaniu do 32 postępowań w roku

2010. Jednocześnie jednak wystąpił znaczący wzrost liczby spotkań koordynacyjnych organizowanych w Eurojuście, w roku 2010 w kontekście przestępstw z użyciem Internetu odbyło się jedno spotkanie koordynacyjne zaś w roku 2011 liczba ta wzrosła do 10. W ciągu roku, Eurojust uczestniczył w pracach dwóch JIT.

Określenie „przestępstwa z użyciem Internetu” obejmuje dwa rodzaje nielegalnej działalności: wykorzystanie Internetu w celu popełnienia „tradycyjnego” przestępstwa, przykładowo oszustwa finansowego, fałszerstwa, publikacji materiałów

dotyczących wykorzystania seksualnego, itp.; oraz wykorzystanie środków elektronicznych w celu zakłócenia bądź całkowitego wyłączenia systemów informatycznych. Eurojust miał swój udział w walce z oboma wspomnianymi typami przestępstw z użyciem Internetu. Agencja uczestniczyła również w inicjatywach nakierowanych na przeciwdziałanie zagrożeniom powstającym na poziomie całej Unii Europejskiej. Eurojust kontynuował swój udział w pracach nad Europejską Platformą dla walki z przestępczością z użyciem Internetu, która obejmuje System raportowania przestępstw z wykorzystaniem Internetu (ICROS) oraz Analityczny Plik Roboczy Europolu (AWF) CYBORG. Agencja bierze również udział w trwającej obecnie dyskusji nad powołaniem Europejskiego Centrum ds. zwalczania przestępstw z użyciem Internetu.

1.3.7 Pranie pieniędzy

W roku 2011 zarejestrowano 122 sprawy związane z procederem prania pieniędzy, w roku poprzednim liczba postępowań tego rodzaju wynosiła 146. W ujęciu czysto liczbowym, pranie pieniędzy stanowiło czwarty najczęściej występujący rodzaj działalności przestępczej w toku działań agencji (po handlu narkotykami, oszustwach finansowych i handlu ludźmi).

Duża liczba przestępstw tego rodzaju jest naturalnym następstwem faktu, że zorganizowane grupy przestępcze muszą znajdować sposoby zarówno na legitymizację przychodów uzyskiwanych z działalności przestępczej jak i zapewniać finansowanie przyszłych nielegalnych procedurów. W konsekwencji, aby móc kontynuować swą działalność, grupy te często przesyłają nagromadzone środki finansowe za granicę. W roku 2011 zorganizowano łącznie 27 spotkań koordynacyjnych w tym kontekście (30 w roku 2010). Powołano dwa nowe JIT zaś dwa inne działające już zespoły również napotykały kwestie związane z praniem pieniędzy w toku postępowań dotyczących handlu narkotykami.

Grupa hakerów przeprowadziła atak na krajowe rejestry handlu emisjami w Czechach, Austrii, Niemczech, Grecji, Rumuni, Francji i Wielkiej Brytanii. Około 1.175.000 zezwoleń (o wartości około 18 milionów euro) skradzionych zostało z Czeskiego rejestru handlu emisjami i energią elektryczną, które przekazane zostały następnie na konta kilku krajów europejskich. Wiele ze skradzionych zezwoleń udało się wyśledzić w Niemczech, Estonii i Wielkiej Brytanii.

Sposób działania był niemal identyczny w przypadku wszystkich ataków przeprowadzonych w siedmiu Państwach Członkowskich, w każdym przypadku przestępcy wykorzystywali podobne, wysoce złożone metody. Występowało duże prawdopodobieństwo, że ataki te były ze sobą powiązane. W toku docho-

dzenia, czeska prokuratura uznała za konieczne uzyskanie informacji od innych Państw Członkowskich i zwróciła się z wnioskiem do Eurojustu o wsparcie i koordynację działań na poziomie sądowym. Agencja monitorowała i wspierała (we współpracy z Europejską Siecią Sądowniczą) wykonanie wniosków o pomoc sądową przesłanych do organów Niemiec, Estonii i Wielkiej Brytanii, co pozwoliło na częściowe zabezpieczenie skradzionych zezwoleń i zwrócenie ich stronie poszkodowanej. W toku postępowania, wraz z rozwojem ponadgranicznego charakteru sprawy, ujawniono kolejne tropy dochodzeniowe związane z przypadkami phishingu i działalnością hakerów. Eurojust będzie w dalszym ciągu wspierał działania w toku ciągle rozwijającego się postępowania.

W treści Raportu o Zagrożeniu Przestępczością Zorganizowaną (OCTA) 2009 oraz Raportu o Zagrożeniu Przestępczością Zorganizowaną na terenie Rosji (ROCTA) 2008 podkreślano horyzontalny charakter procedury prania pieniędzy, który został następnie zidentyfikowany przez Radę Unii Europejskiej jako jeden z priorytetowych obszarów działalności przestępczej w ramach walki z przestępczością zorganizowaną w latach 2010-2011.

1.3.8 Inna działalność zorganizowanych grup przestępczych

Pod kategorią „innej działalności zorganizowanych grup przestępczych” zarejestrowano w roku 2011 łącznie 197 spraw, w roku 2010 liczba ta wyniosła 233. Znacznie zwiększyła się natomiast ilość spotkań koordynacyjnych zorganizowanych w ich kontekście, z 13 w roku 2010

Wobec obywateli Włoch zamieszkałych na terenie Niemiec wszczęto postępowanie w sprawie oszustw na podatku VAT i prania pieniędzy powiązanych z prowadzoną na dużą skalę sprzedażą samochodów. Gdy prokuratura Niemiecka nawiązała kontakt ze swym odpowiednikiem na terenie Włoch zaistniały trudności prawne uniemożliwiające wykonie wniosku. Sprawę przekazano do rozpatrzenia przez Eurojust. Po dogłębnej analizie problemu, agencja doradziła organom Włoskim otwarcie równoległego postępowania w sprawie. Zorganizowano następnie spotkanie koordynacyjne, w toku którego udało się uzgodnić stanowiska na temat dalszego rozwoju postępowania oraz daty przeprowadzenia

wspólnej operacji, której koordynacja odbywała się za pośrednictwem centrum koordynacyjnego przy Eurojuście.

Utworzenie centrum koordynacyjnego pozwoliło na wymianę w czasie rzeczywistym informacji i materiałów dowodowych pomiędzy organami policyjnymi i sądowymi zainteresowanymi Państw Członkowskich, oraz na bieżącą analizę zebranych danych.

W wyniku przeprowadzonych jednocześnie działań udało się doprowadzić na terenie Niemiec do aresztowania głównego podejrzanego i przedstawienie mu zarzutów prania pieniędzy.

Ponadto, przeprowadzono liczne przeszukania na terenie obu państw Członkowskich (5 w Niemczech i 20 we Włoszech) w domach głównych podejrzanych powiązanych przedsiębiorstwami zaangażowanymi w nielegalny proceder. Zabezpieczono dokumenty, kilka komputerów i około 300.000 Euro; doprowadzono również do zamrożenia rachunku bankowego w Niemczech. Zaangażowanie Eurojustu stanowiło katalizator, który przyczynił się do skutecznego poprowadzenia wspólnej operacji. Agencja będzie w dalszym ciągu monitorować prowadzone równolegle dochodzenia na poziomie organów sądowych w celu zapewnienia ich możliwie najlepszych rezultatów.

Bułgarskie organy wymiaru sprawiedliwości zwróciły się do Eurojustu z wnioskiem o udzielenie wsparcia w toku postępowania dotyczącego zorganizowanej grupy przestępczej zajmującej się kradzieżą tożsamości, skimmingiem i fałszowaniem euro. Przywódca grupy, zamieszkały na terenie Hiszpanii, posiadał podwójne obywatelstwo (Bułgarii i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii). Po nawiązaniu kontaktu z organami bułgarskimi, Eurojust wspomagał

utworzenie JIT, w skład którego weszli przedstawiciele Bułgarii i Hiszpanii oraz Eurojustu i Europolu.

W toku spotkania JIT w kwietniu 2011 roku, ustalono, że równoległe postępowanie przeciwko podejrzanemu prowadzone było również w Niemczech. Eurojust szybko zaangażował w sprawę niemieckie Przedstawicielstwo Krajowe, które pośredniczyło przy wymianie in-

formacji z organami krajowymi w Niemczech. W wyniku wspólnie prowadzonego postępowania, na terenie Niemiec aresztowano obywateli Bułgarii i państwa trzeciego, przy których ujawniono niemal 300.000 sfałszowanych euro. Zaangażowanie Eurojustu i oferowane przez agencję wsparcie przy koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi organami krajowymi pozwoliło na sfinalizowanie prowadzonego w Bułgarii dochodzenia przedsądowego.

W maju 2009 roku holenderski statek – *Marathon* – przejęty został przez piratów w Zatoce Adeńskiej. Władze holenderskie stanęły wobec wyboru jednej z dwóch możliwych opcji: (1) interwencji wojskowej skierowanej przeciwko piratom lub (2) nawiązania negocjacji z piratami żądającymi okupu w wysokości milionów dolarów amerykańskich. Właściciel statku zdecydował się przystąpić do negocjacji i zgodził się na wypłatę okupu. Pieniądze zostały przekazane i choć w trakcie porwania życie stracił jeden z członków załogi, nie dokonano żadnych aresztowań. Właściciel statku zgłosił następnie atak organom holenderskim jako przypadek wymuszenia, aktywując tym samym postępowanie w ramach holenderskiej jurysdykcji. Udało się zidentyfikować wielu piratów jako osoby powiązane z podobnymi sprawami prowadzonymi na terenie Niemiec i Belgii.

W toku postępowania, przeprowadzono kilka spotkań koordynacyjnych, w czasie których wymieniono się informacjami na temat sposobów działania bandytów, nazwisk podejrzanych, itp. Co istotne,

udział Eurojustu zapewnił forum, na którym prokuratorzy zajmujący się sprawami związanymi z piractwem morskim mogli wymieniać się doświadczeniami operacyjnymi na temat trudności natury prawnej i dowodowej wynikających z zakresu jurysdykcji, sytuacji na pokładzie statku, aspektów dokonywanych aresztowań i złożenia broni, miejsc zatrzymania, metod zbierania materiałów dowodowych, przesłuchań świadków, identyfikacji podejrzanych, określania i domniemania wieku podejrzanych (co może wpływać na wybór miejsca rozprawy sądowej oraz status prawny osób podejrzewanych o piractwo), itd. Omawiano również znaczenie współpracy partnerskiej z innymi instytucjami takimi jak marynarka wojenna, firmy ubezpieczeniowe, instytucje portowe, itp., jak również możliwości wykorzystania narzędzi śledczych przy identyfikacji środków finansowych pochodzących z procederu piractwa. W wyniku określenia w toku spotkań koordynacyjnych w Eurojuście wspólnych celów organów niemieckich i holenderskich, w listopadzie 2011 roku powołany został wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy.

do 56 w roku 2011. W toku postępowań przeciwko zorganizowanym grupom przestępczym powołano sześć JIT.

Ujęte powyżej statystyki traktować należy ze szczególną ostrożnością. „Inna działalność zorganizowanych grup przestępczych” jest z natury kategorią szczątkową, wykorzystywaną w przypadku gdy nie mają zastosowania bardziej typowe aspekty przestępczości zorganizowanej takie jak handel narkotykami, THB czy pranie pieniędzy.

W tym kontekście, Eurojust kontynuuje prace nad uprecyzynieniem swego systemu statystyk związanych z przestępczością zorganizowaną. We Wnioskach Rady do Sprawozdania Rocznego Eurojust za rok 2010 zgodzono się z planami agencji zmierzającymi do ulepszenia systemów statystycznych, co pozwoli na przekazywanie Radzie bardziej szczegółowych danych na temat działalności przestępczej należącej do tej ogólnej kategorii. W roku 2011 kontynuowaliśmy prace w tym zakresie, przede wszystkim poprzez stworzenie nowej listy przestępstw na potrzeby Systemu Zarządzania Sprawami (CMS) dzięki lepszemu dostosowaniu, po uzyskaniu aprobaty Kolegium, struktury istniejącej obecnie listy do potrzeb Eurojustu.

Punkt kontaktowy przy Eurojust dla programu ochrony dzieci – Przestępstwa popełniane wobec dzieci

W roku 2011 zarejestrowano 33 sprawy dotyczące przestępstw wobec dzieci, w tym dwa postępowania zarejestrowane przez Norwegię. Od roku 2004 Eurojust prowadził łącznie 169 postępowań dotyczących przestępstw wobec dzieci, w tym 6 zarejestrowanych przez Norwegię. Wśród postępowań z tej grupy, największy odsetek stanowiły sprawy dotyczące seksualnego wykorzystania dzieci, w tym gwałtu i molestowania, obrazów przedstawiających seksualne wykorzystanie dzieci (pornografii dziecięcej), oraz THB.

W roku 2011 Punkt kontaktowy dla programu ochrony dzieci przy Eurojuste pozwolił zacieśnić współpracę agencji z Europejską Koalicją Finansową przeciwko pornografii dziecięcej w Internecie (EFC). EFC ustanowiono w roku 2009 w celu zwalczania komercyjnej dystrybucji obrazów przedstawiających seksualne wykorzystanie dzieci w Internecie. W roku 2011 przeprowadzono reorganizację struktur EFC, co pozwoliło na bardziej skuteczne przekazywanie wyników pracy organizacji organom policyjnym i sądowiczym.

Dzięki sukcesom operacyjnym takim jak Operacja Zaginiony Chłopiec (Lost Boy), w toku której rozbito grupę pedofilską i uratowano ponad 70 dzieci zagrożonych wykorzystaniem seksualnym w granicach Unii Europejskiej, nawiązano bliższą współpracę z działającym w ramach Departamentu Sprawiedliwości Stanów Zjednoczonych Wydziałem ds. Wykorzystania Dzieci i Pornografii, oraz innymi amerykańskimi agencjami i organizacjami pozarządowymi.

Eurojust był gospodarzem spotkania taktycznego na temat turystyki seksualnej w celu seksualnego wykorzystania dzieci, w ramach której do aktów lubieżnych dochodzi w krajach trzecich (zazwyczaj w krajach rozwijających się) i gdzie ściganie przestępców prowadzone jest w Państwie Członkowskim, z którego pochodzi dany przestępca. W czasie spotkania omówiono praktyczne trudności napotymane przez krajowe organy sądowicze Państw Członkowskich (zwłaszcza w sytuacjach, gdy z zainteresowanym państwem trzecim nie podpisano odpowiedniego porozumienia o współpracy). Dyskutowano również na temat roli Eurojustu jako instytucji wspierającej rozwiązywanie problemów wynikających w kontekście gromadzenia i dopuszczalności materiałów dowodowych, jak również w kwestiach związanych z identyfikacją i zapewnieniem bezpieczeństwa ofiar. Uczestnicy spotkania podkreślali znaczenie sieci punktów kontaktowych Eurojustu w krajach trzecich i współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

Jednakże bez względu na trudności związane z raportowaniem „innej działalności zorganizowanych grup przestępczych”, jasnym jest, że przestępczość zorgani-

zowana stanowi jeden z najważniejszych priorytetowych obszarów działalności przestępczej napotykanym w toku postępowań Eurojustu, co uzasadnia ogrom-

ne znaczenia, jakie przypisuje się w Unii Europejskiej działaniom wymierzonym w poszczególne zorganizowane grupy przestępcze.

1.4 Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze

W roku 2011 przy współpracy z Eurojustem powołano 33 nowe JIT. Oddelegowani do agencji prokuratorzy, sędziowie i funkcjonariusze służb policyjnych uczestniczyli w pracach 29 JIT, zgodnie z zapisami Artykułu 9f Decyzji ustanawiającej Eurojust. Dwa państwa spoza Unii Europejskiej uczestniczyły w pracach wielostronnego JIT działającego przy wsparciu ze strony Eurojustu. Stale rosnąca liczba JIT powoływanych przy współpracy i współudziale agencji wskazuje na coraz lepszą wiedzę organów krajowych na temat skuteczności tego instrumentu oraz na ich rosnącą skłonność do wykorzystania go w toku prowadzonych działań operacyjnych.

Rosnąca liczba tworzonych JIT oznacza również na fakt, że organy wymiaru sprawiedliwości coraz częściej zwracają się do Eurojustu jako instytucji wspomagającej lepszą ocenę stosowności wykorzystanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych w toku danego postępowania. Ten aspekt pracy agencji podkreślony został w roku 2011 poprzez utworzenie Sekretariatu Sieci JIT przy Eurojuście (patrz Sekcja 2.2.2).

Eurojust wspomaga prace JIT na różne sposoby, między innymi poprzez pomoc w tworzeniu, uzupełnianiu i rozszerzaniu porozumień o utworzeniu zespołu. Dzięki swym wieloletnim doświadczeniom z wykorzystaniem tego narzędzia, agencja może również skutecznie doradzać w kwestiach dotyczących potencjalnych trudności oraz pomagać w przeciwdziałaniu innym możliwym problemom.

W tym kontekście, w toku spraw prowadzonych w Eurojuście wymienić można dwie najczęściej powracające kwestie związane z pracami JIT na poziomie prokuratorskim i sądowniczym: dopuszczalność materiałów dowodowych oraz ujawnianie informacji. Dopuszczalność materiałów dowodowych jest jednym z tematów najczęściej poruszanych w toku spotkań koordynacyjnych. W sytuacji współpracy pomiędzy różnymi systemami sądowymi, kluczowe jest poczynienie wcześniejszych ustaleń na temat stosowania konkretnych metod śledczych oraz zapewnienie wzajemnego zrozumienia kwestii proceduralnych. Przykładowo, dopuszczalność dowodowa przechwyconej rozmowy telefonicznej bądź materiału zgromadzonego w toku przeprowadzonego przeszukania zależeć może od różnych zapisów prawa obowiązujących w danym Państwie Członkowskim. Rola Eurojustu

Podpisanie Porozumienia o JIT pomiędzy Bułgarią a Holandią

polegająca na zapewnieniu wsparcia ekspertów ma w tym kontekście kluczowe znaczenie i może, w pewnych przypadkach, prowadzić do uznania, że powołanie JIT nie będzie stosowne w danej sprawie. Jeśli obowiązujące krajowe wymogi prawne dotyczące danego rodzaju dochodzenia nie odpowiadają zadaniom planowanym dla planowanego JIT, rozważyć należy przeprowadzenie równoległych do-

chodzeń i wykorzystanie bardziej tradycyjnych form udzielania pomocy prawnej.

Kolejna kwestia praktyczna napotykana często w toku organizowanych w Eurojustie spotkań koordynacyjnych dotyczy ujawniania wrażliwych informacji związanych z postępowaniem. Z uwagi na fakt, że szybka wymiana informacji stanowi jedną z najważniejszych zalet JIT, członkowie zespołu muszą być świadomi obowiązujących w danej legislacji wymogów dotyczących ujawniania wrażliwych informacji prawnikom obrony i sądom działającym w zainteresowanych Państwach Członkowskich. Wkład ekspertów ds. krajowych zapisów w tym kontekście jest kluczowy dla unikania sytuacji, w których organy jednego Państwa Członkowskiego zobowiązane są do ujawnienia wrażliwych informacji, których organy innego Państwa Członkowskiego nie zamierzały ujawniać na danym etapie postępowania. Wiedza ekspertów w tej dziedzinie jest nieoceniona z uwagi na potencjalny wpływ wspomnianych kwestii na prowadzone postępowanie sądowe, jak również w związku z faktem, że niespodziewane ujawnienie informacji może zagrozić szerzej zakrojonym postępowaniom prowadzonym w innych Państwie Członkowskim, a nawet narazić osoby będące źródłem danych informa-

cji na niebezpieczeństwo utraty zdrowia bądź życia.

Innym problemem związanym z kwestią ujawniania informacji jest możliwość wystąpienia sytuacji, w której organy krajowe znajdują się w posiadaniu istotnych danych nie będąc jednocześnie członkami JIT. W takich przypadkach konieczne jest poczynienie odpowiednich ustaleń dotyczących sposobu traktowania wszelkich informacji ujawnionych w toku ponadgranicznego dochodzenia JIT. Dopiero gdy zapewnione zostanie pełne zrozumienie poszczególnych krajowych regulacji dotyczących ujawniania informacji możliwa jest bezpieczna wymiana wrażliwych danych pomiędzy zainteresowanymi organami krajowymi.

Eurojust znacząco przyczynił się do poprawy świadomości organów Państw Członkowskich na temat implikacji różnych regulacji dotyczących ujawniania informacji konsekwentnie propagując prowadzenie szczegółowej dokumentacji działań JIT i wspomagając działania pozwalające na unikanie przypadków nieoczekiwanego ujawnienia danych mogących potencjalnie stanowić zagrożenie dla osób przekazujących informacje na temat zorganizowanych grup przestępczych.

W toku prowadzonego programu wspierania wykorzystania JIT, w październiku 2011 roku Eurojust i Europol zorganizowały siódme doroczne spotkanie sieci ekspertów krajowych ds. JIT. Omawiano kwestie dotyczące ogólnych aspektów działań operacyjnych JIT, takich jak udział państw trzecich, oraz konkretne trudności operacyjne napotykane w toku pracy zespołów. Podobnie jak w latach ubiegłych, każda z organizacji przeprowadziła własne warsztaty. Jeden z nich dotyczył *Prawnych i praktycznych trudności napotykanych przy tworzeniu JIT i w toku ich pracy, oraz rozwiązań dotyczących materiałów dowodowych*; w czasie kolejnego omawiano *JIT i ich interakcje z partnerami zewnętrznymi*. Spotkanie zakończyło się sesją plenarną dotyczącą form pomocy dostępnych dla ekspertów JIT. Sekretariat Sieci JIT przeprowadził prezentację na temat możliwych form wsparcia przy tworzeniu i kierowaniu pracami JIT. Eurojust działał również aktywnie na polu szkoleń z zakresu JIT, zwłaszcza w ramach seminariów i konferencji CEPOL.

Wsparcie finansowe Eurojustu dla JIT

Obok wsparcia merytorycznego, do zadań Eurojustu należy również zapewnienie wsparcia finansowego i logistycznego

dla JIT. W roku 2011 Eurojust kontynuował działania w ramach Programu dofinansowania JIT pod nazwą *Wspieranie szerszego wykorzystania JIT, ze środków finansowych przeznaczonych na ten cel przez Komisję Europejską w ramach programu Zapobiegania i zwalczania przestępczości 2007-2013*. Projekt ten stanowił istotny element pomagający uniknąć sytuacji, w których ograniczenia natury finansowej utrudniałyby tworzenie JIT w ramach walki z przestępczością zorganizowaną.

W toku projektu, w roku 2011, Eurojust zapewnił wsparcie finansowe dla 34 zespołów. W pracach JIT korzystających z dofinansowania Eurojustu wzięło udział łącznie 16 Państw Członkowskich. Na podstawie 71 otrzymanych wniosków o dofinansowanie, Eurojust przeznaczył środki finansowe na łączną kwotę 1, 25 milionów euro na pokrycie kosztów podróży, zakwaterowania, oraz tłumaczeń związanych z działalnością operacyjną JIT. Ponadto, członkom JIT wypożyczano konieczne dla utrzymania odpowiedniej komunikacji telefony komórkowe, laptopy, drukarki przenośne i skanery.

Więcej szczegółów na temat Programu dofinansowania JIT znaleźć można stronie internetowej agencji pod adresem.

Hiszpańskie organy wymiaru sprawiedliwości podjęły dochodzenie dotyczące ukraińskich grup przestępczych zaangażowanych w proceder przemytu nielegalnych imigrantów z Ukrainy na teren Portugalii i Hiszpanii, wykorzystujących terytorium Włoch jako bazę logistyczną. Po przeprowadzeniu działań przeciwko sieci przestępczej na terenie Państw Członkowskich postanowiono podjąć próbę ukrócenia procederu przestępczego u źródła. Eurojust

zorganizował spotkanie koordynacyjne, do udziału w którym zaproszono przedstawicieli organów wymiaru sprawiedliwości Ukrainy i zainteresowanych Państw Członkowskich. Organy policyjne i prokuratorskie wymieniły się istotnymi dla sprawy danymi, co pozwoliło na identyfikację kluczowych podejrzanych. Ze stroną ukraińską uzgodniono następnie kroki jakie podjęte będą w celu ukrócenia nielegalnego procederu u źródła.

Zmiany obowiązującej legislacji pozwoliły na wzmocnienie roli Eurojustu w kontekście JIT. W świetle zapisów Decyzji ustanawiającej Eurojust, które zaimplementowane być winny w Państwach Członkowskich w terminie do czerwca 2011, oddelegowani do Eurojustu prokuratorzy, sędziowie i funkcjonariusze policji zapraszani będą do udziału w każdym JIT ubiegającym się o dofinansowanie z Unii Europejskiej.

Kolejne zapisy Decyzji ustanawiającej Eurojust nakładają na Państwa Członkowskie obowiązek zgłaszania do

Eurojustu informacji o tworzonych JIT również w przypadku gdy nie ubiegają się one o dofinansowanie z UE. W roku 2011 agencja otrzymała osiem zawiadomień w świetle niniejszego zapisu.

1.5 Postępowania prowadzone we współpracy z państwami trzecimi

W roku 2011 do państw trzecich skierowano łącznie 211 wniosków, najczęściej do Szwajcarii, a dalszej kolejności do Norwegii, Chorwacji, USA, Turcji, Bośni i

Hercegowiny, Serbii, Maroka i Księstwa Lichtensteinu. Wnioski dotyczyły najczęściej spraw związanych z handlem narkotykami, wyłudzeniami i oszustwami finansowymi, praniem pieniędzy, oraz przestępstwami przeciwko zdrowiu, życiu lub wolności osobistej. Wsparcia Eurojustu udzielano również w obejmujących państwa trzecie sprawach dotyczących korupcji i przestępstw z użyciem Internetu.

Państwa trzecie reprezentowane były w toku 45 spotkań koordynacyjnych organizowanych w Eurojuście, co stanowi w przybliżeniu jedną czwartą ogólnej liczby tego rodzaju spotkań. Krajem najczęściej zapraszonym do udziału w spotkaniach

Wizyta delegacji ze Szwajcarii

Pacjenci szpitala psychiatrycznego na terenie Chorwacji zostali wymordowani w czasie wojny, która wybuchła po rozpadzie Jugosławii. W toku prowadzonego dochodzenia zaistniała potrzeba przesłuchania członków duńskich sił pokojowych, co z uwagi na ich status stanowiło poważną trudność natury prawnej.

Organy chorwackie zwróciły się o pomoc do swojego Prokuratora łącznikowego przy Eurojuście, który zarejestrował sprawę obejmującą swym zasięgiem Danię, tym samym wprowadzając do bazy agencji jedno z niewielu zarejestrowanych dotyczących

czas postępowań dotyczących zbrodni wojennych. Formalnie, sprawa zarejestrowana została w kategorii przestępstw dotyczących morderstwa.

Bliska i efektywna współpraca pomiędzy prokuratorem łącznikowym z Chorwacji a duńskim Przedstawicielstwem Krajowym pozwoliła na znaczne przyspieszenie wykonania wniosku o uzyskanie zeznań świadków. Wszystkie zeznania których dotyczył wystosowany wniosek o udzielenie pomocy prawnej zostały złożone, co pozwoliło na kontynuowanie postępowania w sprawie popełnionych zbrodni wojennych.

Prokuratorzy łącznikowi przy Eurojust: Pan Josip Čule (Chorwacja), Pani Anne Grøstad (Norwegia) oraz Pan Stewart Robinson (USA)

była Szwajcaria (12), a w dalszej kolejności USA (7), Chorwacja (5), Norwegia (4), Ukraina (4), Turcja (2) oraz Japonia (2). Choć udział państw trzecich w spotkaniach koordynacyjnych Eurojustu był znaczący, w dalszym ciągu istnieje potrzeba propagowania i rozwoju tego rodzaju współpracy.

Formy współpracy sądniczej wnioskowanej przy wsparciu Eurojustu przez Państwa Członkowskie w krajach trzecich dotyczyły różnorodnych aspektów prowadzonych postępowań. Obejmowały one wykonanie wniosków o udzielenie MLA (w tym przesłuchania świadków za pośrednictwem wideokonferencji, przekazanie ścigania w sprawach karnych, wykonanie nakazów zabezpieczenia i konfiskaty mienia, oraz udostępnianie dokumentów bankowych i danych z rejestrów karnych), identyfikację punktów kontaktowych i tworzenie kanałów komunikacji, oraz udzielanie informacji na temat wymogów prawnych bądź odpowiedniości legislacji.

Kierownictwo Kolegium Eurojust:
Pan Raivo Sepp, Wiceprzewodniczący,
Pan Aled Williams, Przewodniczący,
Pani Michèle Coninsx, Wiceprzewodnicząca

W sytuacjach, gdy państwa Członkowskie posiadały przedstawicielstwa oddelegowane do państw trzecich, Eurojust mógł wykorzystywać je w toku rozwijania prowadzonych postępowań jako cenne uzupełnienie punktów kontaktowych utrzymywanych przez samą agencję.

Prokuratorzy łącznikowi oddelegowani do Eurojustu przez państwa trzecie

W roku 2011 przy Eurojuście pracowali prokuratorzy łącznikowi oddelegowani przez trzy państwa trzecie (Chorwację, Norwegię i USA). Posiadają oni uprawnienia do rejestrowania własnych spraw w świetle podpisanych przez ich państwa porozumień o współpracy z Eurojustem.

Prokurator łącznikowy z Chorwacji zarejestrował w roku 2011 14 spraw, w większości dotyczących korupcji, prania pieniędzy oraz handlu narkotykami. Prokurator łącznikowy z Norwegii zarejestrował 47 spraw dotyczących handlu narkotykami, oszustw finansowych, prania pieniędzy, korupcji, THB oraz terroryzmu. W październiku, w świetle Porozumienia podpisanego w roku 2006 pomiędzy Eurojustem a USA, do agencji oddelego-

wany został nowy prokurator łącznikowy ze Stanów Zjednoczonych.

Najistotniejsze zidentyfikowane przez Prokuratorów łącznikowych trudności napotykane w toku współpracy sądowniczej nie odbiegają znacząco od tych napotykanych przez Przedstawicielstwa Krajowe. Opóźnienia bądź niewykonanie wniosków wynikają często z różnic regulacji w ramach poszczególnych legislacji krajowych w kontekście udostępniania informacji bankowych, przesłuchań świadków za pośrednictwem wideokonferencji, dopuszczalności materiałów dowodowych, oraz ekstradycji obywateli. Prokuratorzy łącznikowi przy Eurojuście uczestniczyli w spotkaniach koordynacyjnych agencji i pracach JIT.

W ujęciu ogólnym należy stwierdzić, że obecność Prokuratorów łącznikowych oddelegowanych do Eurojustu przez państwa trzecie ułatwiało działania praktyków z Unii Europejskiej w kontekście złożonych regulacji dotyczących współpracy sądowniczej pomiędzy Państwami Członkowskimi a krajami trzecimi oraz umożliwiała szybsze i bardziej efektywne wykonywanie wniosków.

2 Relacje z instytucjami UE i partnerskimi

2.1 Relacje instytucjonalne

2.1.1 Parlament Europejski

W roku 2011 Eurojust zapraszany był przez Komisję ds. Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (Komisja LIBE) przy Parlamencie Europejskim do udziału w licznych spotkaniach. Zgodnie z przyjętą obecnie praktyką, Przewodniczący Kolegium Eurojust przedstawił Komisji LIBE Raport Roczny agencji za poprzedni rok. Eurojust uczestniczył również w spotkaniu Komisji Międzyparlamentarnej na temat Odpowiedzialności Demokratycznej w ramach Strategii Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz roli Europolu, Eurojustu i Frontexu w tym kontekście. Agencja brała udział w tworzeniu raportów dla Parlamentu Europejskiego na temat tego „Jak przestępczość zorganizowana wyłudza fundusze UE?” oraz „Szacowanych kosztów działań antyterrorystycznych w UE”. Przedstawiciele Eurojustu dzielili się również swoimi ob-

serwacjami w toku przesłuchań parlamentarnych nt. „Strategii UE w walce z zorganizowaną przestępczością ponadnarodową” oraz „Ataków internetowych na systemy informatyczne”.

2.1.2 Rada Unii Europejskiej

Eurojust cEurojust kontynuował współpracę z wieloma organami Rady zajmującymi się kwestiami współpracy sądowniczej w sprawach karnych. Do głównych organów przygotowawczych funkcjonujących przy Radzie UE zaliczyć można Grupę Roboczą ds. współpracy w sprawach karnych (COPEN). Grupę Roboczą ds. ogólnych w tym oceny (GENVAL), oraz były Komitet Art. 36 (CATS).

Węgierska Prezydencja Rady zwróciła się do Eurojustu o udzielenie opinii na temat projektu Dyrektywy o Europejskim Nakazie Dochodzeniowym (EIO) w sprawach karnych. Celem projektu EIO jest przeprowadzenie restrukturyzacji ponadgranicznej współpracy sądowniczej

w sprawach karnych: stosowany obecnie system MLA a zostać zastąpiony przez instrument oparty na zasadzie wzajemnego uznawania. Opinia Eurojustu opublikowana została w formie dokumentu Rady (6814/11). Dokument ten był następnie przywoływany w toku dyskusji Forum Konsultacyjnego prokuratorów generalnych i dyrektorów centralnych urzędów prokuratury państw Unii Europejskiej w ramach spotkania na temat EIO, które odbyło się w Eurojuście w czerwcu 2011 roku. Począwszy od lipca 2011, Eurojust brał również udział jako obserwator w spotkaniach Rady na temat EIO.

Stały komitet ds. współpracy operacyjnej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego (COSI) ustanowiony został w świetle Artykułu 71 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFEU) w celu wzmocnienia poprawy operacyjnej pomiędzy organami Państw Członkowskich w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. Eurojust uczestniczył w spotkaniach COSI zapewniając odpowiednie zaangażowanie orga-

Wizyta Komisarz UE Cecylli Malmström

nów sądowniczych w tworzenie strategii bezpieczeństwa wewnętrznego UE. W tym kontekście, agencja aktywnie wspierała implementację ogólnego cyklu polityki bezpieczeństwa poprzez identyfikację wymiaru sądowniczego zakładanych celów strategicznych oraz powiązanych z nimi planów operacyjnych dla ośmiu obszarów priorytetowych w walce ze zorganizowaną przestępczością na lata 2011 – 2013. Eurojust miał również wkład w prace nad pierwszym Raportem Rocznym na temat Strategii bezpieczeństwa Wewnętrznego, przedstawionym Komisji w roku 2011. W czerwcu, Europol i Eurojust przygotowały wspólną analizę na temat współpracy sądowniczej i policyjnej, podając praktyczne przykłady trzech postępowań operacyjnych dla zilustrowania wartości dodanej, jaką stanowi zaangażowanie Eurojustu i Europolu na wczesnym etapie prowadzonych postępowań. Analiza upubliczniona została jako dokument Rady (9387/1/11).

2.1.3 Komisja Europejska

Eurojust utrzymuje bliskie i efektywne relacje z Komisją, która zapewnia finansowanie działań administracyjnych i infrastruktury agencji. Ciągłe konsultacje z Komisją prowadzono w toku projektu utworzenia nowej siedziby Eurojustu, (którą zapew-

nić ma Holandia jako państwo goszczące agencję choć nie bez istotnego wpływu na budżet Eurojustu, a której ukończenie planowane jest na rok 2015). Na wniosek Eurojustu, Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości przy Komisji Europejskiej po raz pierwszy wzięła udział w spotkaniu Szefów Agencji JHA, które odbyło się w siedzibie Eurojustu w roku 2011. Wznowiono negocjacje w sprawie podpisania Porozumienia o Współpracy pomiędzy Eurojustem a Komisją, co pozwoliłoby na formalizację wymiany informacji budżetowych i administracyjnych pomiędzy obiema instytucjami.

2.2 Sieci w ramach organów wymiaru sprawiedliwości

Począwszy od roku 2011, w ramach Eurojustu funkcjonują sekretariaty trzech sieci wspomagające działania organów wymiaru sprawiedliwości w Unii Europejskiej. Należą do nich: Europejska Sieć Sądownicza (EJN), Sieć Wspólnych Zespołów Dochodzeniowo-Śledczych (JITs), oraz Sieć punktów kontaktowych zajmujących się ściganiem osób odpowiedzialnych za ludobójstwo, przestępstwa przeciwko ludzkości oraz zbrodnie wojenne (Sieć ds. ludobójstwa). Sekretariaty Sieci funkcjonują w ramach Eurojustu lecz stanowią osobne jednostki.

W roku ubiegłym Eurojust wspomagał również Europejską Siecią ds. kształcenia sędziów (EJTN) oraz uczestniczył w pracach nieformalnej sieci - Forum Konsultacyjnego Prokuratorów Generalnych i dyrektorów centralnych urzędów prokuratury państw Unii Europejskiej.

2.2.1 Europejska Sieć Sądownicza

EJN utworzona została w roku 1998 za jej sekretariat przy Eurojuście funkcjonuje od roku 2003. W roku 2011, w siedzibie Eurojustu odbyło się 32 regularne spotkanie EJN. Punkty kontaktowe EJN w Państwach Członkowskich i kandydujących uczestniczyły w spotkaniu wraz z przedstawicielami Komisji i Rady. Uczestnicy dyskutowali na temat propozycji Dyrektywy o EIO, rozbudowie strony internetowej EJN, oraz działaniach i zarządzaniu siecią. Eurojust uczestniczył również w 36 Plenarnym Spotkaniu EJN w Budapeszcie, w toku którego omawiano kwestie dotyczące zasady *ne bis in idem*, wzajemnego uznawania wyroków zagranicznych sądów, oraz wymiany danych z rejestrów karnych.

W relacjach Eurojustu z EJN pośredniczy zazwyczaj zespół powołany przez Kolegium (Zespół ds. EJN i Prokuratorów Łącznikowych). Ponadto, ustanowiona

w roku 2010 Wspólna Grupa Specjalna EJN i Eurojustu spotkała się po raz drugi w celu omówienia, między innymi, istniejących obecnie krajowych wytycznych na temat interpretacji zapisów Artykułu 13 Decyzji ustanawiającej Eurojust w kontekście postępowań prowadzonych w Eurojuście i EJN, oraz roli Punktów Kontaktowych EJN w ramach ENCS, (którego utworzenie planowane jest w każdym Państwie Członkowskim zgodnie z zapisami Artykułu 12 Decyzji ustanawiającej Eurojust). Wnioski z rozmów Wspólnej Grupy Specjalnej EJN i Eurojustu przedstawiono w toku spotkania plenarnego EJN, które odbyło się w Gdańsku w listopadzie ubiegłego roku.

2.2.2 Sekretariat Sieci JIT

Sieć JIT ustanowiona została w roku 2005. W roku 2011 Sieć otrzymała swój własny Sekretariat mieszczący się w siedzibie Eurojustu, który zapewnia stałe wsparcie w ramach promocji wykorzystania JIT przez Państwa Członkowskie. Sekretariat koordynował prace nad publikacją uaktualnionego Podręcznika JIT wydawanego wspólnie przez Eurojust i Europol. Agencje gościły również wspólnie siódme doroczne spotkanie Sieci JITs poświęcone *Priorytetom operacyjnym JIT*. Praktycy zdali sprawozdanie ze swych doświadczeń

Spotkanie Sieci ds. ludobójstwa

w toku tworzenia i działania JIT. Więcej informacji na temat współpracy pomiędzy Eurojustem a JIT ujęto w sekcji 1.4.

2.2.3 Sieć ds. ludobójstwa

Sieć ds. ludobójstwa utworzona została w roku 2002. Sekretariat Sieci powołano w roku 2011 z zadaniem wspierania pracy operacyjnej sieci. W roku 2011, w Eurojuście zorganizowano dwa spotkania plenarne Sieci ds. ludobójstwa, w toku których omawiano wiele kwestii operacyjnych. Dyskutowano między innymi na temat systemu ochrony świadków, międzynarodowej współpracy prawnej, strategii zakończenia działalności trybunałów międzynarodowych (oraz potencjalnych „luk bezkarności”, jakie mogą pojawić się z chwilą zakończenia jurysdykcji trybunałów), konfiskaty majątku pochodzącego z działalności przestępczej, koordynacji prowadzonych obecnie wysiłków na rzecz doprowadzenia przed oblicze wymiaru sprawiedliwości sprawców aktów ludobójstwa, przestępstw przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych.

2.2.4 Europejska Sieć ds. Kształcenia Sędziów

Począwszy od roku 2008, Eurojust i EJTN pracują wspólnie na rzecz pogłębienia

świadomości na temat europejskiego wymiaru pracy przedstawicieli władzy sądowniczej w Unii Europejskiej.

W roku 2011 Eurojust wspierał i aktywnie uczestniczył w Programie Wymiany EJTN, którego celem było umożliwienie sędziom i prokuratorom z Państw Członkowskich zapoznania się z zadaniami funkcjonowania i działalnością Eurojustu. W roku ubiegłym zorganizowano trzy trzymiesięczne staże EJTN przy włoskim, niemieckim i austriackim Przedstawicielstwie Krajowym. Eurojust i EJTN zgodziły się również na organizację krótkich szkoleń (trwających jeden lub dwa tygodnie). Sześć Przedstawicielstw Krajowych (z Austrii, Danii, Niemiec, Włoch, Portugalii i Hiszpanii) zgodziło się wziąć udział w pilotażowym projekcie, który okazał się dużym sukcesem i będzie powtórzony w roku 2012.

Eurojust regularnie uczestniczy w szkoleniach i seminariach EJTN. W roku 2011, agencja wspomagała projekt EJTN pod tytułem *Praktyczne aspekty międzynarodowej współpracy sądowniczej w sprawach karnych*. Przedstawiciele Eurojustu wzięli udział w czterech seminariach dotyczących kwestii prawnych, praktyki i procedur dotyczących wydawania ENA, oraz szczególnych form wniosków o udzielenie

MLA. Agencja uczestniczyła również w innych wydarzeniach szkoleniowych EJTN czerpiąc ze swych coraz większych doświadczeń operacyjnych na tym polu.

2.2.5 Forum Konsultacyjne

W roku 2011 Eurojust kontynuował współpracę z Forum Konsultacyjnym w ramach jego kluczowych zadań polegających na wzmacnianiu sądowniczych i prokuratorskich aspektów polityki bezpieczeństwa wewnętrznego UE. W ciągu roku, w Eurojuście odbyły się dwa spotkania Forum.

Pierwsze z nich, zorganizowane w czerwcu 2011 roku w ramach Węgierskiej Prezydencji, koncentrowało się na kwestiach związanych z korupcją. Forum Konsultacyjne omawiało swój potencjalny wkład w nowy „pakiet Antykorupcyjny” UE w świetle propozycji przedstawionych przez Komisję. Omawiano również projekt Dyrektywy o EIO uznany za niezwykle potrzebne narzędzie, które pozwoli uprościć i usprawnić mechanizmy współpracy sądowniczej.

Drugie spotkanie odbyło się w grudniu 2012 roku, w ramach Polskiej Prezydencji, a dotyczyło kwestii związanych z intensyfikacją walki z przestęp-

stwami godzącymi w finansowe interesy UE, tak na poziomie krajowym jak i europejskim, przy jednoczesnym zacieśnieniu współpracy z OLAF i Eurojustem. Forum Konsultacyjne omawiało również problemy związane z ochroną świadków w ramach walki z przestępczością zorganizowaną oraz możliwość przyjęcia powszechnych unijnych standardów w tym zakresie. Na koniec, zwrócono również uwagę na projekt Dyrektywy o prawie dostępu do adwokata w postępowaniach karnych, oraz na potrzebę zapewnienia zarówno sprawiedliwego jak i sprawnego przebiegu rozpraw sądowych w sprawach karnych.

Eurojust zapewnia istotne wsparcie logistyczne i prawne dla prac Forum Konsultacyjnego, stanowi również kanał, za pośrednictwem którego opinie Prokuratorów Generalnych docierać mogą do szerszego forum instytucji UE.

2.3 Agencje i organy Unii Europejskiej

2.3.1 Europol

Europol jest jednym z najważniejszych partnerów Eurojustu, co podkreśla lokalizacja siedzib obu agencji w Hadze oraz zapis w treści Traktatu Lizbońskiego opi-

sujący działania koordynacyjne Eurojustu jako prowadzone w oparciu o „informacje dostarczane przez organy Państw Członkowskich i Europol”.

Rok 2011 przyniósł znaczne pogłębienie współpracy w sprawach operacyjnych między agencjami. Europol reprezentowany był w toku 89 spotkań koordynacyjnych w Eurojuście, w porównaniu z 41 spotkaniami w roku 2010. Wymiana informacji operacyjnych pomiędzy agencjami za pośrednictwem bezpiecznego łącza komunikacyjnego wzrosła o 35%. W roku 2011 ponad 900 wiadomości przesłanych zostało tą drogą.

W roku ubiegłym Eurojust zaangażował się również w prace nad kolejnymi dwoma Analitycznymi Plikami Roboczymi (służącymi Europolowi do analizy danych na temat poszczególnych typów działalności przestępczej). Wspomniane nowe pliki dotyczą THB oraz produkcji i przemytu marihuany, tym samym Eurojust jest obecnie zaangażowany w prace nad 17 AWF. Państwa Członkowskie nie przyznały Eurojustowi jak dotąd statusu partnera w pracach nad innymi ważnymi AWF, w tym dotyczącymi terroryzmu islamskiego i ekstremizmu krajowego.

Aby jeszcze głębiej wykorzystać stale zacieśnianą współpracę między agencjami,

Spotkanie Forum Konsultacyjnego w ramach Węgierskiej Prezydencji

Zdobyte w roku 2009 informacje sugerowały, że grupa przestępcza o korzeniach na Węgrzech, Chorwacji, Słowenii i Serbii, posiadająca kontakty w Azji, manipulowała wynikami około 170 meczy piłkarskich przekupując graczy, sędziów i inne osoby na terenie Niemiec, Węgier, Finlandii, Chorwacji, Słowenii i innych krajów europejskich. Członkowie grupy obstawiali wyniki meczów na terenie Azji i Europy uzyskując w ten sposób zysk wysokości kilku milionów euro.

Organy niemieckie rozpoczęły dochodzenie w listopadzie 2009 roku, około miesiąc później ruszyło dochodzenie na Węgrzech. Organy policyjne Węgier i Niemiec współpracowały ze sobą już we wczesnej fazie prowadzonych postępowań. Na bazie tej współpracy włączono w działania organy sądownicze, a organy węgierskie przesłały do Niemiec wnioski o udzielenie MLA w celu uzyskania materiałów dowodowych i dokumentacji z niemieckiego dochodzenia. Wraz z rozwojem węgierskiego śledztwa, ujawniono powiązania z Chorwacją i Słowenią. W toku prowadzonych równoległych postępowań doprowadzono

do aresztowań 30 podejrzanych. Spotkanie z przedstawicielami organów Słowenii odbyło się na terenie Węgier.

Z uwagi na rosnącą złożoność sprawy, zwrócono się z wnioskiem o wsparcie Eurojustu. Agencja zorganizowała spotkanie koordynacyjne, w toku którego organy sądownicze i policyjne zainteresowanych państw mogły wymienić się informacjami operacyjnymi. Eurojust pomagał również przy tworzeniu i przesyłaniu wniosków o udzielenie pomocy sądowniczej w celu zapewnienia sprawnego prowadzenia postępowań. Dzięki zaangażowaniu Eurojustu zebrano w jedną całość wiele dotychczas odosobnionych elementów postępowań dzięki czemu, w toku wymiany informacji, udało się zidentyfikować nowe istotne kierunki śledztwa. Eurojust współpracował blisko z Europolem, co pozwoliło na zapewnienie organom krajowym zarówno operacyjnego jak i analitycznego wsparcia. W roku 2011, w toku omawianej sprawy utworzono JIT, który uzyskał dofinansowanie z Eurojustu na pokrycie kosztów działań operacyjnych.

Eurojust i Europol postanowiły wykorzystać nowe zapisy zaktualizowanej Umowy o Współpracy z dnia 1 stycznia 2010 roku. Ustanowiono program wymiany dla pracowników obu organizacji. Delegacje obu agencji odbyły pięć wizyt wzajemnych. Przedstawiciele Europolu odwiedzający Eurojust wzięli udział w spotkaniach wewnętrznych (w tym plenarnych sesjach Kolegium) oraz prezentacjach przygotowanych z uwzględnieniem ich konkretnych kwalifikacji zawodowych. Europol uczestniczył również w spotkaniach na temat implementacji Decyzji ustanawiającej Eurojust z uwagi na pogłębienie relacji pomiędzy Krajowym Systemem Koordynacji Eurojust (ENCS) a Jednostkami Krajowymi Europolu w świetle zapisów Artykułu 12(5)(d) Decyzji ustanawiającej Eurojust. Eurojust uczestniczył w organizowanych przez Europol spotkaniach pomiędzy dyrektorami krajowych jednostek agencji (Heads of Europol National Units – HENUs), zorganizował również wizytę delegacji HENU w Eurojuście 27 października 2011 roku.

Europol i Eurojust organizowały wspólnie spotkania tematyczne z udziałem przedstawicieli organów wymiaru sprawiedliwości poświęcone brutalnym aktom ekstremizmu/terroryzmu jednej sprawy, ekstremizmowi obrońców praw zwierząt

oraz oszustwom na podatku VAT; zorganizowano również spotkanie ekspertów ds. JIT. W październiku 2011 roku Europol uczestniczył również w spotkaniu strategicznym nt. *Zwiększenia zaangażowania Eurojustu w postępowania dotyczące handlu narkotykami*. Patrz podsekcja 1.3.2.

2.3.2 OLAF

Podpisane w roku 2008 Porozumienie Praktyczne dotyczące aspektów współpracy pomiędzy Eurojustem a Europejskim Urzędem ds. zwalczania oszustw (OLAF) stanowi podstawę prawną dla współpracy pomiędzy organizacjami.

Zwiększył się zakres informacji na temat prowadzonych spraw przekazywanych przez OLAF do Eurojustu. W roku 2011 OLAF skierował do agencji osiem spraw, w porównaniu z czterema sprawami w roku poprzednim. Choć liczby te są wciąż dość niskie, przy ich ocenie należy wziąć pod uwagę trzy kwestie. Po pierwsze, Eurojust koncentruje swe wysiłki na postępowaniach w sprawach karnych, zaś praca OLAF to przede wszystkim dochodzenia i działania o charakterze administracyjnym (w całej operacyjnej pracy OLAF w roku 2010, agencja zarekomendowała wszczęcie dochodzenia i ścigania w sprawie karnej w zaledwie 28 przypadkach). Po dru-

gie, w przeciwieństwie do OLAF, Eurojust prowadzi zazwyczaj sprawy, w które zaangażowane są dwa lub więcej Państw Członkowskich. I wreszcie, OLAF zapraszany był do udziału w ośmiu spotkaniach koordynacyjnych Eurojustu w roku 2011, co stanowiło znaczącą liczbę w kontekście łącznej liczby zgłaszanych spraw.

W postępowaniach prowadzonych wspólnie przez OLAF i Eurojust zaobserwować można było istotne korzyści płynące z tego rodzaju współpracy, czego doskonałą ilustracją jest sprawa dotycząca oskarżeń o korupcję wysuniętych wobec deputowanych Parlamentu Europejskiego. Więcej szczegółów na temat postępowania ujęto w podsekcji 1.3.5.

W roku 2011 pracowano nad dalszym usprawnieniem współpracy pomiędzy Eurojustem a OLAF. Uzgodniono kryteria selekcji wspólnie prowadzonych spraw dotyczących działalności o charakterze przestępczym i ponadgranicznym; uruchomiono zabezpieczoną sieć komunikacyjną pomiędzy instytucjami oraz dostęp Eurojustu do Systemu Informacji Celnej (CIS); udało się również osiągnąć porozumienie na temat zasad wymiany funkcjonariuszy łącznikowych. Oficerowie śledczy i prokuratorzy OLAF odbyli wizytę szkoleniową w Eurojuście. OLAF uczest-

Wizyta Pana Roba Wainwrighta, Dyrektora Europolu

Wizyta Pana Giovanniego Kesslera, Dyrektora OLAF

niczył również w innych spotkaniach w Eurojuście, przykładowo Spotkaniu ekspertów ds. JIT. Wartość dodana wynikająca z udziału OLAF w JIT wiąże się z możliwością niezależnej weryfikacji danych JIT przez porównanie ich z danymi OLAF oraz wynikami prowadzonych postępowań administracyjnych.

2.3.3 Frontex

W roku 2011 Eurojust i Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Frontex) kontynuowały negocjacje na temat stwo-

rzenia narzędzia pozwalającego na współpracę pomiędzy agencjami zgodnie z zapisami Artykułu 26(1) Decyzji ustanawiającej Eurojust.

W minionym roku Eurojust wziął udział w projekcie Frontex pt. *Handel ludźmi szkolenie dla funkcjonariusz straży granicznej* mającym na celu wypracowanie wyspecjalizowanych metod szkoleniowych dla straży granicznej w ramach Unii Europejskiej i w Państwach układu z Schengen. Stworzony program szkoleń obejmował swym zakresem prokuratorskie i sędziowskie aspekty pracy tych organów.

Począwszy od roku 2007, sieć przestępcza przemycła tytoń i inne dobra z Federacji Rosyjskiej i Białorusi na, lub przez, terytorium Unii Europejskiej. Europejscy szefowie organizacji przebywali na terenie Litwy, której organy zwróciły się z wnioskiem o wsparcie Eurojustu ponieważ podejrzanym udawało się uniknąć oskarżenia pomimo zatrzymania ciężarówek pełnych papierosów w toku działań podejmowanych na terenie Polski, Litwy, Estonii i Niemiec.

Eurojust przeanalizował sprawę i zorganizował pięć spotkań koordynacyjnych z udziałem zainteresowanych Państw Członkowskich, Europolu i

OLAF, co pozwoliło na uzyskanie pełnego obrazu działalności osób kierujących grupą dzięki konsolidacji informacji zebranych w toku działań prowadzonych w różnych jurysdykcjach. W zaplanowanym dniu przeprowadzenia akcji, pod koniec listopada 2011, dokonano 25 aresztowań. Co istotne, wśród zatrzymanych znaleźli się przywódcy organizacji przestępczej; przeprowadzono 50 przeszukań, w wyniku których ujawniono broń, materiały wybuchowe, narkotyki, duże sumy w gotówce oraz przedmioty pochodzące z kradzieży. Dochodzenie pozwoliło również na zatrzymanie majątku pochodzącego z działalności przestępczej, w tym nieruchomości i luksusowych samochodów.

2.3.4 CEPOL

W ubiegłym roku Eurojust uczestniczył w 21 inicjatywach szkoleniowych i naukowych CEPOL. Obejmowały one szkolenia dla wysokich rangą funkcjonariuszy policji i prokuratorów na temat JIT (przy współpracy z EJTN) oraz na temat roli Eurojustu w operacyjnym wspieraniu wykonania ENA. W maju 2011 roku dyrektor CEPOL skontaktował się z Eurojustem w sprawie nawiązania współpracy przy tworzeniu sieciowego modułu szkoleniowego na temat przestępstw z użyciem Internetu (Cybercrime E-Learning Module).

Z uwagi na bliską współzależność potrzeby szkolenia funkcjonariuszy policji i prokuratorów, Eurojust zaproszony został do udziału w Dorocznym Komitecie Programowym CEPOL oraz konferencji zorganizowanej z okazji dziesięciolecia utworzenia CEPOL odbywającej się w siedzibie organizacji.

2.3.5 Szefowie Agencji JHA

W roku 2011 Eurojust przewodniczył zgromadzeniu Szefów Agencji JHA oraz koordynował, przy bliskiej współpracy CEPOL, Europolu, Frontexu i Agencji Praw Podstawowych (FRA), prace nad stworzeniem Raportu Końcowego na temat zacie-

śniania współpracy pomiędzy agencjami. Doroczne spotkanie Szefów Agencji JHA odbyło się w siedzibie Eurojustu 24 listopada. Udało się osiągnąć duże postępy pod względem zarówno dwustronnej jak i wielostronnej współpracy. Wśród przykładów inicjatyw wielostronnych wymienić można wymianę katalogów produktów i usług oraz konsultacje pomiędzy agencjami na temat rocznych programów roboczych.

Przewodząc zgromadzeniu Szefów Agencji JHA, Eurojust złożył przed COSI raport na temat postępów i osiągnięć współpracy międzyagencyjnej w ramach JHA oraz przedstawił wspólnie z Frontexem propozycję działań na lata 2012-2013 (18079/11).

2.4 Relacje z państwami trzecimi i organizacjami spoza Unii Europejskiej

W roku 2011 kontynuowano wysiłki w celu rozszerzenia możliwości współpracy operacyjnej z Państwami Trzecimi oraz organizacjami spoza Unii Europejskiej. 22 lipca w życie weszło porozumienie o współpracy podpisane pomiędzy Eurojustem a Konfederacją Szwajcarską. Po raz kolejny potwierdzono priorytetowe znaczenie negocjacji w sprawie podpisa-

nia analogicznych porozumień z Federacją Rosyjską, Ukrainą oraz Lichtensteinem. Nawiązano kontakty w celu przeanalizowania możliwości rozpoczęcia negocjacji w sprawie podpisania umów o współpracy z Izraelem, Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Czarnogórą, Serbią, Mołdawią, Republiką Zielonego Przylądka oraz Turcją. Przeprowadzono również ocenę implementacji porozumień o współpracy z Chorwacją i Norwegią.

Odbyto wizyty w celu zebrania informacji w kontekście oceny implementacji legislacji na temat ochrony danych osobowych w Albanii, Serbii, Czarnogórze i Ukrainie. Kontynuowano również starania w celu oceny możliwości rozpoczęcia negocjacji w celu podpisania Porozumień o Współpracy z Interpolem i Grupą Państw przeciwko Korupcji (GRECO)

Eurojust wspierał działania w toku spotkania Grupy Roboczej UE-USA, zwłaszcza w kontekście spotkania ekspertów z UE na temat implementacji porozumień w sprawie ekstradycji i wzajemnej pomocy prawnej pomiędzy Unią Europejską a USA, zorganizowanym przez Komisję we wrześniu 2011 roku. Eurojust doradzał również w kwestiach związanych z aspektami prawnymi wymiany informacji w toku spotkań koordynacyjnych z udziałem

USA. Kontynuowano prace nad organizacją kolejnych spotkań mających na celu rozwiązanie praktycznych kwestii związanych ze współpracą sądową między Unią Europejską a Federacją Rosyjską.

Z uwagi na globalny zasięg przestępczości zorganizowanej, (którego doskonałą ilustrację stanowi handel, na terenie Unii Europejskiej, narkotykami i ludźmi pochodzącymi spoza jej granic), konieczne może okazać się uruchomienie kolejnych inicjatyw. Przykładowo, Decyzja ustanawiająca Eurojust zawiera zapisy na temat

ważnego nowego narzędzia w tym zakresie: możliwość delegowania Sędziów Łącznikowych Eurojustu do krajów trzecich, gdzie występować oni będą w imieniu wszystkich Państw Członkowskich. W roku 2011 przedstawiono Kolegium raport na temat zadań, funkcji i statusu Sędziów Łącznikowych w tym kontekście. Raport ten stanowi istotny krok w stronę rozważenia udziału Sędziów Łącznikowych w operacyjnych działaniach Eurojustu oraz określenia kryteriów jakie spełnione być muszą w świetle zapisów Artykuły 27a Decyzji ustanawiającej Eurojust.

Również w kontekście coraz bardziej globalnej natury przestępczości zorganizowanej, Eurojust postanowił zacieśnić swą współpracę z Latynoamerykańską Siecią Międzynarodowej Współpracy Sądowej (IberRed). Uruchomiono projekt nakierowany na poprawę współpracy praktycznej pomiędzy prokuratorami Eurojustu i IberRed w sprawach dotyczących handlu narkotykami. W toku współpracy pomiędzy Eurojustem a IberRed, Eurojust wspomagało wzajemne wykonanie wniosków o udzielenie MLA w krajach Ameryki Łacińskiej i Europie.

3 Decyzja ustanawiająca Eurojust, przyszłość i zmiany administracyjne

3.1 Implementacja Decyzji Rady w sprawie wzmocnienia Eurojustu

Celem opublikowanej roku 2009 Decyzji Rady w sprawie wzmocnienia Eurojustu było zwiększenie zdolności operacyjnych agencji. Sprawna i terminowa implementacja zapisów nowej Decyzji ustanawiającej Eurojust, zarówno w samej agencji jak i Państwach Członkowskich, jest konieczna dla pełnego wykorzystania potencjału Eurojustu w walce z poważną przestępczością ponadgraniczną. Wprowadzenie zmian prawa krajowego w celu zapewnienia jego zgodności z zapisami Decyzji konieczne było w ramach legislacji 18 Państw Członkowskich, działania te zakończyć się miały w czerwcu 2011 roku. Z końcem roku 2011 konieczne procedury zakończone zostały w 10 Państwach Członkowskich.

W roku 2011 Eurojust zakończył wiele projektów związanych z wewnątrzagencyjną implementacją Decyzji. Uruchomiony został system Koordynacji na Żądanie (OCC); stworzono szablony dokumentów dla łatwiejszego przekazywania agencji informacji na temat poważnej przestępczości ponadgranicznej, z czym wiązała się również konieczność wprowadzenia zmian w Systemie Zarządzania Sprawami (CMS); utworzono Sekretariaty Sieci ds. Ludobójstwa i JIT. Organizowano spotkania Nieformalnej Grupy Roboczej ds. implementacji Decyzji ustanawiającej Eurojust z przedstawicielami Państw Członkowskich i organów UE. Do głównych tematów poruszanych w ich toku należały kwestie związane z intensyfikacją wymiany informacji oraz ustanowieniem ENCS w celu zacieśnienia współpracy pomiędzy Eurojustem a organami krajowymi. Poniżej przedstawiono opis

części z działań podjętych w toku implementacji.

Koordinacja na żądanie

W celu zwiększenia dostępności wsparcia ze strony Przedstawicielstw Krajowych przy Eurojustie oraz stworzenia warunków dla bardziej efektywnych interwencji w sprawach niecierpiących zwłoki, stworzony został scentralizowany system OCC. Organy sądownicze i policyjne Państw Członkowskich uzyskiwały tym samym możliwość nawiązania kontaktu z Eurojustem o dowolnej porze i w dowolnym dniu tygodnia za pośrednictwem bezpłatnego międzynarodowego numeru telefonicznego (bądź dedykowanego numeru w Holandii).

System zarządzania połączeniami przekierowuje rozmowę do wyznaczonego

W nocy, w grudniu 2011 roku, pełniący dyżur francuski przedstawiciel ds. OCC odebrał wiadomość ze swej prokuratury krajowej. Trzech podejrzanych zatrzymanych zostało przez policję, zaś materiał dowodowy wskazywał na związki ich działalności przestępczej z rachunkiem bankowym opiewającym na kwotę około 4 milionów euro zarejestrowanym na terenie Luksemburga. Prokuratura krajowa postanowiła w trybie pilnym zablokować dostęp do rachunku, w tym celu jednak konieczne było wsparcie w celu zapewnienia przestrzegania odpowiednich procedur w ramach innej ju-

rydykcji. Francuski przedstawiciel Eurojustu nawiązał kontakt ze swym odpowiednikiem z Księstwa Luksemburg, który był w stanie przekazać konieczne informacje na temat prawnych i dowodowych wymogów dotyczących sądowego ograniczenia dostępu do rachunku, oraz nawiązał kontakt z Wydziałem Wywiadu Finansowego i Prokuraturą w Luksemburgu. Z chwilą rozpoczęcia pracy banków następnego dnia, rachunek został zamrożony przez Luksemburski Wydział Wywiadu Finansowego a następnie zajęty przez tamtejszy sąd dochodzeniowy jeszcze tego samego dnia.

dla potrzeb OCC urzędnika odpowiedniego Przedstawicielstwa Krajowego. Cel nawiązania kontaktu może być następnie wyjaśniony w rodzimym języku dzwoniącego, co pozwala na szybkie podjęcie odpowiednich działań przez przedstawiciela ds. OCC. Od sierpnia 2011 roku, gdy system OCC stał się w pełni funkcjonalny, przyjęto łącznie 94 tego rodzaju komunikatów.

Wymiana informacji zgodnie zapisami Artykułu 13

Zgodnie z zapisami Artykułu 13 Decyzji ustanawiającej Eurojust, organy Państw Członkowskich zobowiązane są do in-

formowania przedstawicieli krajowych Eurojustu o prowadzonych dochodzeniach i postępowaniach dotyczących poważnej przestępczości ponadgranicznej.

W celu usprawnienia struktury przekazywania informacji przez organy krajowe, Eurojust opracował „inteligentny” formularz PDF przygotowany we wszystkich oficjalnych językach Unii Europejskiej. Formularz ten określa rodzaje informacji, jakie winny zostać przesłane a jego zadaniem jest ułatwienie procedury raportowania z punktu widzenia użytkowników systemu. Formularz udostępniany jest odpowiednim krajowym organom wymiaru sprawiedliwości za pośrednictwem

Przedstawicielstw Krajowych. Wypełnione formularze przesyłane są do Eurojustu za pośrednictwem bezpiecznych kanałów poczty elektronicznej udostępnionych specjalnie w tym celu. Eurojust opublikował krótka uwagę na temat interpretacji Artykułu 13(5-7) na swojej [stronie internetowej](#) pod adresem.

Eurojust zachęca Państwa Członkowskie do korzystania z nowego instrumentu i szablonu formularza, co pozwoli agencji na jeszcze efektywniejsze wspieranie państw Członkowskich w ich walce z przestępczością zorganizowaną i terroryzmem.

Informacje otrzymywane na mocy Artykułu 13 pozwalają Eurojustowi na identyfikowanie związków z innymi sprawami, również tymi zarejestrowanymi w CMS agencji, dzięki czemu możliwe jest udzielenie wsparcia Państwom Członkowskim już na bardzo wczesnym etapie postępowań poprzez przekazywanie istotnych informacji odpowiednim organom krajowym. Rozszerzony zakres wymiany informacji pozwoli również agencji na udzielanie praktykom i twórcom polityki unijnej bardziej szczegółowych informacji na temat trudności i najlepszych praktyk w ramach ponadgranicznej współpracy sądowniczej.

Usprawnienia Systemu Zarządzania Sprawami (CMS)

Oprogramowanie CMS stworzone zostało w roku 2004 i umożliwia bezpieczne przechowywanie danych na temat prowadzonych przez agencję postępowań, wymianę informacji pomiędzy Przedstawicielstwami Krajowymi, oraz analizę gromadzonych danych. Uruchomiono serię projektów implementacji zmian, jakie muszą zostać wprowadzone w świetle zapisów Decyzji ustanawiającej Eurojust z uwagi na fakt, że dane CMS obejmować będą informacje na temat osób, co wiąże się z koniecznością spełnienia obowiązujących w Eurojuście zasad ochrony danych osobowych oraz ustanowieniem stanowiska ds. monitorowania danych osobowych.

Aby zapewnić odpowiednią wymianę informacji sądowniczych pomiędzy systemami w Państwach Członkowskich a Eurojustem, agencja brała czynny udział w projekcie badawczym dotyczącym Europejskiej Bazy Danych o Przestępczości Zorganizowanej (EPOC) IV. Celem projektu jest zagwarantowanie ciągłego rozwoju oprogramowania EPOC i rozwój Systemu Organów Krajowych (NAS), który pozwoli na wymianę informacji bezpośrednio pomiędzy krajowymi rejestrami postępowań i analogicznym systemem w Eurojuście. Partnerami

agencji w ramach projektu EPOC IV są Bułgaria, Francja, Włochy, Litwa, Holandia i Słowenia. Zorganizowano seminarium promujące NAS, w którym uczestniczyli specjaliści do spraw technicznych oddelegowani z organów prokuratury 19 krajów. Projekt zaplanowany jest na trzy lata, od kwietnia 2009 do marca 2012.

W celu ułatwienia bezpiecznego przekazywania danych na potrzeby ENCS w Państwach Członkowskich, Eurojust wypracował zestaw procedur kontaktowych. Szczegóły rozwiązań uzgodnione zostały z Państwami Członkowskimi z uwzględnieniem możliwych ograniczeń natury technicznej oraz z zachowaniem, tam gdzie było to możliwe, dotychczas funkcjonujących rozwiązań. Pilotowe łącza z wykorzystaniem s-TESTA oraz połączeń internetowych typu site-to-site VPN testowane są obecnie w Bułgarii, Irlandii, Portugalii i Rumunii raz na Węgrzech i Litwie. Przed oficjalnym uruchomieniem nowych połączeń, pomiędzy Eurojustem a każdym z Państw Członkowskich podpisane zostanie odpowiednie Porozumienie o Współpracy.

Krajowy System Koordynacji Eurojust (ENCS)

Zgodnie z zapisami Decyzji, system ENCS uruchomiony zostanie w celu wzmocnienia relacji pomiędzy Eurojustem a orga-

nami wymiaru sprawiedliwości Państw Członkowskich. Eurojust podjął liczne kroki w celu umożliwienia powstania ENCS, począwszy od wykorzystania istniejących relacji z punktami kontaktowymi EJN w ramach Grupy Specjalnej Eurojust-EJN, a skończywszy na pogłębianiu wzajemnych relacji z kierownictwem Jednostek Krajowych Europolu.

Eurojust opracował również szablon „fiches suédoises” dla zbierania informacji na temat funkcjonowania ENCS w każdym z Państw Członkowskich. Na chwilę obecną, system ENCS ustanowiony został w siedmiu państwach Członkowskich z wykorzystaniem podstawowych instrumentów legislacyjnych bądź też narzędzi tymczasowych w formie nakazów, okólników, wytycznych, itd. Agencja badać będzie możliwość stworzenia wspólnej platformy dla ułatwienia dialogu pomiędzy poszczególnymi członkami ENCS, w szczególności korespondentami krajowymi odpowiedzialnymi za funkcjonowanie ENCS, a Eurojustem.

W roku 2011 na [stronie internetowej](#) Eurojustu pod adresem udostępniona została analiza możliwych struktur i zadań ENCS oraz przedstawiono optymalny punkt widzenia agencji profil korespondenta krajowego.

3.2 Grupa Specjalna ds. przyszłości Eurojustu

Przy współpracy z Grupą Specjalną, Eurojust kontynuował rozważania w kontekście zapisów Artykułów 85 i 86 TFEU. W maju 2011 roku, w ramach Węgierskiej Prezydencji, zorganizowane zostało seminarium strategiczne pt. *Eurojust: nowe perspektywy dla współpracy sądowej*, w toku którego koncentrowano się na implikacjach Artykułu 85 TFEU z perspektywy zbierania materiału dowodowego. Na podstawie przedstawionych studiów przypadku, uczestnicy seminarium zastanawiali się czy przyznanie dodatkowych uprawnień pozwoliłoby Eurojustowi na bardziej efektywne działanie i doszli do wniosku, iż w toku implementacji nowych narzędzi przewidzianych zapisami Traktatu Lizbońskiego należy wziąć pod uwagę napotymane w dotychczasowej pracy trudności. W czasie przeprowadzonych warsztatów omawiano następujące kwestie: przyznanie Eurojustowi uprawnień do wszczynania dochodzeń w sprawach karnych oraz uprawnień do zapobiegania i rozstrzygania konfliktów jurysdykcji w sposób obligatoryjny; trudności napotymane w toku koordynacji czynności dochodzeniowych i postępowań sądowych oraz możliwe sposoby usprawnienia owej koordynacji; dalsze

zacieśnienie przyszłej współpracy operacyjnej z Europol i OLAF; oraz możliwe sposoby zapewnienia praktycznej skuteczności różnorodnych mechanizmów oceny pracy Eurojustu. Raport z seminarium opublikowany został jako Dokument Rady (14428/11), jego treść dostępna jest na [stronie internetowej](#) Eurojustu pod adresem.

Eurojust jest obecnie w trakcie przygotowywania dokumentacji na temat swej struktury i ocen parlamentarnych, która przedstawiona zostanie zainteresowanym stronom w kontekście proponowanych regulacji na temat Eurojustu i Urzędu Europejskiego Oskarżyciela Publicznego (EPPO), których wprowadzenie planowane jest na rok 2013.

3.3 Kwestie administracyjne

Budżet Eurojustu na rok 2011 wyniósł 31.7 milionów euro; wykonano 95.6% budżetu, zrealizowano łącznie 7300 transakcji (związanych z płatnościami i zobowiązaniami finansowymi), co stanowi 12% wzrost w porównaniu z rokiem 2010.

Liczba osób zatrudnionych w Eurojust w roku 2011 wyniosła 269 (w porównaniu z 267 w roku poprzednim). 42 osoby z tej liczby to prokuratorzy, sędziowie

oraz posiadający odpowiednie kompetencje funkcjonariusze policji oddelegowani do Eurojust przez Państwa Członkowskie, wspierani są oni przez przez 210 osób zatrudnionych zgodnie z zapisami Regulaminu Pracowniczego UE i 17 ekspertów krajowych.

Rozbudowana narzędzi planowania

Wykorzystywane w Eurojustie narzędzia planowania zostały rozbudowane w roku 2011. Do użycia wprowadzono nowy model kalkulacji kosztów, który pozwala na bezpośrednie powiązanie prowadzonych działań z wydatkami budżetowymi. Dzięki alokacji kosztów w poszczególnych Wydziałach i Usługach, oraz wprowadzeniu analogicznej dystrybucji kosztów stałych, nowy model znacznie usprawnia zarządzanie działalnością agencji. Pozwala on na lepszy wgląd w całkowite koszty utrzymywania danego Wydziału bądź Usługi i porównanie przykładowo kosztów podzlecenia usług ochroniarskich z kosztami zapewnienia tego rodzaju usług w ramach samej agencji, co ułatwia monitorowanie trendów budżetowych i identyfikację schematów pojawiania się nieoczekiwanych kosztów na wczesnym etapie danego działania. Co istotne, model ten umożliwia również poprawną identyfikację związków pomiędzy podstawową dzia-

łalnością agencji a ponoszonymi przez nią kosztami stałymi.

W kontekście usprawnienia systemu zarządzania zasobami, Raport Roczny z działalności Dyrektora Administracyjnego (AAR) stanowi obecnie kluczowy element cyklu planowania i tworzenia programów strategicznych a jego nadrzędnym celem jest zapewnienie powiązania poziomu wydatkowanych środków z poziomem osiąganym w danym obszarze celów priorytetowych. Informacje budżetowe i administracyjne są regularnie wymieniane między agencją a Komisją, prowadzone są obecnie dyskusje na temat Porozumienia o Współpracy, które pozwoliłoby na sformalizowanie terminowej i wydajnej wymiany informacji w tym zakresie.

Przegląd Struktur Organizacyjnych Eurojustu (OSR)

W ramach OSR uzyskano punkt odniesienia dla zapewnienia administracyjnego wsparcia kluczowej działalności agencji. Powołano jednostkę specjalną (Jednostka ds. Analizy Postępowań, następca Jednostki ds. Zarządzania Postępowaniami) z zadaniem zapewnienia dodatkowego wsparcia dla Przedstawicielstw Krajowych. Przeprowadzono przegląd wszystkich sta-

nowisk administracyjnych w celu lepszego dostosowania struktury do potrzeb wynikających z działalności agencji. W toku powiązanych z powyższymi zmian w ramach Zasobów Ludzkich, uruchomiono system informatyczny, który pozwoli na wydajne monitorowanie zasobów ludzkich oraz zapewnienie optymalnej korelacji między wymogami operacyjnymi i szkoleniowymi; do prac nad stworzeniem procedur rekrutacyjnych zaproszono Komitet Pracowniczy.

W ramach ogólnych starań na rzecz zapewnienia ciągłości działania, podjęto kroki w celu wypracowania Programu Działania dla identyfikacji potencjalnych zagrożeń dla Eurojustu. W tym samym kontekście, w projekcie Programu Pracy na rok 2013 ujęto kluczowe wskaźniki efektywności (KPIs) dla oceny jakości usług Eurojustu, wiedzy fachowej i wydajności organizacyjnej. Przygotowano też katalogi usług dla każdego z działów administracyjnych agencji.

Nowa siedziba

W roku ubiegłym osiągnięto znaczący postęp w kontekście planów utworzenia nowej siedziby Eurojustu do roku 2015. 30 czerwca 2011 roku podpisana została umowa o współpracy z Królestwem

Pan Klaus Rackwitz, nowy Dyrektor Administracyjny

Personel agencji

Niderlandów przy budowie nowego budynku zaprojektowanego z uwzględnieniem kluczowych potrzeb operacyjnych agencji. Komisja złożona z przedstawicieli państwa goszczącego agencję i Eurojustu jednogłośnie wybrała pięć zespołów projektowych, które wzięły w udział w fazie przetargowej. Kandydaci poproszeni zostali o przygotowanie propozycji projektowych, które pozwolą na maksymalizację wydajności operacyjnej przy równoczesnej minimalizacji nakładów, reprezentując jednocześnie kluczowe wartości Eurojustu.

3.4 Publiczny dostęp do dokumentów Eurojustu

W roku ubiegłym roku wzrosła liczba wniosków o udostępnienie dokumentów agencji w świetle zapisów o publicznym dostępie do dokumentacji Eurojustu, łącznie wpłynęło 11 takich wniosków. Cztery z nich wpłynęły bezpośrednio do Eurojustu zaś w siedmiu przypadkach agencja była stroną trzecią, z którą konsultowano się w kontekście wniosków otrzymanych przez inne organizacje.

Z czterech wniosków skierowanych bezpośrednio do Eurojustu, dwa dotyczyły kwestii kadrowych a dwa pozostałe postępowań, w których uczestniczyła agencja. W przypadku zapytań o kwestie kadrowe zezwolono na pełne ujawnienie wnioskowanych informacji. W przypadku wniosków dotyczących postępowań, wnioski odrzucono z powodów opisanych poniżej.

Spośród siedmiu wniosków, w których Eurojust był stroną trzecią powiązana z wnioskiem skierowanym do innej organizacji, jeden dotyczył prowadzonych postępowań. Wniosek związany z prowadzonymi sprawami został odrzucony (z powodów ujętych poniżej) zaś pozostałe sześć, dotyczące dokumentów UE, wykonano w pełni.

Wnioski dotyczące prowadzonych postępowań (otrzymywane pośrednio i bezpośrednio) rozważane były zarówno indywidualnie jak i w związku z konkretnymi dokumentami. Odrzucenie wniosków wynikało różnych przesłanek, w tym: faktu, iż ujawnienie byłoby sprzeczne z zasadą ochrony prywatności i nienaruszalności osobistej jednostek; ochrony interesu publicznego w kontekście wypełniania zadań Eurojustu przy wspieraniu walki z poważną przestępczością, postępowań

Szefowie działów i służb Eurojustu

Od lewej: Jacques Vos, Dział Usług Korporacyjnych; Joannes Thuy, Rzecznik Prasowy; Diana Alonso Blas, Inspektor Ochrony Danych Osobowych; Carla Garcia Bello, Sekretariat Prawny Kolegium; Alinde Verhaag, pełniąca obowiązki Szefa Działu Postępowań; Anna Baldan, Koordynator Sekretariatu Sieci JIT; Klaus Rackwitz, Dyrektor Administracyjny; Catherine Deboyser, Dział Obsługi Prawnej; Jon Broughton, Dział Zarządzania Informacją; Mike Moulder, Dział Budżetowo-Finansowy; Linda Scotts, Dział Kadr; Matevž Pezdirc, Koordynator Sieci ds. ludobójstwa; Fatima Martins, Sekretariat EJR

i dochodzeń krajowych wspomaganych przez Eurojust; oraz z uwagi na konieczność dochowania tajemnicy zawodowej. Inne powody uniemożliwiające ujawnienie dokumentów obejmowały fakt, że po-

chodziły one z Państwa Członkowskiego, które nie wyraziło zgody na ich ujawnienie; dokumenty stworzone były na użytek wewnętrzny w sprawach, w których Eurojust nie zabierał stanowiska, gdzie

ujawnienie dokumentów mogłoby negatywnie wpłynąć na procesy decyzyjne Eurojustu, oraz gdzie ujawnienie dokumentów nie służyło żadnym nadrzędnym interesom publicznym.

Seminarium Eurojustu, Sofia, Bułgaria

Seminarium Eurojustu, Budapeszt, Węgry

Seminarium Eurojustu, Rzym, Włochy

4 Wnioski Rady

W dniach 9-10 czerwca 2011 roku Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (JHA) przyjęła wnioski w sprawie dziewiątego sprawozdania rocznego Eurojustu (Dokument 10645/1/11 REV 1). Podobnie jak w latach ubiegłych, w niniejszym rozdziale ujęte zostały komentarze Eurojustu w kontekście realizacji rekomendacji Rady.

Eurojust - EJM	
Rozwinięcie i implementacja mechanizmów nakierowanych na zacieśnienie współpracy pomiędzy Eurojustem a EJM, zwłaszcza w ramach ENCS oraz w kontekście kierowania prostych spraw do EJM.	Wspólna Grupa Specjalna EJ-EJM powołana została między innymi w celu określenia roli punktów kontaktowych EJM w ramach ENCS. Więcej informacji na ten temat ujęto w sekcji 2.2.
Spotkania koordynacyjne i udział Europolu oraz OLAF	
Popularyzacja wykorzystania spotkań koordynacyjnych wśród właściwych organów Państw Członkowskich i udział w ich pracach, zależnie od potrzeb i w ramach dostępnych narzędzi prawnych, innych organów UE takich jak Europol czy OLAF.	W roku 2011 zaobserwowano znaczny wzrost liczby zwoływanych spotkań koordynacyjnych. Eurojust organizował spotkania w toku 204 postępowań. Europol i OLAF uczestniczyły w odpowiednio 89 i 8 spotkaniach koordynacyjnych. <i>Patrz podsekcja 1.2.2.</i>

Centrum eksperckie	
Kontynuacja działań ukierunkowanych na uzyskanie statusu 'centrum eksperckiego' w kwestiach dotyczących współpracy sądowniczej w Europie, co pozwoli na zwiększenie wkładu agencji w debaty pomiędzy agencjami.	Eurojust pracuje nad rozwojem koncepcji centrum eksperckiego, którego zadaniem będzie wspieranie walki z przestępczością ponadgraniczną w Unii Europejskiej poprzez gromadzenie wiedzy i doświadczeń instytucjonalnych w obszarze współpracy sądowniczej w sprawach karnych.
Wykorzystanie zapisów Artykułu 7(2) i (3) Decyzji ustanawiającej Eurojust	
Raportowanie stosowania zapisów Artykułu 7 (2) i (3)	Kolegium nie wystosowało żadnej niewiążącej opinii w kontekście zapisów Artykułu 7 (2) i (3), lecz pewna liczba spraw tego rodzaju rozwiązywana była na poziomie Przedstawicielstw Krajowych. W podsekcji 1.2.8 ujęto więcej informacji na temat konfliktów jurysdykcji, zaś w podsekcji 1.2.10 na temat ENA.
Artykuły 85 i 86 TFEU	
Wiedza fachowa Eurojustu może być brana pod uwagę w toku debaty nad przyszłą implementacją Artykułów 85 i 86 TFEU.	W roku 2011 Eurojust kontynuował rozważania na temat przyszłości agencji w świetle zapisów TFEU i aktywnie uczestniczył w trwającej debacie, oferując opinie z perspektywy swych doświadczeń operacyjnych. W toku toczącej się dyskusji na temat polityki unijnej w zakresie Artykułów 85 i 86, Eurojust opiera swe stanowisko wyłącznie na faktach. <i>Patrz</i> sekcja 3.2.
Narzędzia statystyczne	
Rozważenie możliwości dalszego rozwoju narzędzi statystycznych w celu umożliwienia analiz z uwzględnieniem poszczególnych państw.	<i>Patrz</i> Załącznik I, Wykres 2.

Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze	
Kontynuacja udziału w sesjach szkoleniowych na temat JIT.	Eurojust wspiera szkolenia na temat JIT prowadzone przez CEPOL. W toku dorocznych spotkań Sieci ds. JIT, praktycy i eksperci wymieniają się doświadczeniami, wiedzą fachową oraz informacjami na temat najlepszych praktyk wspomagając tym samym promocję szerszego wykorzystania możliwości JIT.
Współpraca z państwami trzecimi	
Kontynuacja wsparcia w postępowaniach toczących się przy udziale państw trzecich.	Przedstawiciele państw trzecich uczestniczyli w 45 spotkaniach koordynacyjnych. Więcej informacji na ten temat ujęto w sekcji 1.5.
System Zarządzania Sprawami (CMS)	
Implementacja zmian wynikających z zapisów Decyzji ustanawiającej Eurojust w kontekście wymiany i przekazywania informacji do Eurojustu; dalszy rozwój możliwości przetwarzania i analizy zbieranych informacji, w tym przeprowadzania analizy wzajemnych powiązań; wykorzystanie pełnego potencjału bazy danych Eurojustu w kontekście potencjalnych wniosków kierowanych przez Państwa Członkowskie, na podstawie analiz wzajemnych powiązań, o podjęcie dochodzenia bądź ścigania określonych działań o charakterze przestępczym.	Stworzono wzór formularza pozwalającego na przesyłanie informacji do Eurojustu w świetle zapisów Artykułu 13. W marcu i kwietniu 2011 roku przeprowadzono ankietę na temat rozwoju CMS, co pozwoliło na identyfikację obszarów wymagających dalszej pracy: rejestracja spraw; informacje statystyczne; dane z Artykułu 13 i informacje zwrotne; ocena prowadzonych postępowań; analiza prowadzonych postępowań; system katalogów elektronicznych (zarządzanie dokumentacją); oraz narzędzia komunikacji. Kwestie te omawiane będą indywidualnie w toku plenarnych posiedzeń Kolegium w roku 2012 w celu uwzględnienia uwag zgłaszanych przez użytkowników w toku ostatecznej oceny obecnego systemu CMS. Ponadto, Kolegium zatwierdziło również uaktualnioną listę typów działań o charakterze przestępczym.

Współpraca z Europolem	
Kontynuacja bieżącej współpracy w ramach istniejących narzędzi prawnych i zapewnienie wysokiego poziomu ochrony danych osobowych.	W roku 2011 zaobserwowano znaczący wzrost liczby spraw prowadzonych we współpracy z Europolem oraz 35% wzrost pod względem wymiany danych operacyjnych (911 komunikatów) za pośrednictwem bezpiecznego łącza komunikacyjnego. W obu organizacjach przestrzegane były wspólne zasady dotyczące ochrony danych. <i>Patrz</i> podsekcja 2.3.1.
Współpraca z OLAF	
Utrzymanie relacji partnerskich w toku wspólnej walki z oszustwami finansowymi, korupcją i innymi przestępstwami godzącymi w interesy finansowe UE.	W roku 2011 zaobserwowano wzrost w zakresie transmisji danych na temat prowadzonych postępowań. OLAF zalecił wszczęcie dochodzenia i ścigania przez organy krajowe w około 30 sprawach kryminalnych na terenie całej Unii Europejskiej. W ośmiu przypadkach zwrócono się o wsparcie ze strony Eurojustu. <i>Patrz</i> podsekcja 2.4.
Współpraca z Frontex	
Kontynuacja starań w celu ustanowienia formalnych relacji roboczych z Frontex, szczególnie pod kątem intensyfikacji wymiany informacji.	W świetle przyjętej Regulacji na temat Frontex, planowane jest podpisanie umowy o współpracy, która pozwoliłaby na wymianę danych personalnych i operacyjnych. <i>Patrz</i> sekcja 2.5.

Przegląd struktur organizacyjnych Eurojustu (OSR)	
Prezentacja wyników projektów dotyczących Skuteczności działań Kolegium oraz Przeglądu struktur organizacyjnych agencji.	Eurojust kontynuował starania zmierzające do implementacji OSR w siedmiu obszarach. Projekt dotyczący <i>Struktury Administracyjnej</i> został w większości ukończony. Osiągnięto również znaczący postęp w zakresie <i>Wydaźności i zarządzania ryzykiem; Współpracy pomiędzy Administracją, Kolegium i Przedstawicielstwami Krajowymi; oraz Szkoleń</i> . Przygotowywany jest obecnie plan działania w celu zmniejszenia potencjalnych zagrożeń dla Eurojustu. W oparciu o zdefiniowane w strategicznych obszarach kluczowe wskaźniki efektywności (KPIs) Eurojustu, w treści projektu Programu Pracy na rok 2013 ujęto projekt wskaźników efektywności dla oceny jakości usług Eurojustu, wiedzy fachowej i wydajności organizacyjnej. Kolejne programy: <i>Delegowanie decyzji, Zarządzanie portfelem, oraz Kultura</i> , są obecnie wciąż w toku.
Implementacja Decyzji ustanawiającej Eurojust i Koordynacja na żądanie (OCC)	
Dalsza implementacja zapisów nowej Decyzji ustanawiającej Eurojust; przegląd regulacji proceduralnych i stworzenie szablonu dla przekazywania i przetwarzania danych przez Eurojust; raportowanie na temat implementacji istotnych zapisów w treści kolejnego sprawozdania rocznego; przyspieszenie tworzenia systemu Koordynacji na żądanie i zwiększenie wysiłków w celu implementacji mechanizmów pozwalających na transmisję danych dotyczących prowadzonych postępowań.	W rozdziale 3 omówiono kwestie związane z implementacją Decyzji ustanawiającej Eurojust i wzmocnieniem Eurojustu, zwłaszcza w kontekście OCC, ENCS oraz Artykułu 13.

Seminarium Eurojustu, Kraków, Polska

*Dzień przeciwko handlowi ludźmi, Warszawa, Polska:
Pan Williams podpisuje Wspólną Deklarację Agencji JHA*

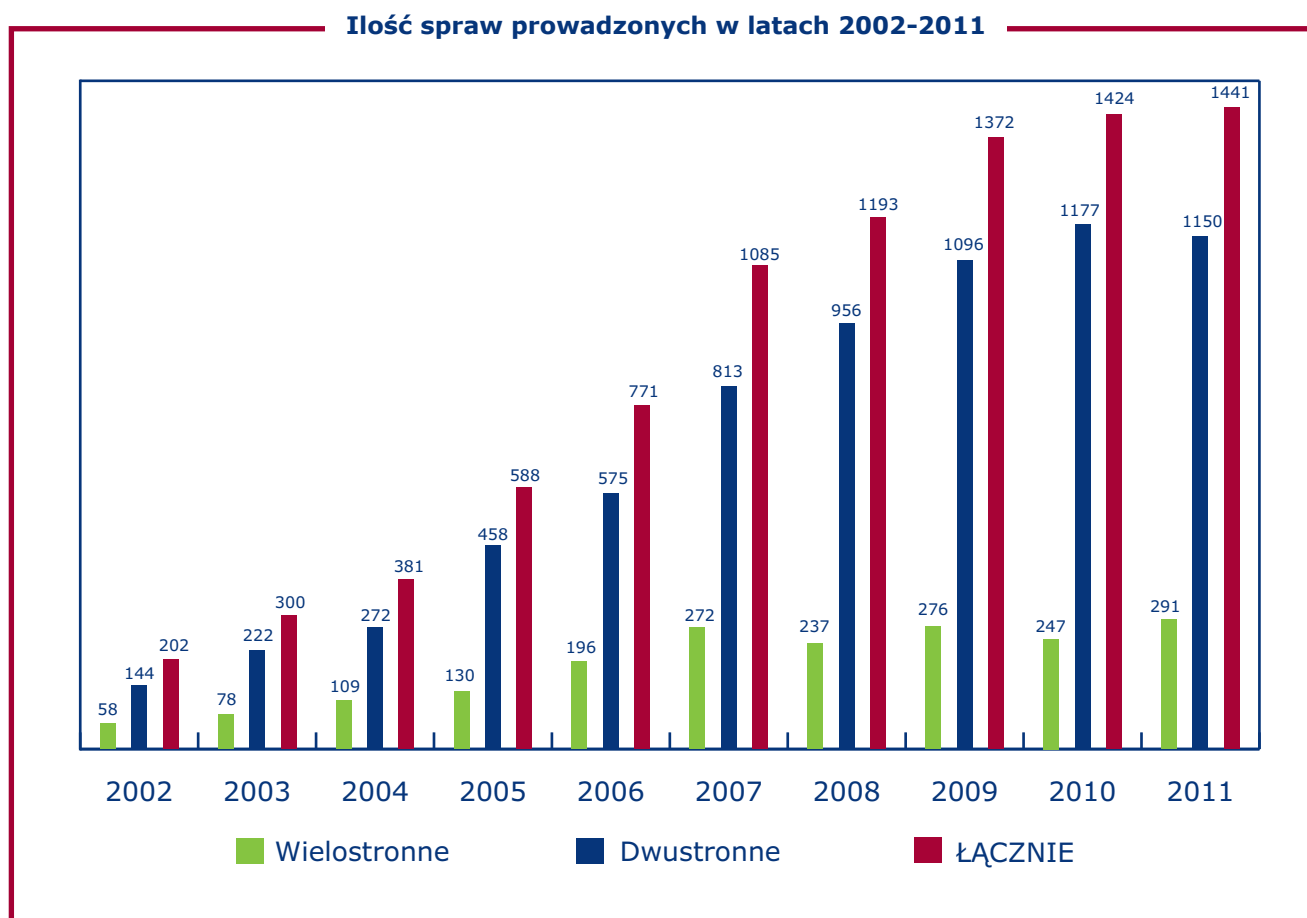

*Spotkanie koordynacyjne z udziałem Eurojustu oraz
Republiki Chorwacji, Brijuni, Chorwacja*

ZAŁĄCZNIK

Wykres 1

W roku 2011 liczba spraw zarejestrowanych w Eurojuście wyniosła 1441, co stanowiło kontynuację tendencji wzrostowej obserwowanej niezmiennie od roku 2002 w kontekście liczby wniosków kierowanych do agencji przez Państwa Członkowskie. W przybliżeniu 20% z ogólnej liczby spraw dotyczyła trzech lub więcej Państw Członkowskich.

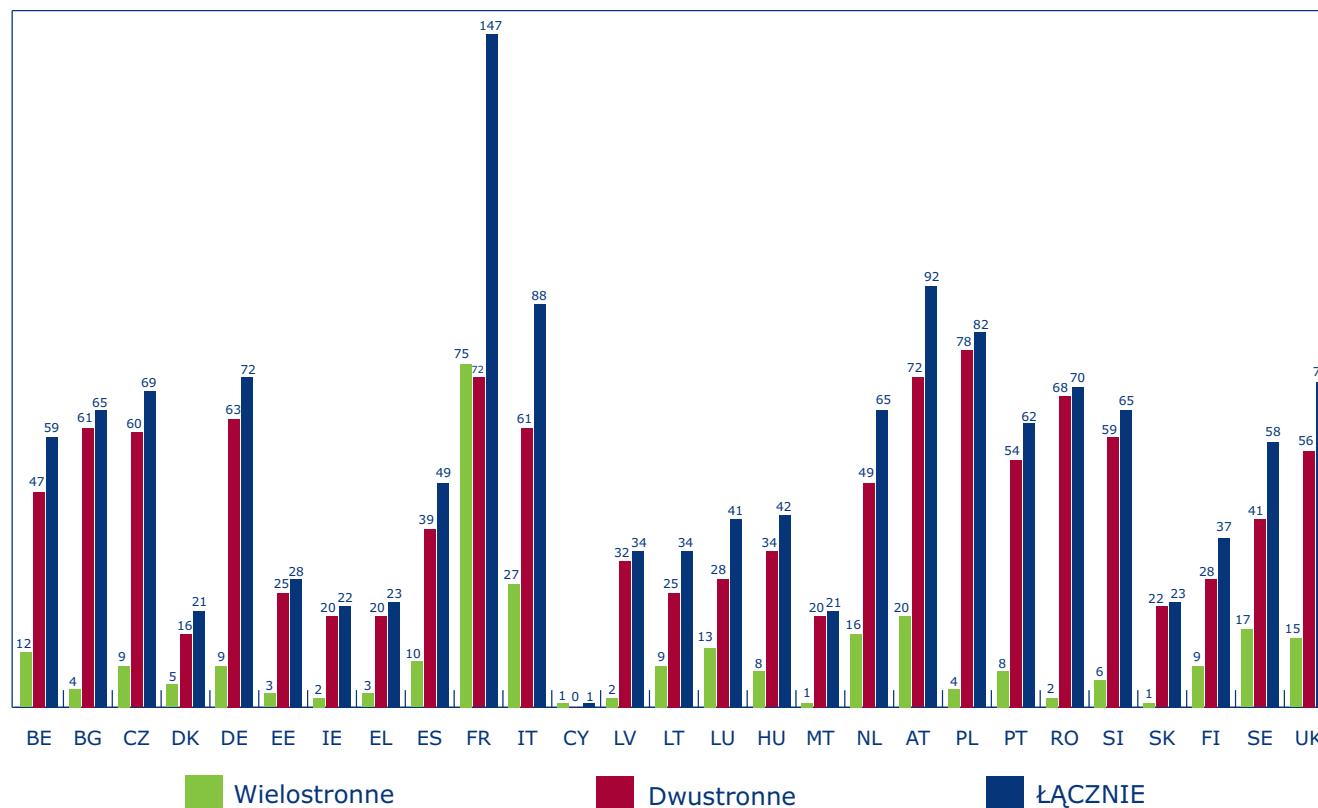

Wykres 2

Wykres przedstawia liczbę spraw dwustronnych i wielostronnych rejestrowanych przez poszczególne Przedstawicielstwa Krajowe w roku 2011.

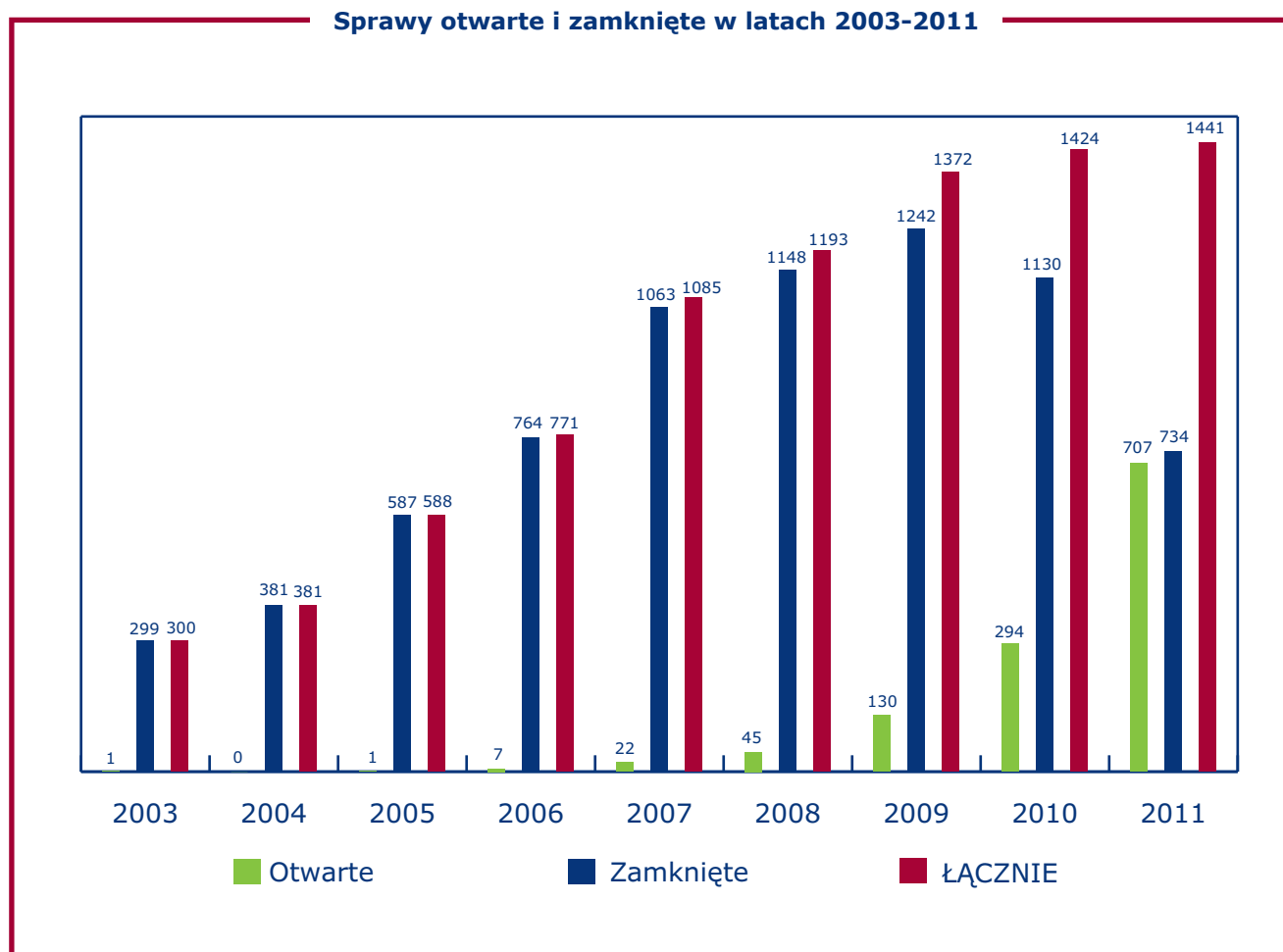
Fakt, że dana sprawa sklasyfikowana jest jako dwustronna nie oznacza, iż dotyczy ona mniej poważnego przestępstwa, bądź że w jej kontekście konieczne było mniejsze zaangażowanie ze strony Eurojustu. Strona dwustronna z perspektywy Eurojustu mogła być wielostronna z perspektywy Państwa Członkowskiego.

Sprawy dwustronne/wielostronne

Wykres 3

Liczba postępowań prowadzonych przez przedstawicielstwa Krajowe wynika nie tylko z liczby spraw zarejestrowanych w danym roku, lecz również kontynuowanych postępowań rozpoczętych w latach poprzednich. Łącznie 500 spraw zarejestrowanych w latach 2003-2010 pozostawało niezamkniętych i w dalszym ciągu wymagało działań ze strony Eurojustu.

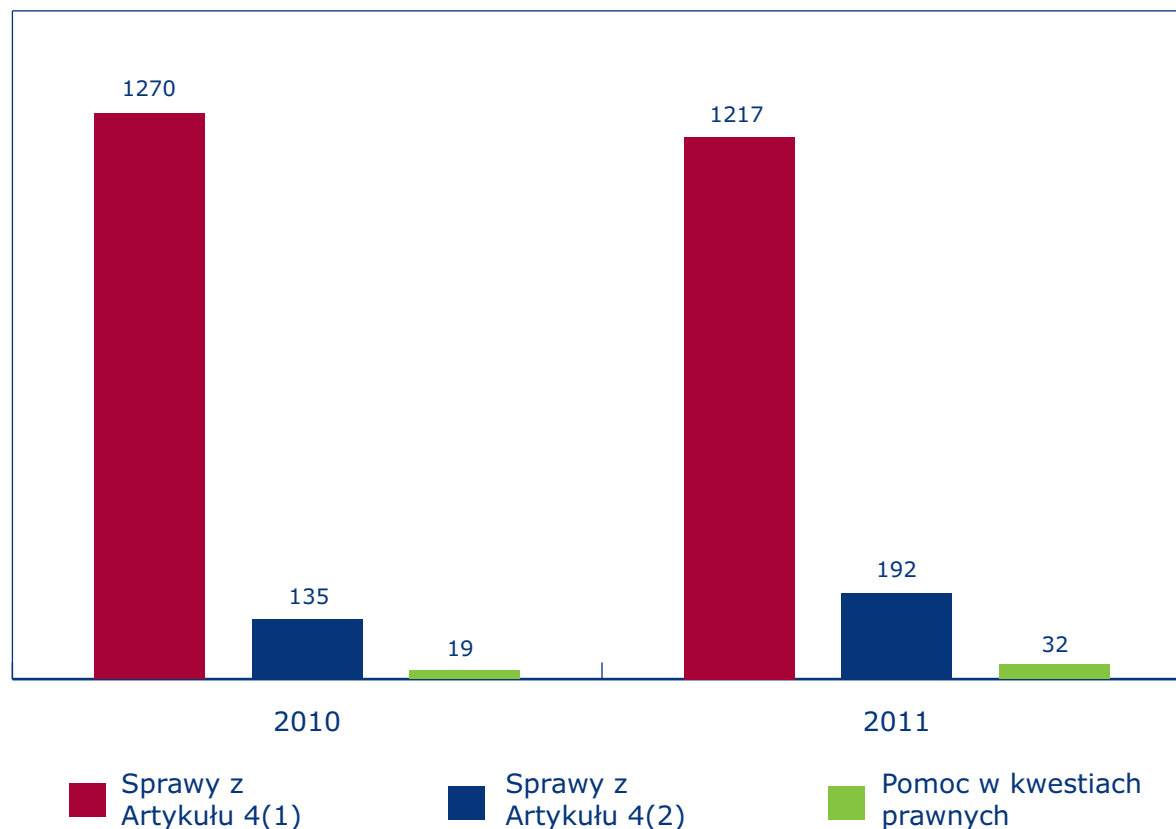
Wykres 4

Zgodnie z zapisami Artykułu 4(1) Decyzji ustanawiającej Eurojust, ogólne uprawnienia Eurojustu obejmują rodzaje przestępstw, względem których Europol zawsze uprawniony jest do działania oraz inne przestępstwa popełniane jednocześnie ze wspomnianymi wyżej przestępstwami.

W przypadku przestępstw innego rodzaju, Eurojust może, zgodnie ze swymi celami dodatkowo wspomagać dochodzenie i ściganie na wniosek właściwych organów Państwa Członkowskiego, zgodnie z zapisami Artykułu 4(2).

Na wniosek Państwa Członkowskiego, Eurojust może również udzielać pomocy w zagadnieniach o bardziej ogólnym charakterze, niekoniecznie związanych ze sprawą będącą w toku, między innymi w kwestiach związanych z krajowymi procedurami i legislacją (pomoc w kwestiach prawnych).

Ogólna klasyfikacja spraw

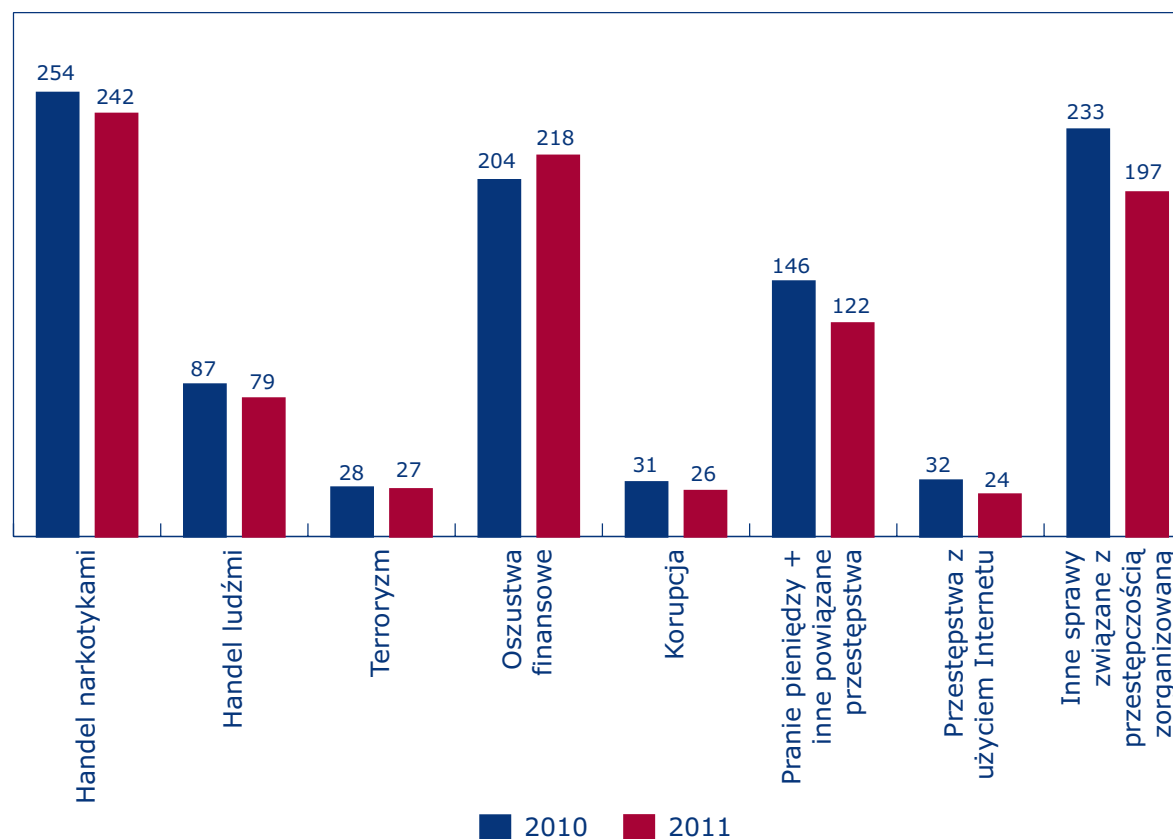

Wykres 5

Priorytetowe obszary działań operacyjnych przyjęte przez Eurojust w latach 2010-2011 obejmują handel narkotykami, handel ludźmi, terroryzm, oszustwa finansowe, korupcję, pranie pieniędzy, oszustwa z wykorzystaniem Internetu, oraz inne przestępstwa związane z obecnością zorganizowanych grup przestępczych w życiu gospodarczym.

Poniższy wykres przedstawia liczbę spraw zarejestrowanych w Eurojuście w latach 2010 i 2011, związanych z poszczególnymi rodzajami działalności przestępczej. Jedna sprawa mogła dotyczyć dwóch lub więcej rodzajów przestępstw. Dalsze informacje na ten temat znaleźć można w odpowiednich sekcjach Rozdziału 1.

Priorytetowe obszary działalności przestępczej w sprawach prowadzonych przez Eurojust

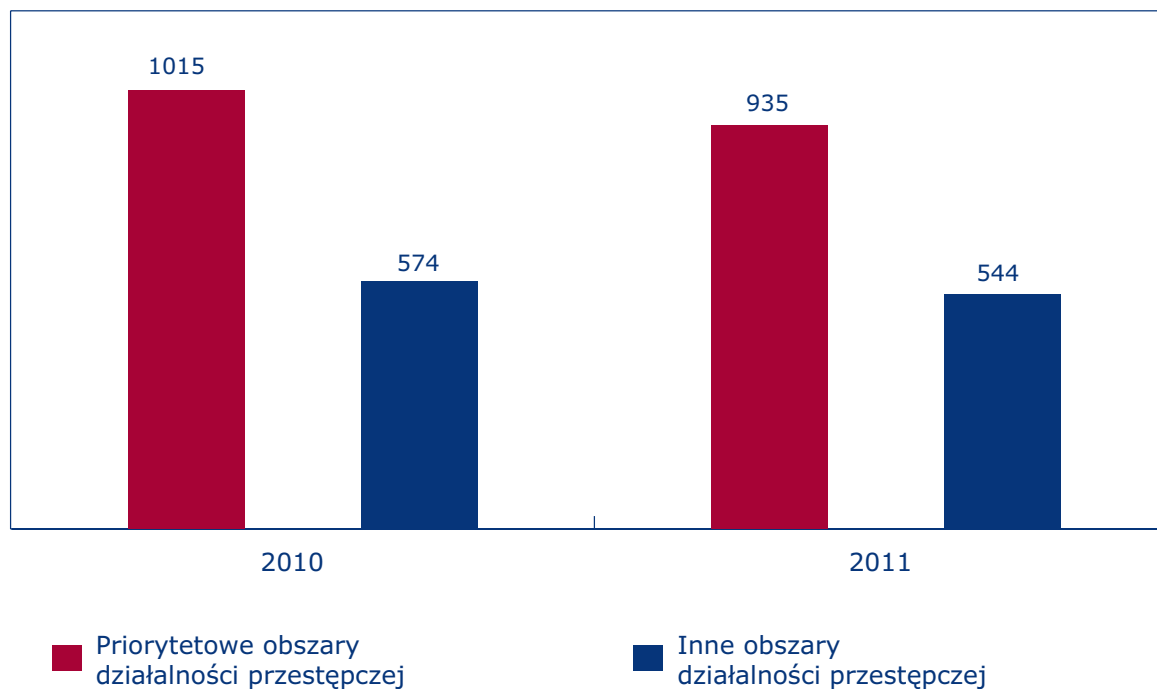

Wykres 6

Priorytetowe obszary działań operacyjnych przyjęte przez Eurojust w latach 2010-2011 obejmują handel narkotykami, handel ludźmi, terroryzm, oszustwa finansowe, korupcję, pranie pieniędzy, oszustwa z wykorzystaniem Internetu, oraz inne przestępstwa związane z obecnością zorganizowanych grup przestępczych w życiu gospodarczym.

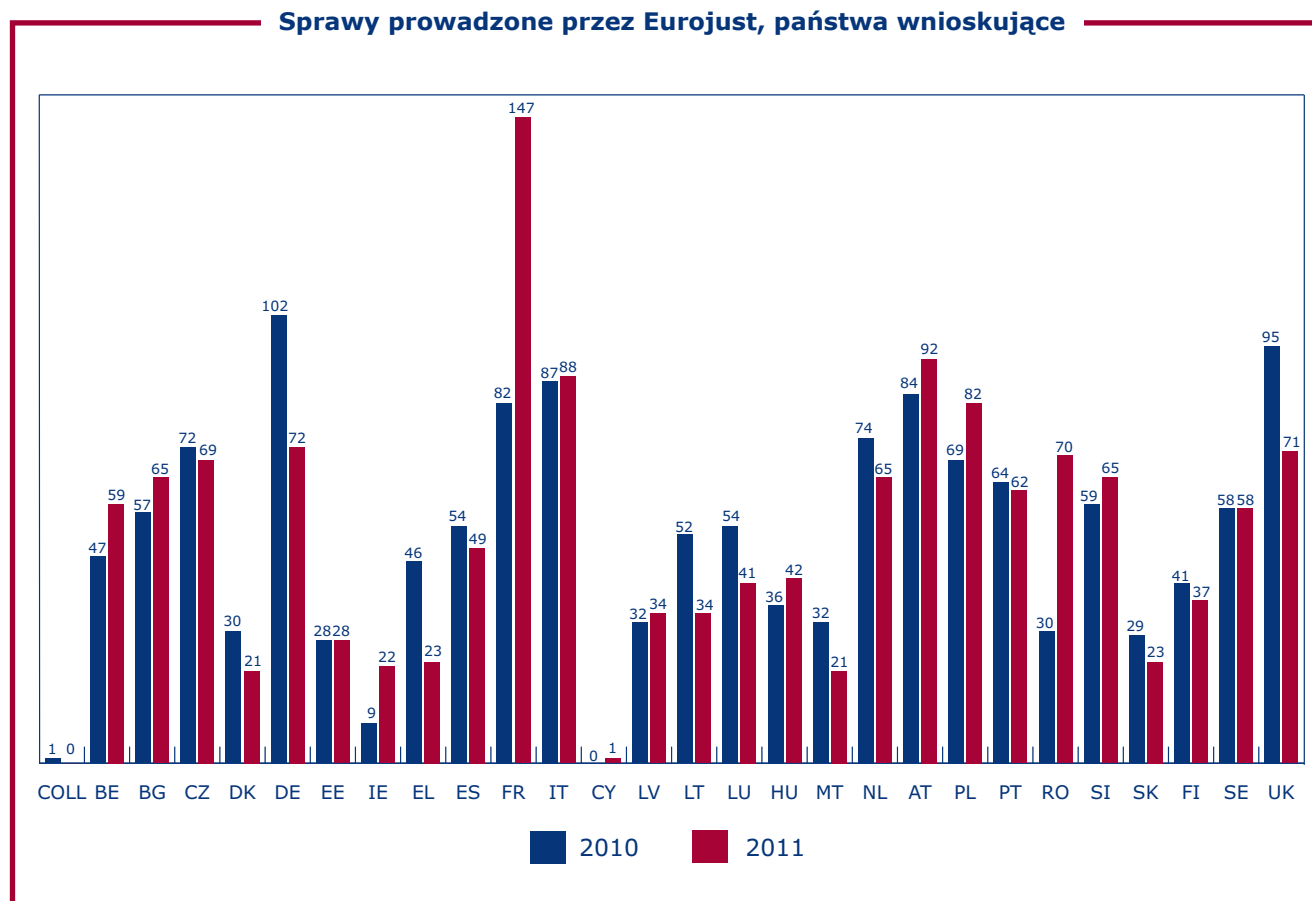
Poniższy wykres przedstawia liczbę spraw zarejestrowanych w Eurojuście w latach 2010 i 2011, związanych z priorytetowymi i innymi rodzajami działalności przestępczej. Jedna sprawa mogła dotyczyć dwóch lub więcej rodzajów przestępstw.

Priorytetowe i inne typy przestępstw w sprawach prowadzonych przez Eurojust

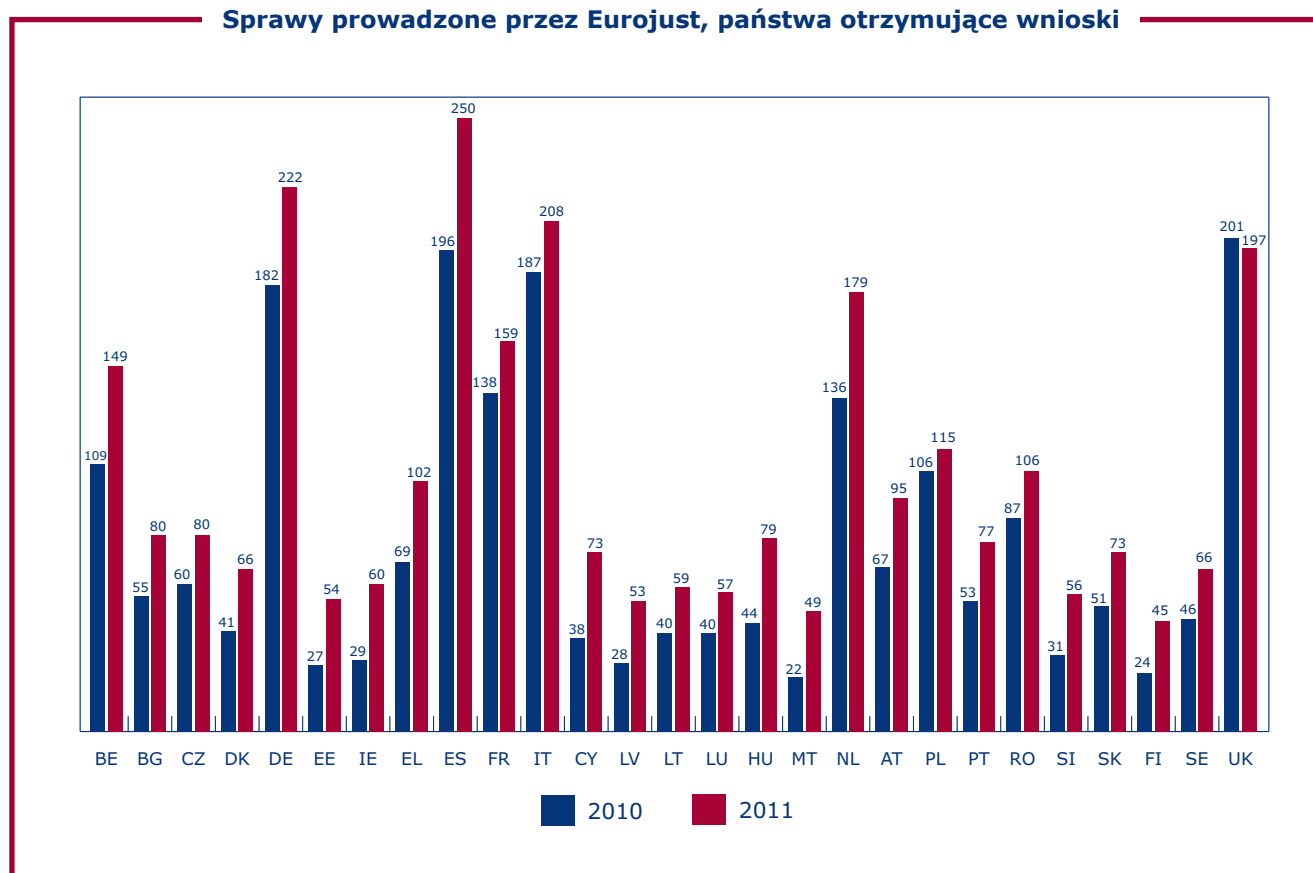
Wykres 7

Wykres przedstawia liczbę wniosków kierowanych do Eurojustu w latach 2010 i 2011, według Państw Członkowskich wnioskujących w poszczególnych sprawach.

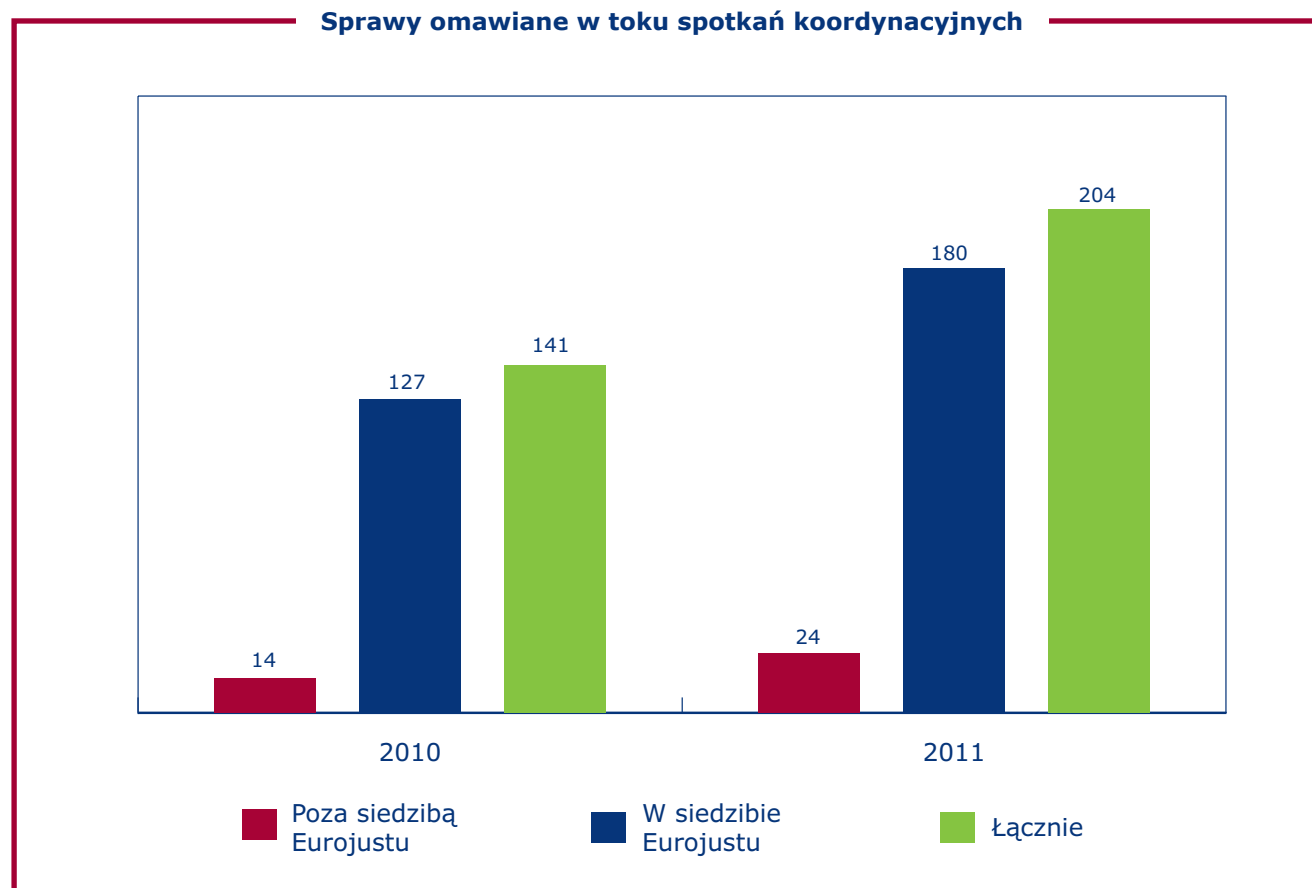
Wykres 8

Wykres przedstawia liczbę wniosków kierowanych za pośrednictwem Eurojustu do organów poszczególnych Państw Członkowskich w latach 2010 i 2011.

Wykres 9

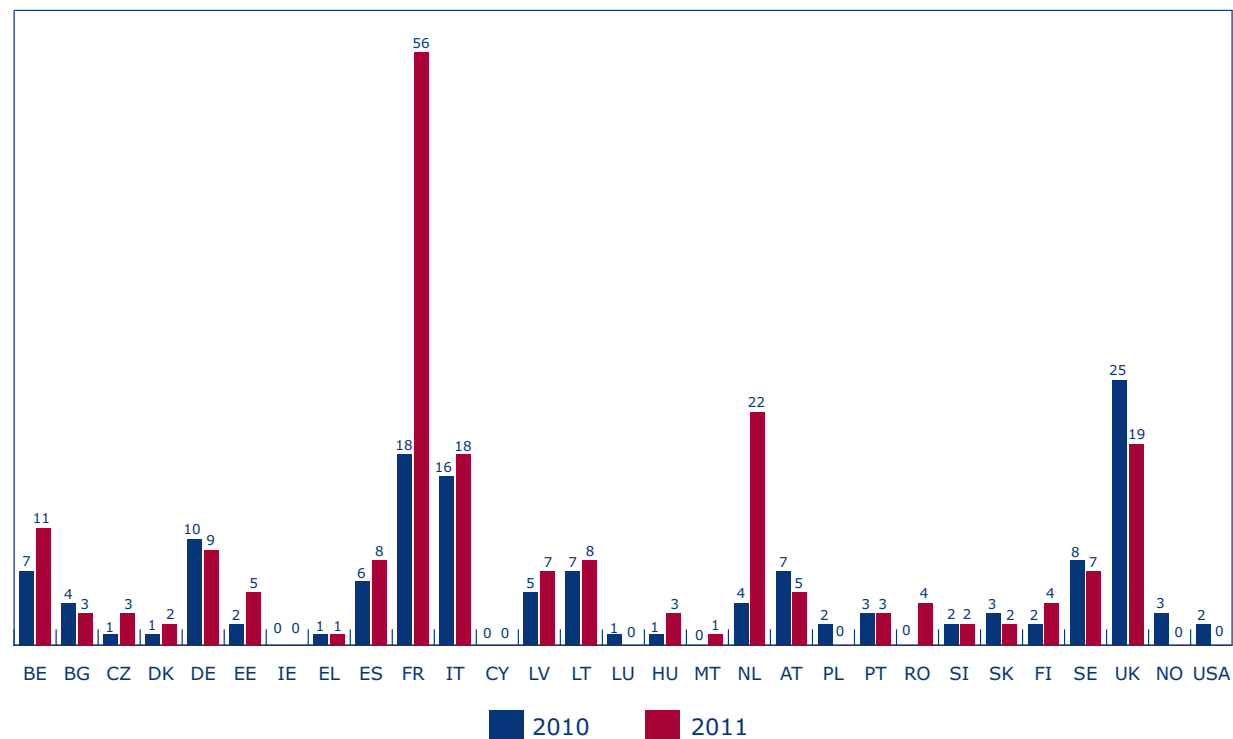
Wykres przedstawia liczbę postępowań, w toku których konieczne było zorganizowanie przez Eurojust spotkań koordynacyjnych. Większość spotkań odbywała się w siedzibie Eurojustu w Hadze. W szczególnych przypadkach, spotkania koordynacyjne mogły również odbywać się poza siedzibą Eurojustu, na terenie Państwa Członkowskiego lub państwa trzeciego.

Wykres 10

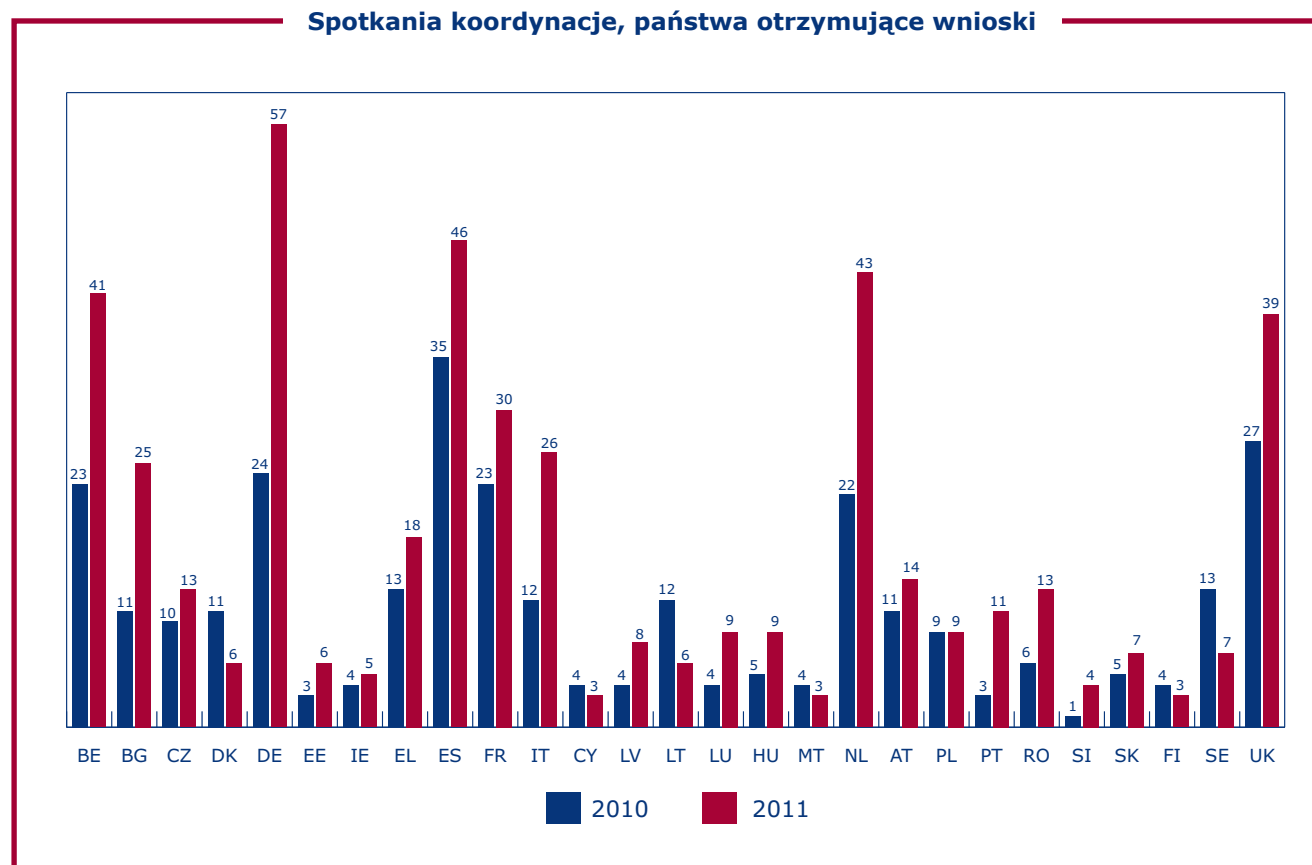
Wykres przedstawia liczbę postępowań, w toku których konieczne było zorganizowanie przez Eurojust spotkań koordynacyjnych w związku z wnioskami o udzielenie wsparcia kierowanymi przez poszczególne Państwa Członkowskie bądź państwa trzecie.

Spotkania koordynacyjne, państwa wnioskujące

Wykres 11

Wykres przedstawia liczbę spotkań koordynacyjnych, w których uczestniczyli przedstawiciele organów wymiaru sprawiedliwości poszczególnych Państw Członkowskich proszone o udzielenie pomocy.

Budynek Eurojustu przy Haagse Veste 1

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żaden fragment niniejszej publikacji nie może być wykorzystywany, powielany ani kopiowany z pomocą jakiegokolwiek techniki graficznej, elektronicznej czy mechanicznej, w tym w formie fotokopii, nagrań bądź zapisów w jakichkolwiek systemach składowania lub wyszukiwania danych, bez uzyskania wcześniejszej zgody Eurojustu.

Zdjęcia: Joannes Thuy, Leen De Zutter i Jacalyn Birk, Eurojust
Michel Mees, Haga
Zollkriminalamt, Köln, Niemcy

© 2012 Eurojust